

การพัฒนาระบบสินค้าคงคลัง

กรณีศึกษา ร้าน โชคดี

DEVELOPMENT OF INVENTORY MANAGEMENT SYSTEM

CASE STUDY: CHOKDEE SHOP

T123132

ชาคร โชคดีพาณิชย์

CHAKORN CHOKDEEPANICH

CP
14627
2555

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน...123132...
วัน,เดือน,ปี... 19 ต.ค. 2555

b. 12441004
i.....

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

วิทยาลัยการบริหารและจัดการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2555

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DEVELOPMENT OF INVENTORY MANAGEMENT SYSTEM

CASE STUDY: CHOKDEE SHOP

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT

OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF

MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION

IN BUSINESS MANAGEMENT

ADMINISTRATION AND MANAGEMENT COLLEGE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2012

ADMINISTRATION AND MANAGEMENT COLLEGE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาระบบสินค้าคงคลัง
นักศึกษา	กรณิศศึกษา รัน โขคดี
รหัสนักศึกษา	นายชาคร โขคดีพาณิชย์
ปริญญา	5364114
สาขาวิชา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
พ.ศ.	บริหารธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	2555
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุรสา บัวตะมะ รองศาสตราจารย์อมรศรี ตันพิพัฒน์

บทคัดย่อ

ร้าน โขคดี เปิดดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับเครื่องแบบสำหรับนักเรียนและนักศึกษา ระดับ อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา อยู่บริเวณตลาดเฉลิมลาภประตูน้ำ เจ้าของกิจการเป็นผู้บริหารและจัดการกิจกรรมภายในแต่เพียงผู้เดียว ใช้หลักการบริหารจัดการจากประสบการณ์และความรู้ของเจ้าของกิจการ ปัจจุบันร้าน โขคดีประสบปัญหาเรื่องพื้นที่จัดเก็บสินค้าไม่เพียงพอ การจัดส่งสินค้าล่าช้าและผิดพลาดและเงินทุนหมุนเวียนในระบบไม่เพียงพอ ประกอบกับยอดขายจะสูงมากในช่วงเปิดภาคการศึกษา ทำให้ต้องมีการสำรองสินค้าเอาไว้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดสินค้าขาดมือในช่วงเปิดภาคการศึกษา จึงได้ศึกษาวิธีการทำงานและเก็บข้อมูลภายในร้าน โขคดี โดยทำการวิเคราะห์หาระบบการจัดการสินค้าคงคลังที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับวิธีการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ให้เกิดผลลัพธ์ที่คาดหวังไว้ได้และทำการทดลองใช้โปรแกรมสินค้าคงคลังแบบทดลองใช้ 1 เดือน โดยมีจุดประสงค์ให้เจ้าของกิจการได้พิจารณาถึงประโยชน์ของโปรแกรมกับการบริหารจัดการภายในร้าน โขคดี กับการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและลดต้นทุนด้านต่าง ๆ

จากผลการศึกษาพบว่าด้วยปริมาณสินค้าที่มีอยู่ การจัดการพื้นที่วางสินค้าด้วยการใช้ยอดขายสินค้ามาเป็นตัวกำหนดระยะทาง ไปยังพื้นที่ที่มีการเคลื่อนไหวหรือเป็นพื้นที่ที่ดำเนินการกิจกรรมในส่วนของงานขายและงานคลังสินค้า เป็นวิธีการที่ง่ายและสามารถปฏิบัติได้ทันที โดยจากผลการทดลองพบว่าสามารถช่วยลดระยะทางในการเข้าถึงสินค้าได้จริง และจากการวิเคราะห์หาปริมาณการสั่งซื้อแบบประหยัด ทำให้ทราบถึงปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดขนาด ระยะเวลาที่เหมาะสมในการสั่งซื้อ เป็นต้น เพื่อให้สามารถควบคุมและลดปริมาณสินค้าคงคลังได้ โดยจากผลการวิเคราะห์พบว่าการวิเคราะห์หาปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัด นั้นสามารถช่วยให้ลดต้นทุนการสั่งซื้อลงได้ร้อยละ 2.4 – 3.7 และได้เสนอให้เจ้าของกิจการได้พิจารณาจัดหาโปรแกรมสินค้าคงคลังเข้ามาเพื่อการบริหารและจัดการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา EI จะต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะทางการศึกษาครั้งนี้ คือ ในการดำเนินงานควรมีการบันทึกข้อมูลในส่วนของการขาย การสั่งซื้อวัตถุดิบ การส่งผลิตสินค้า เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์หาปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดอย่างเหมาะสม การจัดวางสินค้าควรทำงานจัดวางสินค้าในพื้นที่ B ก่อน เพราะเป็นสินค้าที่มีอัตราสินค้าเข้าและออกเป็นปริมาณมาก ก่อนจัดวางสินค้าเข้าพื้นที่อื่น ควรมีการตรวจนับปริมาณสินค้าและนำเอาโปรแกรมสินค้าคงคลังเข้ามาใช้ในธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา III ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Title	Development of Inventory Management System Case Study: Chokdee Shop
Students	Mr. Chakorn Chokdeepanich
Student ID	53641114
Degree	Master of Business Administration
Major	Business Administration
Year	2012
Advisor	Assistant Professor Dr. Urasa Buatama
Co-Advisor	Associate Professor Amornsri Tunpipat

ABSTRACT

Chokdee Shop have opened their business regarding student's uniforms for vocational and university level. Chokdee Shop is located at Chalermmlap Market, Pratunam. It is a sole proprietorship business and solely managed by the owner with his experiences and knowledges. Currently, Chokdee Shop is facing with the insufficient storage space, delayed and error in delivery, cash flow problem, especially when it is in high season of the new semester opening that high stocks are buffered. Thus, the study is made on their working procedures and existing data to analyze and provide the appropriate inventory management program to be tested for one month with the objective to allow the owner to consider benefits of the program and its efficiency for cost reductions purpose.

Results of the study have been concluded that current inventory level and management of stock keeping area by using sales volumes to flow the movement and set the area for the activities are the easiest and practical way and found that it can also help reducing accessible time to the stock. In addition, the economic order quantity (EOQ) also helps reducing 2.4 – 3.7% of ordering cost but the nature of business is not consistent with analysis model should be update the record analysis with appropriate format, so the inventory management program is recommended to the owner of Chokdee Shop in order make their inventory management more efficiently.

In conclusion, it is suggested that, in running the business, sales data, raw material ordering information, production plan should be recorded for the benefits of finding the appropriate economic order quantity (EOQ). Products should be kept in B area as they are high moving products. Before transferring products to other area, physical stock counting should be conducted and inventory management program is recommended to implement in the business.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ โดยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.อุรสา บัวตะมะ ที่ได้สละเวลา ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งตลอดระยะเวลาที่ศึกษา จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้และขอขอบคุณ รศ. อมรศรี ต้นพิพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาให้คำแนะนำ

นอกจากนี้ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ร่วมชั้นเรียนในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ที่ให้คำแนะนำให้กำลังใจและให้ความร่วมมือตลอดมา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยการบริหารและการจัดการที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานและให้คำแนะนำ

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติ ที่เป็นกำลังใจและช่วยสนับสนุนการทำงานจนสามารถทำการศึกษาได้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

ชาคร โชคดีพาณิชย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	I
ABSTRACT.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	IV
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญภาพ.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	2
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	3
2.1 หลักการประกอบธุรกิจ.....	3
2.2 ธุรกิจขนาดย่อม.....	6
2.3 องค์ประกอบของการจัดการสินค้าคงคลัง.....	9
2.4 ระบบการควบคุมสินค้าคงคลัง.....	12
2.5 กลยุทธ์การจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า.....	14
2.6 ระบบบริหารคลังสินค้า.....	18
2.7 ระบบขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด.....	20
2.8 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
2.9 วิธีดำเนินการศึกษา.....	29
บทที่ 3 ระบบคลังสินค้า ร้าน โชคดี.....	31
3.1 ลักษณะกิจการและสถานที่ตั้ง.....	31
3.2 โครงสร้างองค์กร.....	31
3.3 การดำเนินงานในปัจจุบัน.....	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 ปัญหาจากการดำเนินการ.....	32
3.5 รายละเอียดของสินค้าที่มีในปัจจุบัน	33
3.6 วงจรธุรกิจ ร้าน โชคดี.....	37
3.7 พื้นที่จัดเก็บสอยสินค้าของร้าน โชคดี.....	38
3.8 วงจรธุรกิจ ร้าน โชคดี	41
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	44
4.1 วิเคราะห์ปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัด.....	44
4.2 ผลที่ได้จากปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัด.....	52
4.3 พื้นที่สินค้าคงคลังที่เหมาะสม	57
4.4 ผลจากการจัดวางสินค้า.....	59
4.5 การทดลองใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการบริหาร.....	60
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	65
5.1 สรุป.....	65
5.2 ข้อเสนอแนะ	66
5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	67
บรรณานุกรม.....	68
ประวัติผู้เขียน	70

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ปริมาณการขายเสื้อนักศึกษาหญิง เดือน เมษายน พ.ศ.2554 ถึง มีนาคม พ.ศ. 2555	42
3.2 ปริมาณการขายกระโปรงเอวยางยืด เดือน เมษายน พ.ศ.2554 ถึง มีนาคม พ.ศ. 2555	42
3.3 ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บสินค้า	43
4.1 ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อสินค้าต่อครั้ง.....	45
4.2 ข้อมูลค่าใช้จ่ายรวมของค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ	45
4.3 ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดของเสื้อนักศึกษาแบบต่าง ๆ.....	48
4.4 ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดของกระโปรงจีบรอบแบบต่าง ๆ.....	48
4.5 ต้นทุนสินค้าคงคลังต่ำสุดของเสื้อนักศึกษาแบบต่าง ๆ	49
4.6 ต้นทุนสินค้าคงคลังต่ำสุดของกระโปรงจีบรอบแบบต่าง ๆ	49
4.7 ต้นทุนการสั่งซื้อเสื้อนักศึกษาแบบต่าง ๆ	50
4.8 ต้นทุนการสั่งซื้อกระโปรงจีบรอบแบบต่าง ๆ	50
4.9 ต้นทุนการเก็บรักษาเสื้อนักศึกษาแบบต่าง ๆ ต่อปี	51
4.10 ต้นทุนการเก็บรักษากระโปรงจีบรอบแบบต่าง ๆ ต่อปี	51
4.11 จำนวนการสั่งซื้อเสื้อนักศึกษาแบบต่าง ๆ ต่อปี.....	53
4.12 จำนวนการสั่งซื้อของกระโปรงจีบรอบแบบต่าง ๆ ต่อปี.....	53
4.13 รอบวันการสั่งซื้อเสื้อนักศึกษาแบบต่าง ๆ ต่อปี.....	54
4.14 รอบวันการสั่งซื้อกระโปรงจีบรอบแบบต่าง ๆ ต่อปี.....	54
4.15 เปรียบเทียบการสั่งซื้อแบบเดิมกับการสั่งซื้อแบบประหยัดของเสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป ไซส์ M สีขาว.....	55
4.16 เปรียบเทียบการสั่งซื้อแบบเดิมกับการสั่งซื้อแบบประหยัดของเสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป ไซส์ S สีขาว	55
4.17 เปรียบเทียบการสั่งซื้อแบบเดิมกับการสั่งซื้อแบบประหยัดของกระโปรงจีบรอบเล็ก ความยาว 20 นิ้ว.....	56
4.18 เปรียบเทียบการสั่งซื้อแบบเดิมกับการสั่งซื้อแบบประหยัดของกระโปรงจีบรอบเล็ก ความยาว 32 นิ้ว.....	56
4.19 ระยะทางของแต่ละพื้นที่กับ ร้าน โชคดี	59
4.20 พื้นที่จัดเก็บสินค้า.....	60
4.21 ผลการเปรียบเทียบที่ได้จากการจัดวางพื้นที่สินค้าใหม่.....	60

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
3.1 แสดงผังโครงสร้างองค์กรของ ร้าน โชคดี.....	32
3.2 เปรียบเทียบสี่เสือนักศึกษาที่มีจำหน่ายในท้องตลาด.....	33
3.3 เสือนักศึกษาผู้หญิง แบบทั่วไป.....	34
3.4 เสือนักศึกษาผู้หญิงแบบมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์.....	34
3.5 เสือนักศึกษาผู้หญิงแบบอาชีวะ.....	34
3.6 นักศึกษาผู้หญิงแบบแขนยาว.....	35
3.7 กระโปรงจีบรอบ.....	35
3.8 กระโปรงจีบรอบทวิต.....	35
3.9 กระโปรงผ่าหน้าขา สีด้า.....	36
3.10 กระโปรงผ่าหน้าหลัง สีด้า.....	36
3.11 กระโปรงทรงเอ สีด้า.....	36
3.12 กระโปรงป้าย สีด้า.....	37
3.13 ยอดขาย ร้าน โชคดี เดือนเมษายน พ.ศ.2554 ถึง มีนาคม พ.ศ.2555.....	38
3.14 แผนผังพื้นที่ของร้าน โชคดี.....	39
3.15 แผนผังคลังสินค้าของร้าน โชคดี.....	39
3.16 ภาพปัจจุบันภายในพื้นที่ร้าน โชคดี.....	40
3.17 คลังสินค้าของ ร้าน โชคดี.....	40
4.1 พื้นที่บริเวณร้าน โชคดี หลังจากได้รับการจัดแบ่งพื้นที่.....	58
4.2 พื้นที่คลังสินค้าของร้าน โชคดี หลังจากได้รับการจัดแบ่งพื้นที่.....	59
4.3 โปรแกรมจัดการสินค้าคงคลัง แบบทดลองใช้ 1 เดือน.....	61
4.4 หน้าจอการ บันทึกรหัสสินค้า.....	62
4.5 หน้าจอการ บันทึกรหัสลูกค้า.....	63
4.6 หน้าจอการ บันทึกการขายสินค้า.....	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารจัดการในธุรกิจขนาดเล็กถือเป็นกระบวนการที่มีสำคัญยิ่งในการที่ทำให้ธุรกิจสามารถดำรงอยู่ได้ในสภาวะตลาดในปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันสูงและมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วจากสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น ราคาวัตถุดิบ ค่าแรง เป็นต้น แทนธุรกิจที่มีการบริหารและจัดการที่ไม่ดีจะประสบสภาวะทางการเงินและปิดตัวลงไปในที่สุด สินค้าคงคลังเป็นส่วนประกอบหนึ่งในธุรกิจขนาดเล็กที่เป็นตัวแปรสำคัญในการที่ทำให้ธุรกิจอยู่รอดหรือเลิกกิจการ เพราะต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาที่อยู่ในสินค้าคงคลังนั้นมีมูลค่าสูง ถ้าเทียบกับต้นทุนด้านอื่น ๆ ในธุรกิจจากการที่ความรู้ ประสบการณ์ในด้านการบริหารและจัดการ สภาวะทางการเงิน ต้นทุน และลักษณะการทำงานของธุรกิจขนาดเล็กแต่ละประเภทมีความแตกต่างกัน จึงเป็นข้อจำกัดหนึ่งในการปรับปรุงระบบสินค้าคงคลัง ดังนั้นการปรับปรุงระบบสินค้าคงคลังในธุรกิจขนาดเล็กจะต้องมีการประยุกต์วิธีการให้เหมาะสมกับการทำงานของธุรกิจด้วย

ร้าน โชคดี เป็นธุรกิจขนาดเล็ก ดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายเครื่องแบบนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีสินค้าหลักคือเสื้อ กระโปรงสำหรับนักศึกษาหญิง มานานกว่า 15 ปี มีสินค้าหลายประเภทและขนาดต่าง ๆ จำหน่ายมากกว่า 800 แบบ มีผู้บริหารและจัดการทุกอย่างเพียงผู้เดียว มีระบบการจัดการแบบพื้นฐานคือ จัดทำใบสั่งของลูกค้าเพื่อเรียกเก็บเงิน การจัดทำใบเสร็จผ้า หมายเลขโทรศัพท์ลูกค้า โดยไม่มีการบันทึกจำนวนสินค้า ยอดรายรับ รายจ่าย หรือข้อมูลการสั่งสินค้าของลูกค้า ทำให้ปัจจุบันมีปริมาณสินค้าคงคลังเพิ่มขึ้นอย่างมาก แต่ยังคงประสบปัญหาสินค้าไม่เพียงพอสำหรับจำหน่ายในช่วงที่มีความต้องการสินค้าสูง เพราะด้วยผลิตภัณฑ์คือเครื่องแบบนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เป็นสินค้าที่มีการตลาดแบบฤดูกาลกล่าวคือจะมีช่วงที่มีความต้องการสินค้าสูงในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคมและเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน เนื่องจากเป็นช่วงของการเปิดภาคการศึกษาของสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ทำให้ต้องมีการผลิตสินค้าไว้ตลอดทั้งปีเพื่อให้พอกับความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนไปและเป็นการจ่ายงานให้กับโรงงานตัดเย็บ แต่เนื่องจากไม่มีการตรวจสอบปริมาณสินค้าคงคลังที่มีอยู่และความต้องการของตลาดทำให้ต้องมีการสั่งสินค้าใหม่จำนวนมาก ส่งผลให้มีสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากเช่นกัน และเนื่องจากไม่มีการจัดแบ่งสินค้าเป็นหมวดหมู่ประกอบกับพนักงานของร้าน โชคดี มีไม่เพียงพอทำให้การจัดส่งสินค้าในช่วงที่มีความต้องการสินค้าสูงนั้นทำได้ล่าช้าและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความผิดพลาดเกิดขึ้น ดังนั้นการวิเคราะห์และพัฒนาระบบจัดการระบบสินค้าคงคลังของร้าน โชคดี จะสามารถทำให้สินค้าคงคลังของร้าน โชคดี มีความเหมาะสมและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษากระบวนการจัดการสินค้าคงคลังที่เหมาะสมกับร้าน โชคดี
2. วิเคราะห์และพัฒนาระบบจัดการสินค้าคงคลังของร้าน โชคดี

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ระบบสินค้าคงคลังที่เหมาะสมกับร้าน โชคดี
2. ปริมาณการสั่งซื้อสินค้าคงคลังที่ประหยัดต้นทุนที่สุด
3. ลดปริมาณสินค้าคงคลังสะสมของร้าน โชคดี

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาระบบสินค้าคงคลังของร้าน โชคดี ดำเนินการศึกษาเฉพาะกลุ่มสินค้าเพื่อนักเรียน นักศึกษาและกระโปรงจีบรอบ โดยการพัฒนากระบวนการจัดการสินค้าคงคลัง ซึ่งอยู่ในขอบเขตต่อไปนี้

1. จัดเก็บข้อมูลยอดการสั่งซื้อ
2. ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด
3. ต้นทุนรวมสินค้าคงคลัง
4. ระยะเวลาการสั่งซื้อสินค้าที่เหมาะสม
5. ทดลองนำข้อมูลใช้ในโปรแกรมสำเร็จรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบสินค้าคงคลัง ร้าน โชคดี มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในเรื่องนี้ ที่ใช้เป็นแนวทางสนับสนุนกรอบแนวคิด ดังนี้

2.1 หลักการประกอบธุรกิจ

หลักการประกอบธุรกิจ (สุธรรม รัตนโชติ, 2548)

2.1.1 ความหมายของธุรกิจ

ธุรกิจ (Business) หมายถึงความพยายามของผู้ประกอบการที่จะผลิตหรือซื้อขายสินค้า (Products) หรือบริการ (Services) เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม (ลูกค้า) โดยหวังที่จะได้ผลกำไร และยอมรับความเสี่ยงในการขาดทุนหรือไม่ได้ผลกำไรตามต้องการ โดยมี ความรับผิดชอบต่อสังคม และมีจริยธรรมทางธุรกิจ ผู้ประกอบการจึงต้องทุ่มเทเวลา ความพยายาม และเงินทุนเพื่อดำเนินธุรกิจให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งด้านประสิทธิผล (Effectiveness) และ ประสิทธิภาพ (Efficiency)

2.1.2 ประเภทของธุรกิจ

1. ธุรกิจการผลิต (Manufacturing Business) หมายถึง ธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์ในการแปรรูป (Transforming) วัตถุดิบให้เป็นสินค้า เช่น ธุรกิจการผลิตอาหาร ธุรกิจการทอผ้า ธุรกิจการผลิตรถยนต์ เหล่านี้เป็นต้น

2. ธุรกิจบริการ (Service Business) หมายถึง ธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการลูกค้า เช่น ธุรกิจการเงิน ธนาคาร ร้านค้า ศูนย์การค้า ธุรกิจการบิน ธุรกิจการท่องเที่ยว เหล่านี้เป็นต้น

3. ธุรกิจการค้า (Trading Business) หมายถึง ธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์ในการซื้อ-ขายสินค้า หรือเป็นคนกลางในการซื้อขายสินค้า เช่น ห้างสรรพสินค้า ธุรกิจการค้าปลีก ธุรกิจการค้าส่ง เหล่านี้เป็นต้น

2.1.3 รูปแบบของการประกอบธุรกิจ

1. กิจการเจ้าของเพียงคนเดียว (Sole Proprietorship) หมายถึง ธุรกิจที่เจ้าของและดำเนินการโดยคนเพียงคนเดียว เป็นธุรกิจซึ่งสามารถจัดตั้งและดำเนินการได้เองเพียงคนเดียว เอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ถ้าดำเนินการในกรุงเทพมหานครจะต้องขออนุญาตประกอบการค้าที่กระทรวงพาณิชย์ หากอยู่ในต่างจังหวัดจะต้องขออนุญาตทำการค้า ณ ที่ทำการพาณิชย์กรมจังหวัดนั้น ๆ กิจกรรมที่ดำเนินการโดยเจ้าของคนเดียวส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็ก ได้แก่ กิจกรรมขายปลีก ร้านอาหารขนาดเล็ก ร้านขายก๋วยเตี๋ยว เหล่านี้ เป็นต้น

2. ห้างหุ้นส่วน (Partnership) ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1012 บัญญัติว่า “อันสัญญาจัดตั้งห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปตกลงกันเพื่อกระทำการร่วมกัน ด้วยประสงค์จะแบ่งผลกำไรพึงได้แก่กิจการที่กระทำนั้น” ห้างหุ้นส่วนจึงเป็นการประกอบการของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และแบ่งห้างหุ้นส่วนออกเป็น

2.1 ห้างหุ้นส่วนสามัญ (General Partnership) หมายถึงห้างหุ้นส่วนที่ทุกคนต้องรับผิดชอบร่วมกัน โดยเฉพาะหนี้ทั้งปวงโดยไม่จำกัด ห้างหุ้นส่วนประเภทนี้จะจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนก็ได้ ซึ่งอาจจะเพียงแต่แสดงด้วยวาจา หรือ ลายลักษณ์อักษรว่าเป็นห้างหุ้นส่วนกัน

2.2 ห้างหุ้นส่วนจำกัด (Limited Partnership) หมายถึง ห้างหุ้นส่วน ซึ่งมีหุ้นส่วนสองจำพวกคือ เป็นหุ้นส่วนคนเดียวหรือหลายคนซึ่งจำกัดความรับผิดชอบไม่เกินจำนวนเงินที่ตนรับหรือลงหุ้นในห้างหุ้นส่วนนั้นเป็นหุ้นส่วนคนเดียวหรือหลายคน ซึ่งต้องรับผิดชอบร่วมกันในบรรดาหนี้ของห้างหุ้นส่วนไม่จำกัดจำนวนห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องจดทะเบียนให้หุ้นส่วนรับผิดชอบเฉพาะวงเงินที่ระบุไว้ หากไม่จดทะเบียนจะถือว่ารับผิดชอบทั้งหมดหรือไม่จำกัดจำนวนดังกล่าว

3. บริษัทจำกัด (Corporation) หมายถึงบริษัทที่ผู้ถือหุ้นรับผิดชอบหนี้สินเฉพาะจำนวนจำกัดที่จดทะเบียนไว้ อาจจะแบ่งบริษัทจำกัดได้เป็น

3.1 บริษัทเอกชน จำกัด (Company Limited, Co., Ltd) หมายถึง บริษัทจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1096 ซึ่งบัญญัติว่า “อันว่าบริษัทจำกัดนั้น คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยการแบ่งทุนเป็นหุ้น ซึ่งมีมูลค่าเท่า ๆ กัน โดยผู้ถือหุ้นต่างรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ” มาตรา 1097 บัญญัติว่า “บุคคลใด ๆ ตั้งแต่ 7 คนขึ้นไปจะเริ่มก่อการและตั้งเป็นบริษัทจำกัดก็ได้ ด้วยการเข้าชื่อกันทำหนังสือบริคณห์สนธิและกระทำการอย่างอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้

3.2 บริษัทมหาชน (Public Company) หมายถึงบริษัทมหาชนที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ซึ่งมาตรา 15 บัญญัติว่า “บุคคลธรรมดาตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไป จะเริ่มจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดได้โดยจัดทำหนังสือบริคณห์สนธิ และปฏิบัติการอย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

4. ธุรกิจขนาดย่อม (Small and Medium Business) หมายถึง ธุรกิจที่ดำเนินการโดยบุคคล หรือ กลุ่มบุคคล โดยบริหารด้วยตนเองโดยเงินทุนไม่มากนัก กระทรวงอุตสาหกรรม 2 ให้ความหมายธุรกิจขนาดย่อมว่า เป็นวิสาหกิจการผลิต หรือ โรงงานที่มีทุนจดทะเบียนหรือลงทุนซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์ต่าง ๆ ต่ำกว่า 200 ล้านบาท ถ้าเป็นภาคบริการลงทุนต่ำกว่า 200 ล้านบาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคการค้าส่งลงทุนต่ำกว่า 100 ล้านบาท และถ้าเป็นการค้าปลีกลงทุนต่ำกว่า 60 ล้านบาท เป็นธุรกิจขนาดย่อม ประเภทของธุรกิจขนาดย่อม ธุรกิจขนาดย่อมสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

4.1 ธุรกิจการผลิต (Manufacturing) เป็นอุตสาหกรรมการแปรรูปวัตถุดิบไปเป็นสินค้า ธุรกิจการผลิตเกี่ยวกับการเกษตร ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจโรงงาน ธุรกิจหัตถกรรมและงานศิลปะใช้ฝีมือและธุรกิจอื่น ๆ เช่น ร้านขายต้นไม้ ร้านถ่ายรูป ทำเหล็กตัดและมุ้งลวด ทำเฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ

4.2 ธุรกิจค้าส่ง (Wholesale) เป็นธุรกิจการเป็นพ่อค้าคนกลาง ซื้อสินค้าจากแหล่งผลิตมาขายส่งให้กับผู้ขายสินค้า เช่น ค้าส่งอะไหล่รถยนต์ ค้าส่งยา ค้าส่งเหล็ก ค้าส่งบุหรี่ย

4.3 ธุรกิจค้าปลีก (Retailing) เป็นธุรกิจซื้อสินค้าไปขายให้กับลูกค้าโดยตรงและเป็นธุรกิจที่มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งแบ่งได้เป็น

1. ร้านค้าปลีกสายเดี่ยว (Single-Line Store) หมายถึงร้านค้าปลีกที่ขายสินค้าหลายประเภท แต่ต่างก็มีความสัมพันธ์กัน เช่น ร้านขายเครื่องประดับ ร้านขายรองเท้า ร้านขายน้ำหอม ฯลฯ

2. ร้านค้าปลีกเฉพาะอย่าง (Specialty Store) หมายถึงร้านค้าปลีกที่ขายสินค้าชนิดเดียว แต่อาจจะหลายแบบ (styles) เช่น ร้านขายเนคไท ร้านขายรองเท้ากีฬา ร้านค้าเฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ

3. ร้านค้าปลีกสินค้าเบ็ดเตล็ด (Variety Store) หมายถึงร้านค้าปลีกที่ขายสินค้ามากมายหลายชนิด โดยแต่ละชนิดมีจำนวนน้อย เช่น ร้านขายของชำ ร้านโชว์ห่วย ฯลฯ

4. ห้างสรรพสินค้า (Department Store) หมายถึงร้านขายปลีกขนาดใหญ่มีสินค้ามากมายหลายชนิด และมักจะแบ่งเป็นแผนก เช่น ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า ฯลฯ

4.4 ร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าตามสะดวก (Convenience Store) หมายถึงร้านค้าที่ขายสินค้า หลายชนิด หลายประเภท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทอาหาร เครื่องดื่ม และอาจจะมีอย่างอื่นด้วย และให้ลูกค้าบริการตัวเอง เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านสรรพสินค้าขนาดเล็ก (Minimart หรือ Ministore)

4.5 E-Commerce เป็นการขายสินค้าโดยผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำได้หลายอย่าง เช่น B2B (Business to Business) B2C (Business to Customer) C2B (Customer to Business) C2C (Customer to customer) ฯลฯ

5. ธุรกิจบริการ (Service) เป็นธุรกิจที่ผลิตและขายบริการต่อกัน และธุรกิจที่ไม่มีการผลิตแต่เพียงขายบริการ เช่น ร้านอาหาร ธุรกิจการเงิน ฯลฯ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 10 กลุ่ม คือ

5.1 ธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน-การธนาคาร เช่น ธนาคาร บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ โรงรับจำนำ ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 ธุรกิจเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ได้แก่ หอพัก บ้านเช่า บ้านรับรอง โรงแรม รับสร้างบ้าน ฯลฯ

5.3 ธุรกิจเกี่ยวกับสุขภาพและพลาสมา เช่น โรงพยาบาล คลินิกแพทย์ สถานที่ออกกำลังกาย นวดแผนโบราณ ฯลฯ

5.4 ธุรกิจเกี่ยวกับการคมนาคมขนส่ง เช่น รถประจำทาง รถแท็กซี่ รถบรรทุก รถไฟฟ้า รถใต้ดิน ฯลฯ

5.5 ธุรกิจเกี่ยวกับความบันเทิง เช่น สวนสนุก สวนสัตว์ โรงภาพยนตร์ ในที่ลับ ค็อกเทลเล้าจน์ ดิสโก้เธค ฯลฯ

5.6 ธุรกิจเกี่ยวกับการศึกษา เช่น โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ฯลฯ

5.7 ธุรกิจเกี่ยวกับกีฬา เช่น สนามกอล์ฟ ว่ายน้ำ สนามเทนนิส ธุรกิจฟุตบอล ฯลฯ

5.8 ธุรกิจเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารและบริการข้อมูล เช่น สำนักงานนักสืบ บริษัทรับจ้างโฆษณา หนังสือพิมพ์ บริการ โทรศัพท์ทางไกล ฯลฯ

5.9 ธุรกิจเกี่ยวกับการประกันภัยและคลังสินค้า เช่น การให้เช่าห้องเย็น เช่าโกดัง ประกันชีวิต ประกันภัย ประกันวินาศภัย ฯลฯ

5.10 ธุรกิจเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เช่น ร้านตัดผม บริการกำจัดปลวก ซ่อมเครื่องยนต์ ซ่อมเครื่องไฟฟ้า ฯลฯ

6. ธุรกิจเหมืองแร่ (Mining) เป็นธุรกิจเกี่ยวกับการขุดหาทรัพยากรธรรมชาติแหล่งแร่ วัตถุดิบจากพื้นดิน ทั้งเป็นโลหะและอโลหะ เช่น พอลลอย ฟอสเฟต ถ่านหิน น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ หินปูน แร่เหล็ก แร่สังกะสี แร่ทองคำ แร่เงิน ฯลฯ

2.2 ธุรกิจขนาดย่อม

2.2.1 ความหมายของธุรกิจขนาดย่อม

“วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” (SMEs) ย่อมาจากภาษาอังกฤษว่า Small and Medium Enterprises สำหรับความของวิสาหกิจ (Enterprises) ครอบคลุมกิจการ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กิจการการผลิต (Production Sector) ครอบคลุมการผลิตในภาคเกษตรกรรม (Agricultural Processing) ภาคอุตสาหกรรม (Manufacturing) และเหมืองแร่

1.1 ธุรกิจการผลิต เป็นธุรกิจที่เปลี่ยนรูปวัตถุดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป กระบวนการผลิตจึงเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต้องใช้วัตถุดิบในการแปรรูปให้เป็นสินค้าเพื่ออุตสาหกรรมและการบริโภค ซึ่งมีสินค้าจำนวนมากที่ผลิตขึ้นและจำหน่ายเองโดยใช้เครื่องจักรในการแปรรูป ใช้แรงงานและฝีมือในการแปรรูป ส่วนธุรกิจการผลิตภาคเกษตรกรรมก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ธุรกิจเหมืองแร่ เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการขุดหาทรัพยากรธรรมชาติแหล่งแร่วัตถุดิบจากพื้นดิน ทั้งที่เป็นโลหะหรือโลหะทุกชนิด ทุกประเภท เช่น เพชร พลอย อัญมณีต่าง ๆ พลวง เงิน ทอง และแร่ธาตุอื่น ๆ ซึ่งแหล่งในการทำธุรกิจมักจะอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบชนิดนั้น ๆ โดยขึ้นอยู่กับพื้นที่ว่าแหล่งใดมีแร่ชนิดใดมาก คุ่มค่ากับการลงทุนที่จะไปตั้งเหมือง เช่น หินดินดาน หินปูน หินชอล์ก เป็นต้น

2. กิจการการค้า (Trading Sector) ครอบคลุมการค้าส่งและการค้าปลีก (Retail)

2.1 ธุรกิจค้าส่ง (Wholesaling) หมายถึง ธุรกิจที่คนกลางดำเนินการโดยขายสินค้าต่อให้แก่คนกลางอื่น ๆ และผู้ใช้ในอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรมเป็นจำนวนครั้งละมาก ๆ แต่ไม่ขายให้กับผู้บริโภคคนสุดท้าย ธุรกิจค้าส่งจะมีประสบการณ์ทางด้านการตลาดและมีช่องทางการจัดจำหน่ายให้แก่ร้านค้าปลีก โดยให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม เช่น การค้าส่งอะไหล่ เครื่องใช้ไฟฟ้า ค้าส่งยาหรือเวชภัณฑ์ บุหรี่ สุรา น้ำมัน เป็นต้น

2.2 ธุรกิจค้าปลีก (Retailing) เป็นธุรกิจที่ขายสินค้าเป็นจำนวนเล็กน้อยแก่ผู้บริโภคคนสุดท้ายโดยตรงและจะเป็นคนกลางระหว่างผู้ค้าส่งและผู้ผลิต กับผู้บริโภคคนสุดท้าย และกิจกรรมทั้งสิ้นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการขายสินค้าและหรือบริการให้ผู้บริโภคคนสุดท้าย

3. กิจการบริการ (Service Sector) เป็นธุรกิจที่จำหน่ายสินค้าในรูปบริการให้แก่ผู้บริโภคหรือผู้ผลิต ธุรกิจบริการส่วนใหญ่จะมีตัวตนและมักจะถูกบริโภคในขณะเดียวกับที่ผลิตขึ้นมา เช่น โรงพยาบาล โรงแรม ธนาคาร สถานีบริการน้ำมัน เป็นต้น

2.2.2 ลักษณะของธุรกิจขนาดย่อม

โดยทั่วไปสามารถจำแนกลักษณะของธุรกิจขนาดย่อมได้ ดังนี้

1. ปริมาณยอดขายมีน้อย โดยรายได้ในท้องถิ่นอาจจะตอบสนองธุรกิจขนาดใหญ่ไม่ได้ แต่ก็มากพอที่จะทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมสามารถอยู่รอดได้ตามสมควร ดังนั้นธุรกิจขนาดใหญ่จึงไม่ต้องการแข่งขันกับธุรกิจขนาดเล็ก
2. มีฝีมือและประสบการณ์ของตนเองในการบริการลูกค้า เนื่องจากเจ้าของเป็นผู้บริหารงานเอง จึงใช้ความสามารถส่วนตัวในการบริหารงาน เช่น ช่างตัดเสื้อ นักออกแบบภายใน
3. มีการบริการในลักษณะเป็นการส่วนตัว โดยจะต้องขึ้นอยู่กับความสามารถและบุคลิกภาพของผู้ประกอบการเป็นสำคัญ ส่วนใหญ่แล้วจะมีอยู่ในธุรกิจขนาดย่อม
4. มีความสะดวก ธุรกิจขนาดย่อมสามารถแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ได้โดยการเสนอความสะดวกสบายที่ธุรกิจขนาดใหญ่ซึ่งเป็นคู่แข่งไม่สามารถหาได้
5. สามารถปรับตัวเข้ากับความต้องการของท้องถิ่น ธุรกิจขนาดย่อมในท้องถิ่นที่ตัดสินใจด้วยตัวเองโดยใช้ความรู้ความต้องการและความพอใจของท้องถิ่นจะได้เปรียบธุรกิจขนาดใหญ่และธุรกิจมีความสัมพันธ์เป็นการส่วนตัวกับเจ้าของและพนักงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนสิทธิ์ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. มีแรงจูงใจสูง เมื่อประกอบธุรกิจของตนเอง เจ้าของจะต้องทำงานหนักและเสียสละมากกว่าการทำงานให้กับผู้อื่น เนื่องจากเป็นเจ้าของธุรกิจเอง จึงทำให้มีการดำเนินธุรกิจของตนเอง

7. มีความคล่องตัวทางการบริหาร ธุรกิจขนาดเล็กสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงได้เร็วยิ่งขึ้น

8. ต้นทุนในการดำเนินงานต่ำ เนื่องจากใช้แรงงานของสมาชิกในครอบครัวที่สามารถให้ผลผลิตมากกว่า แต่จ่ายค่าจ้างต่ำกว่าค่าจ้างที่จ่ายให้กับแรงงานที่จ้างจากที่อื่น

2.2.3 ปัญหาและข้อจำกัดของธุรกิจขนาดย่อม

1. ปัญหาด้านการตลาด ธุรกิจขนาดย่อมจะตอบสนองความต้องการของตลาดในท้องถิ่น หรือตลาดภายในประเทศ ซึ่งยังขาดความรู้ความสามารถในด้านการตลาดในวงกว้าง โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ ขณะเดียวกันความสะดวกรวดเร็วในการคมนาคมขนส่งตลอดจน การเปิดเสรีทางการค้า ทำให้วิสาหกิจขนาดใหญ่ รวมทั้งสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันกับ สินค้าในท้องถิ่นหรือในประเทศที่ผลิตโดยกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากขึ้น

2. ขาดแคลนเงินทุน ธุรกิจขนาดย่อมมักประสบปัญหาการขอกู้เงินจากสถาบัน การเงิน เพื่อมาลงทุนหรือขยายการลงทุนหรือเป็นเงินทุนหมุนเวียน เนื่องจากไม่มีการบัญชีอย่างเป็นระบบ และขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ทำให้ต้องพึ่งพาเงินกู้นอกระบบและจ่ายดอกเบี้ยใน อัตราสูง

3. ปัญหาด้านแรงงาน แรงงานที่ทำงานในธุรกิจขนาดย่อม จะมีปัญหาการเข้าออกสูง เมื่อกองงานทำงานจนมีฝีมือและมีความชำนาญมากขึ้นก็จะย้ายออกไปทำงานในโรงงานขนาดใหญ่ ที่มีระบบและผลตอบแทนที่ดีกว่า จึงทำให้คุณภาพของแรงงานไม่สม่ำเสมอการพัฒนาไม่ต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพสินค้า

4. ปัญหาข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีการผลิต ธุรกิจขนาดย่อมทั่วไปมักใช้เทคนิค การผลิตไม่ซับซ้อนเนื่องจากการลงทุนต่ำและผู้ประกอบการหรือพนักงานขาดความรู้พื้นฐานที่ รองรับเทคนิควิชาที่ทันสมัย ทำให้ขาดการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ดี

5. ข้อจำกัดด้านการจัดการ ธุรกิจขนาดย่อมมักขาดความรู้ในการจัดการหรือ การบริหารที่มีระบบใช้ประสบการณ์จากการเรียนรู้ โดยเรียนลูกเรียนผิดเป็นหลักอาศัยบุคคลใน ครอบครัวหรือญาติพี่น้องมาช่วยงานการบริหารภายในลักษณะนี้แม้จะมีข้อดีในเรื่องการดูแลที่ทั่วถึง แต่เมื่อกิจการเริ่มขยายตัวหากไม่ปรับปรุงการบริหารจัดการให้มีระบบก็จะเกิดปัญหาขึ้นได้

6. ปัญหาการเข้าถึงบริการการส่งเสริมของรัฐ ธุรกิจขนาดย่อมจำนวนมากเป็น การจัดตั้งกิจการที่มีรูปแบบไม่เป็นทางการ เช่น ผลิตตามบ้าน ผลิตตามบ้าน ผลิตในลักษณะโรงงาน เหล่านี้จึงค่อนข้างปิดตัวเองในการเข้ามาใช้บริการของรัฐ เนื่องจากปฏิบัติไม่ค่อยถูกต้องเกี่ยวกับ

เอกสารเป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการขงเงินเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปยังเว็บไซต์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเสียดาย การรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม หรือรักษาความปลอดภัยที่กำหนดตามกฎหมาย นอกจากนี้ในเรื่องการส่งเสริมการลงทุนก็เช่นเดียวกัน แม้ว่ารัฐจะได้ลดเงื่อนไขขนาดเงินทุนและการจ้างงานเพื่อจูงใจให้ธุรกิจขนาดย่อมเพียง 8.1% เท่านั้นที่มีโอกาสได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐ

7. ปัญหาข้อจำกัดด้านบริการส่งเสริมพัฒนาขององค์การภาครัฐและเอกชน การส่งเสริมพัฒนาธุรกิจขนาดย่อมที่ผ่านมาได้ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมส่งเสริมการส่งออก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น แต่เนื่องจากอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วประเทศ ประกอบกับข้อจำกัดของหน่วยงาน เช่น บุคลากร งบประมาณ จำนวนสำนักงานสาขาภูมิภาค การให้บริการส่งเสริมสนับสนุนด้านต่าง ๆ จึงไม่อาจสนองตอบได้ทั่วถึงและเพียงพอ

8. ปัญหาข้อจำกัดในการรับรู้ข่าวสารข้อมูล เนื่องจากปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ ข้างต้น ธุรกิจขนาดย่อมโดยทั่วไปจึงค่อนข้างมีจุดอ่อนในการรับรู้ข่าวสารด้านต่าง ๆ เช่น นโยบายและมาตรฐานการของรัฐ ข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด เป็นต้น

2.3 องค์ประกอบของการจัดการสินค้าคงคลัง

สินค้าคงคลัง (Inventory) จัดเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนชนิดหนึ่ง ซึ่งกิจการต้องมีไว้เพื่อขายหรือผลิต

2.3.1 บทบาทของสินค้าคงคลังในห่วงโซ่อุปทาน

สินค้าคงคลังมีวัตถุประสงค์ในการสร้างความสมดุลในซัพพลายเชน เพื่อให้ระดับสินค้าคงคลังต่ำสุด โดยไม่กระทบต่อระดับการให้บริการ ซึ่งปัจจัยนำเข้าของกระบวนการผลิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งคือ วัตถุดิบ ชิ้นส่วนและวัสดุต่าง ๆ ที่เรียกรวมกันว่าสินค้าคงคลัง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ใหญ่ที่สุดของต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์หลายชนิดนอกจากนั้นการที่สินค้าคงคลังที่เพียงพอยังเป็นการตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าได้ทันเวลา จึงเห็นได้ว่าสินค้าคงคลังมีความสำคัญต่อกิจกรรมหลักของธุรกิจเป็นอย่างมาก การบริหารสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพจึงส่งผลกระทบต่อผลกำไรจากการประกอบการ โดยตรงและในปัจจุบันนี้มีการนำเอาระบบคอมพิวเตอร์มาจัดการข้อมูลของสินค้าคงคลัง เพื่อให้เกิดความถูกต้อง แม่นยำและทันเวลามากยิ่งขึ้น การจัดซื้อสินค้าคงคลังมาในคุณสมบัติที่ตรงตามความต้องการ ปริมาณเพียงพอ ราคาเหมาะสม ระยะเวลาที่ต้องการโดยซื้อจากผู้ขายที่ไว้วางใจได้และนำส่งยังสถานที่ที่ถูกต้องตามหลักการจัดซื้อที่ดีที่สุด เป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารสินค้าคงคลัง การจัดการสินค้าคงคลังมีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 2 ประการ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สามารถมีสินค้าคงคลังบริการลูกค้าในปริมาณที่เพียงพอและทันต่อความต้องการของลูกค้าเสมอ เพื่อสร้างยอดขายและรักษาระดับของส่วนแบ่งตลาดไว้

2. สามารถลดระดับการลงทุนในสินค้าคงคลังต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำลงด้วย

ซึ่งในความหมายของทั้ง 2 วัตถุประสงค์นั้นขัดแย้งกันเอง เพราะการลงทุนในสินค้าคงคลังต่ำที่สุดมักจะต้องใช้วิธีลดระดับสินค้าคงคลังให้เหลือแค่เพียงพอใช้ป้อนกระบวนการผลิต เพื่อให้สามารถดำเนินการผลิตได้โดยไม่หยุดชะงัก แต่ระดับสินค้าคงคลังที่ต่ำเกินไปก็ทำให้บริการลูกค้าไม่เพียงพอหรือไม่ทันใจลูกค้าในทางตรงกันข้ามการถือสินค้าคงคลังไว้มากเพื่อผลิตหรือส่งให้ลูกค้าได้เพียงพอและทันเวลาเสมอทำให้ต้นทุนสินค้าคงคลังสูงขึ้น ดังนั้นการบริหารสินค้าคงคลังโดยรักษาความสมดุลของวัตถุประสงค์ทั้งสองข้อนี้จึงทำได้ยากและเนื่องจากการบริหารการผลิตในปัจจุบันจะต้องคำนึงถึงคุณภาพเป็นหลักสำคัญ ซึ่งการบริหารลูกค้าที่ดีก็เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างคุณภาพที่ดี ซึ่งทำให้ลูกค้ามีความพึงพอใจสูงสุดด้วยจึงดูเหมือนว่าการมีสินค้าคงคลังในระดับสูงจะเป็นประโยชน์กับกิจการในระยะยาวมากกว่า เพราะจะรักษาลูกค้าและส่วนแบ่งตลาดได้ดี แต่แท้ที่จริงแล้วต้นทุนสินค้าคงคลังที่สูงซึ่งทำให้ต้นทุนการผลิตสูงด้วยมีผลด้วยมีผลให้ไม่สามารถต่อสู้กับคู่แข่งในด้านราคาได้ จึงต้องทำให้ต้นทุนต่ำ คุณภาพดีและบริการที่ดีด้วยในขณะเดียวกัน

2.3.2 ประโยชน์ของสินค้าคงคลัง

1. ตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่ประมาณการไว้ในแต่ละช่วงเวลาทั้งในและนอกฤดูกาล โดยธุรกิจต้องเก็บสินค้าคงคลังไว้ในคลังสินค้า

2. รักษาการผลิตให้มีอัตราคงที่สม่ำเสมอ เพื่อรักษาระดับการว่าจ้างแรงงาน การเดินเครื่องจักร ฯลฯ ให้สม่ำเสมอได้ โดยจะเก็บสินค้าที่ขายไม่หมดในช่วงขายไม่ได้ไว้ขายตอนช่วงขายดี ซึ่งช่วงนั้นอาจจะผลิตไม่ทันขาย

3. ทำให้ธุรกิจได้ส่วนลดปริมาณจากการจัดซื้อจำนวนมากต่อครั้ง ป้องกันการเปลี่ยนแปลงราคาแลผลกระทบจากเงินเฟ้อเมื่อสินค้าในท้องตลาดมีราคาสูงขึ้น

4. ป้องกันของขาดมือด้วยสินค้าเพื่อขาดมือ เมื่อเวลารอคอยล่าช้าหรือบังเอิญได้คำสั่งซื้อเพิ่มขึ้นกระทันหัน

5. ทำให้กระบวนการผลิตสามารถดำเนินการต่อเนื่องอย่างราบรื่น ไม่มีการหยุดชะงัก เพราะของขาดมือจนเกิดความเสียหายแก่กระบวนการผลิตซึ่งจะทำให้คนงานว่างงาน เครื่องจักรถูกปิด ผลิตไม่ทันคำสั่งซื้อของลูกค้า

2.3.3 อุปสงค์

จุดเริ่มต้นของการจัดการสินค้าคงคลัง จะเริ่มจากอุปสงค์ของลูกค้า เพื่อจัดการให้เป็นไปตามความต้องการของลูกค้า ซึ่งต้องให้หลักการพยากรณ์โดยอุปสงค์แบ่งเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. อุปสงค์แปรตาม (Dependent Demand) เป็นอุปสงค์ของวัตถุดิบ ชิ้นส่วนและสินค้าที่ใช้ต่อ เนื่องในกระบวนการผลิต ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะอาจส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรง ถ้าขาดวัตถุดิบประเภทนี้ เช่น ถ้าโรงงานประกอบสารเคมีขาดหายไปแม้แต่ชนิดเดียวก็จะทำให้โรงงานหยุดทันที

2. อุปสงค์อิสระ (Independent Demand) เป็นอุปสงค์ของวัตถุดิบ ชิ้นส่วนและสินค้าที่ไม่ใช่ต่อ เนื่องในกระบวนการผลิต ส่วนมากจำหน่ายในลูกค้าโดยตรง ถ้าไม่มีอาจจะเสียโอกาสและถูกปรับ

2.3.4 สินค้าคงคลังและการจัดการคุณภาพ

การจัดการคุณภาพเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสองกลุ่มคือลูกค้าและเจ้าของผลิตภัณฑ์ โดยทั้งสองฝ่ายตกลงกัน โดยลูกค้าจะพิจารณาเรื่องลักษณะสินค้า ราคาที่สามารถซื้อได้และเวลาที่ส่งมอบ ในทางตรงกันข้าม เจ้าของผลิตภัณฑ์ ต้องจัดหาทรัพยากรที่เป็นปัจจัยนำเข้า ไม่ว่าจะเป็นวัตถุดิบ แรงงาน เครื่องจักรและเงิน เพื่อนำมาผลิตให้มีสินค้าตามที่ลูกค้าต้องการ ในต้นทุนที่ดีไม่ขาดทุนและจัดส่งให้ลูกค้าทันเวลา โดยไม่เสียค่าปรับ ซึ่งปัญหาส่วนมากในซัพพลายเชนจะเกิดจากปัจจัยภายนอก ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ สังคม การเมือง คู่แข่ง ลูกค้า ผู้ขายปัจจัยการผลิต จึงเกิดการจุกเก็บสินค้าคงคลังเพื่อรองรับระบบคุณภาพ

2.3.5 ต้นทุนของสินค้าคงคลัง

ต้นทุนสินค้าคงคลังมี 4 ชนิด คือ

1. ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ (Ordering Cost) เป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าคงคลังที่ต้องการ ซึ่งจะแปรตามจำนวนครั้งของการสั่งซื้อ แต่ไม่แปรตามปริมาณสินค้าคงคลัง เพราะสั่งซื้อของมากเท่าใดก็ตามในแต่ละครั้ง ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อก็ยังคงที่ แต่ถ้าสั่งซื้อบ่อยครั้งค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อจะยิ่งสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อได้แก่ ค่าเอกสารใบสั่งซื้อ ค่าจ้างพนักงานจัดซื้อ ค่าโทรศัพท์ ค่าขนส่งสินค้า ค่าใช้จ่ายในการตรวจรับของและเอกสาร ค่าธรรมเนียมการนำของออกจากศุลกากร ค่าใช้จ่ายในการชำระเงิน เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา (Carrying Cost) เป็นค่าใช้จ่ายจากการมีสินค้าคงคลัง และการรักษาสภาพให้สินค้าคงคลังนั้นอยู่ในรูปที่ใช้งานได้ ซึ่งจะแปรตามปริมาณสินค้าคงคลังที่ถือไว้และระยะเวลาที่เก็บสินค้าคงคลังนั้นไว้ ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา ได้แก่ ต้นทุนเงินทุนที่อยู่กับสินค้าคงคลังซึ่งคือค่าดอกเบี้ยจ่ายถ้าเงินทุนนั้นมาจากการกู้ยืมหรือเป็นค่าเสียโอกาส ถ้าเงินทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถเผยแพร่ไปโดยไม่ขออนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นั้นเป็นส่วนหนึ่งของเจ้าของ ค่าคลังสินค้า ค่าไฟฟ้าเพื่อการรักษาอุณหภูมิ ค่าใช้จ่ายของสินค้าที่ชำรุดเสียหายหรือหมดอายุเสื่อมสภาพจากการเก็บนานเกินไป ค่าภาษีและการประกันภัย ค่าจ้างยามและพนักงานประจำคลังสินค้า ฯลฯ

3. ค่าใช้จ่ายเนื่องจากสินค้าขาดแคลน (Shortage Cost หรือ Stock out Cost) เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการมีสินค้าคงคลังไม่เพียงพอต่อการผลิตหรือการขาย ทำให้ลูกค้ายกเลิกคำสั่งซื้อ ขาดรายได้ที่ควรได้ กิจกรรมเสียชื่อเสียง กระบวนการผลิตหยุดชะงักเกิดการว่างงานของเครื่องจักรและคนงาน ฯลฯ ค่าใช้จ่ายนี้จะแปรผกผันกับปริมาณสินค้าคงคลังที่ถือไว้ นั่นคือถ้าถือสินค้าไว้มากจะไม่เกิดการขาดแคลน แต่ถ้าถือสินค้าคงคลังไว้น้อยก็อาจเกิดโอกาสที่จะเกิดการขาดแคลนได้มากกว่าและมีค่าใช้จ่ายเนื่องจากสินค้าขาดแคลนนี้นี้ขึ้นอยู่กับปริมาณการขาดแคลนรวมทั้งระยะเวลาที่เกิดการขาดแคลนขึ้นด้วย ค่าใช้จ่ายเนื่องจากสินค้าขาดแคลนได้แก่ คำสั่งซื้อของล็อตพิเศษทางอากาศเพื่อนำมาใช้แบบฉุกเฉิน ค่าปรับเนื่องจากสินค้าให้ลูกค้าล่าช้า ค่าเสียโอกาสในการขาย ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเสียค่าความนิยม ฯลฯ

4. ค่าใช้จ่ายในการตั้งเครื่องจักรใหม่ (Setup Cost) เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการที่เครื่องจักรจะต้องเปลี่ยนการทำงานหนึ่งไปทำงานอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งจะเกิดการว่างงานชั่วคราว สินค้าคงคลังจะถูกทิ้งให้รอกระบวนการผลิตที่จะตั้งใหม่ ค่าใช้จ่ายในการตั้งเครื่องจักรใหม่นี้จะมีลักษณะเป็นต้นทุนคงที่ต่อครั้ง ซึ่งจะขึ้นอยู่กับขนาดของล็อตการผลิต ถ้าผลิตเป็นล็อตใหญ่มีการตั้งเครื่องใหม่นานครั้ง ค่าใช้จ่ายในการตั้งเครื่องใหม่ก็จะต่ำ แต่ยอดสะสมของสินค้าคงคลังจะสูง ถ้าผลิตเป็นล็อตเล็กมีการตั้งเครื่องใหม่บ่อยครั้ง ค่าใช้จ่ายในการตั้งเครื่องใหม่ก็จะสูง แต่สินค้าคงคลังจะมีระดับต่ำลงและสามารถส่งมอบงานให้แก่ลูกค้าได้เร็วขึ้น

ในบรรดาค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าคงคลังต่าง ๆ เหล่านี้ ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะสูงขึ้นถ้ามีระดับสินค้าคงคลังสูงและจะต่ำลงถ้ามีระดับสินค้าคงคลังต่ำ แต่สำหรับค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ ค่าใช้จ่ายเนื่องจากสินค้าขาดแคลนและค่าใช้จ่ายในการตั้งเครื่องจักรใหม่ จะมีลักษณะตรงกันข้าม คือ จะสูงขึ้นถ้ามีระดับสินค้าคงคลังต่ำและจะต่ำลงถ้ามีระดับสินค้าคงคลังสูง ดังนั้น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินค้าคงคลังที่ต่ำสุด ณ ระดับที่ค่าใช้จ่ายทุกตัวรวมกันแล้วต่ำสุด

2.4 ระบบการควบคุมสินค้าคงคลัง

2.4.1 ขั้นตอนสำคัญของการบริหารสินค้าคงคลัง

ขั้นตอนสำคัญของการบริหารสินค้าคงคลัง คือ การลงบัญชีและตรวจนับสินค้าคงคลัง เพราะแต่ละธุรกิจจะมีสินค้าคงคลังหลายชนิด แต่ละชนิดอาจมีความหลากหลาย เช่น ขนาดรูปถ่าย สีฟ้า ซึ่งทำให้การตรวจนับสินค้าคงคลังต้องใช้พนักงานจำนวนมาก เพื่อให้ได้จำนวนที่ถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภายใต้ระยะเวลาที่กำหนด เพื่อที่จะได้ทราบว่าชนิดสินค้าคงคลังที่เริ่มขาดมือ ต้องซื้อเพิ่มและปริมาณการซื้อที่เหมาะสม ระบบการควบคุมสินค้าคงคลังที่มีอยู่ 3 วิธี คือ

1. ระบบสินค้าคงคลังอย่างต่อเนื่อง (Continuous Inventory System Perpetual System) เป็นระบบสินค้าคงคลังที่มีวิธีการลงบัญชีทุกครั้งที่มีการรับและจ่ายของ ทำให้บัญชีคุมยอดแสดงยอดคงเหลือที่แท้จริงของสินค้าคงคลังอยู่เสมอ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการควบคุมสินค้าคงคลังรายการที่สำคัญที่ปล่อยให้ขาดมือไม่ได้ แต่ระบบนี้เป็นวิธีที่มีค่าใช้จ่ายด้านงานเอกสารค่อนข้างสูง และต้องใช้พนักงานจำนวนมากจึงดูแลการรับจ่ายได้ทั่วถึง ในปัจจุบันการนำเอาคอมพิวเตอร์เข้ามาประยุกต์ใช้กับงานสำนักงานและบัญชีสามารถช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้ โดยการใช้รหัสแท่ง (Bar Code) หรือรหัสสากลสำหรับผลิตภัณฑ์ (EAN13) ดิจบนสินค้าแล้วใช้เครื่องอ่านรหัสแท่ง (Laser Scan) ซึ่งวิธีนี้นอกจากจะมีความถูกต้อง แม่นยำ เทียบตรงแล้ว ยังสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลของการบริหารสินค้าคงคลังในซัพพลายเชนของสินค้าได้อีกด้วย

ข้อดีของระบบสินค้าคงคลังแบบต่อเนื่อง

1. มีสินค้าคงคลังเพื่อขาดมือน้อยกว่า โดยจะเพื่อสินค้าไว้เฉพาะช่วงเวลารอคอยแต่ละระบบเมื่อถึงงวดต้องเพื่อสินค้าไว้ทั้งช่วงเวลารอคอยและเวลาระหว่างการสั่งซื้อแต่ละครั้ง
2. ใช้จำนวนการสั่งซื้อคงที่ซึ่งจะทำให้ได้ส่วนลดปริมาณได้ง่าย
3. สามารถตรวจสินค้าคงคลังแต่ละตัวอย่างอิสระและเจาะจงเข้มงวดเฉพาะรายการที่มีราคาแพงได้

2. ระบบสินค้าคงคลังเมื่อถึงงวด (Periodic Inventory System) เป็นระบบสินค้าคงคลังที่มีวิธีการลงบัญชีเฉพาะในช่วงเวลาที่กำหนดไว้เท่านั้น เช่น ตรวจนับและลงบัญชีทุกปลายสัปดาห์หรือปลายเดือน เมื่อของถูกเบิกไปก็จะมีการสั่งซื้อเข้ามาเติมให้เต็มระดับที่ตั้งไว้ ระบบนี้จะเหมาะกับสินค้าที่มีการสั่งซื้อและเบิกใช้เป็นช่วงเวลาที่แน่นอน เช่น ร้านขายหนังสือของซีเอ็ดจะมีการสำรวจยอดหนังสือในแต่ละวันและสรุปยอดตอนสิ้นเดือน เพื่อดูปริมาณหนังสือคงค้างในร้านและคลังสินค้า ยอดหนังสือที่ต้องเตรียมจัดส่งให้แก่ร้านตามที่ต้องการสั่งซื้อ

โดยทั่วไปแล้วระบบสินค้าคงคลังเมื่อถึงงวดมักจะมีระดับสินค้าคงคลังเหลือสูงกว่าระบบสินค้าคงคลังอย่างต่อเนื่อง เพราะจะมีการเพื่อสำรองการขาดมือโดยไม่คาดคิดไว้ก่อนล่วงหน้าบ้างและระบบนี้จะทำให้มีการปรับปริมาณการสั่งซื้อใหม่ เมื่อความต้องการเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ข้อดีของระบบสินค้าคงคลังเมื่อถึงงวด

1. ใช้เวลาน้อยกว่าและเสียค่าใช้จ่ายในการควบคุมน้อยกว่าระบบต่อเนื่อง
2. เหมาะกับการสั่งซื้อของจากผู้ขายรายเดียวกันหลายๆชนิด เพราะจะได้ลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเอกสาร ลดค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อและสะดวกต่อการตรวจนับยิ่งขึ้น
3. ค่าใช้จ่ายในการเก็บข้อมูลสินค้าคงคลังต่ำกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ระบบการจำแนกสินค้าคงคลังเป็นหมวดเอบีซี (ABC) ระบบนี้เป็นวิธีการจำแนกสินค้าคงคลังออกเป็นแต่ละประเภทโดยพิจารณาปริมาณและมูลค่าของสินค้าคงคลังแต่ละรายการเป็นเกณฑ์ เพื่อลดภาระในการดูแล ควบคุม และควบคุมสินค้าคงคลังที่มีอยู่มากมาย ซึ่งถ้าควบคุมทุกรายการอย่างเข้มงวดเท่าเทียมกัน จะเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากเกินไป เพราะในบรรดาสินค้าคงคลังทั้งหลายของแต่ละธุรกิจจะมักเป็นไปตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

A เป็นสินค้าคงคลังที่มีปริมาณน้อย (5 - 15% ของสินค้าคงคลังทั้งหมด) แต่มีมูลค่ารวมค่อนข้างสูง (70 - 80% ของมูลค่าทั้งหมด)

B เป็นสินค้าคงคลังที่มีปริมาณปานกลาง (30% ของสินค้าคงคลังทั้งหมด) และมีมูลค่ารวมปานกลาง (15% ของมูลค่าทั้งหมด)

C เป็นสินค้าคงคลังที่มีปริมาณมาก (50 - 60% ของสินค้าคงคลังทั้งหมด) แต่มีมูลค่ารวมค่อนข้างต่ำ (5 - 10% ของมูลค่าทั้งหมด)

การตรวจนับจำนวนสินค้าคงคลัง เป็นการตรวจนับสินค้าเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสินค้าที่มีอยู่จริงและในบัญชีตรงกันมีหลายวิธีดังนี้

2.4.2 วิธีปิดบัญชีตรวจนับ

1. วิธีปิดบัญชีตรวจนับ คือ เลือกวันใดวันหนึ่งที่จะทำการปิดบัญชีแล้วห้ามมิให้มีการเบิกจ่ายเพิ่มเติม หรือเคลื่อนย้ายสินค้าคงคลังทุกรายการ โดยต้องหยุดการซื้อขายตามปกติแล้วตรวจนับของทั้งหมด วิธีนี้จะแสดงมูลค่าของสินค้าคงคลัง ณ วันที่ตรวจนับ ได้อย่างเที่ยงตรง แต่ก็ทำให้เสียรายได้ในวันที่ตรวจนับของ

2. วิธีเวียนกันตรวจนับ จะปิดการเคลื่อนย้ายสินค้าคงคลังเป็น ๆ เพื่อตรวจนับเมื่อส่วนใดตรวจนับเสร็จก็เปิดขายหรือเบิกจ่ายได้ตามปกติและปิดแผนกอื่นตรวจนับต่อไปจนครบทุกแผนก วิธีนี้จะไม่เสียรายได้จากการขายแต่โอกาสที่จะคลาดเคลื่อนมีสูง

2.5 กลยุทธ์การจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า

กลยุทธ์การจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า (James and Jerry, 2541) สามารถจัดแบ่งรูปแบบในการจัดเก็บสินค้านั้นออกเป็น 6 แนวคิด คือ

1. ระบบการจัดเก็บโดยไร้รูปแบบ (Informal System) เป็นรูปแบบการจัดเก็บสินค้าที่ไม่มีการบันทึกตำแหน่งการจัดเก็บเอาไว้ใน ระบบ และสินค้าทุกชนิดสามารถจัดเก็บไว้ตำแหน่งใดก็ได้ในคลังสินค้า ซึ่งพนักงานที่ปฏิบัติงานในคลังสินค้านั้นจะเป็นผู้ที่รู้ตำแหน่งในการจัดเก็บรวมทั้งจำนวนที่จัดเก็บ ซึ่งจะเห็นได้ว่ารูปแบบการจัดเก็บนี้เหมาะสำหรับคลังสินค้าที่มีขนาดเล็ก มีจำนวนสินค้าหรือ SKU น้อย และมีจำนวนตำแหน่งที่จัดเก็บน้อยด้วย สำหรับในการทำงานในนั้น

เอกสาร ธีระพงษ์กุล, อาจารย์ประจำภาควิชาการตลาด, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ, ประเทศไทย, 10130
ไม่วารณใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะมีการแบ่งพนักงานที่รับผิดชอบเฉพาะเป็นโซน ๆ โดยที่แต่ละโซนนั้นไม่ได้มีแนวทางการปฏิบัติในเรื่องการจัดเก็บแล้วแต่ พนักงานที่ปฏิบัติงานในโซนนั้น ๆ ดังนั้นจึงไม่ได้มีแนวทางที่เหมือนกัน จึงทำให้อาจเกิดปัญหาการจัดเก็บหรือการที่หาสินค้าในไม่เจอในวันที่ พนักงานที่ประจำในโซนนั้นไม่มาทำงาน ตารางด้านล่างจะแสดงการเปรียบเทียบข้อดี และข้อเสียของรูปแบบการจัดเก็บสินค้าโดยไว้รูปแบบ

ข้อดี

1. ไม่ต้องการการบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ
2. มีความยืดหยุ่นสูง

ข้อเสีย

1. ยากต่อการค้นหา
 2. ขึ้นอยู่กับทักษะของพนักงานคลังสินค้า
 3. ไม่มีประสิทธิภาพ
2. ระบบจัดเก็บ โดยกำหนดตำแหน่งตายตัว (Fixed Location System) แนวความคิดในการจัดเก็บสินค้านี้เป็นแนวคิดที่มาจากทฤษฎีกล่าวคือ สินค้าทุกชนิดหรือทุก SKU นั้นจะมีตำแหน่งจัดเก็บที่กำหนดไว้ตายตัวอยู่แล้ว ซึ่งการจัดเก็บรูปแบบนี้เหมาะสำหรับคลังสินค้าที่มีขนาดเล็กมีจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานไม่มากและมีจำนวนสินค้าหรือจำนวน SKU ที่จัดเก็บน้อยด้วย โดยจากการศึกษาพบว่าแนวคิดการจัดเก็บสินค้านี้จะมีข้อจำกัดหากเกิดกรณีที่สินค้านั้นมีการสั่งซื้อเข้ามาทีละมากๆจนเกินจำนวนพื้นที่ที่กำหนดไว้ของสินค้านั้นหรือในกรณีที่สินค้านั้นมีการสั่งซื้อเข้ามาน้อยในช่วงเวลานั้น จะทำให้เกิดพื้นที่ที่เตรียมไว้สำหรับสินค้านั้นว่าง ซึ่งไม่เป็นการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ในการจัดเก็บที่ดี

ข้อดี

1. ยากต่อการนำไปใช้
2. ยากต่อการปฏิบัติงาน

ข้อเสีย

1. ใช้พื้นที่จัดเก็บไม่ได้ไม่เต็มที่
 2. ต้องเสียพื้นที่จัดเก็บ โดยเปล่าประโยชน์ในกรณีที่ไม่มีสินค้าอยู่ในสต็อก
 3. ยากต่อการขยายพื้นที่จัดเก็บ
 4. ยากต่อการจดจำตำแหน่งจัดเก็บสินค้า
3. ระบบการจัดเก็บ โดยจัดเรียงตามรหัสสินค้า (Part Number System) รูปแบบการจัดเก็บโดยใช้รหัสสินค้า (Part Number) มีแนวคิดใกล้เคียงกับการจัดเก็บแบบกำหนดตำแหน่งตายตัว (Fixed Location) โดยข้อแตกต่างนั้นจะอยู่ที่การเก็บแบบใช้รหัสสินค้า นั้นจะมีลำดับการจัดเก็บเรียงกันเช่น รหัสสินค้าหมายเลข A123 นั้นจะถูกจัดเก็บก่อนรหัสสินค้าหมายเลข B123
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นต้นการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นต้น ซึ่งการจัดเก็บแบบนี้จะเหมาะกับบริษัทที่มีความต้องการส่งเข้า และนำออกของรหัสสินค้า ที่มีจำนวนคงที่เนื่องจากการกำหนดตำแหน่งการจัดเก็บ ไว้แล้ว ในการจัดเก็บแบบใช้รหัสสินค้านี้ จะทำให้พนักงานรู้ตำแหน่งของสินค้าได้ง่าย แต่จะไม่มีคามยืดหยุ่นในกรณีที่ต้องกรหรือบริษัท นั้นกำลังเติบโตและมีความต้องการขยายจำนวน SKU ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาเรื่องพื้นที่ในการจัดเก็บ

ข้อดี

1. ง่ายต่อการค้นหาสินค้า
2. ง่ายต่อการหยิบสินค้า
3. ง่ายต่อการนำไปใช้
4. ไม่จำเป็นต้องมีการบันทึกตำแหน่งสินค้า

ข้อเสีย

1. ไม่ยืดหยุ่น
2. ยากต่อการปรับปริมาณความต้องการสินค้า
3. การเพิ่มการจัดเก็บสินค้าใหม่จะมีผลกระทบต่อการจัดเก็บสินค้าเดิมทั้งหมด
4. ใช้พื้นที่จัดเก็บไม่ได้ไม่เต็มที่

4. ระบบการจัดเก็บสินค้าตามประเภทของสินค้า (Commodity System) เป็นรูปแบบการจัดเก็บสินค้าตามประเภทของสินค้าหรือประเภทสินค้า (Product Type) โดยมีการจัดตำแหน่งการวางคล้ายกับร้านค้าปลีกหรือตามซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วไปที่มีการจัดวางสินค้าในกลุ่มเดียวกันหรือประเภทเดียวกันไว้ ตำแหน่งที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งรูปแบบในการจัดเก็บสินค้าแบบนี้จัดอยู่ในแบบระบบร่วมกัน ซึ่งจะช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บสินค้าคือมีการเน้นเรื่องการใช้งานพื้นที่จัดเก็บ มากขึ้น และยังง่ายต่อพนักงานในการหยิบสินค้าในการทราบถึงตำแหน่งของสินค้าที่จะต้องไปหยิบ แต่มีข้อเสียเช่นกันเนื่องจากพนักงานที่หยิบสินค้าจำเป็นต้องมีความรู้ใน เรื่องของสินค้าแต่ละชนิดหรือแต่ละยี่ห้อที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกัน ไม่เช่นนั้นอาจเกิดการหยิบสินค้าผิดชนิดได้

ข้อดี

1. สินค้าถูกแบ่งตามประเภททำให้พนักงานผู้ปฏิบัติงานเข้าได้ได้ง่าย
2. การหยิบสินค้าทำได้มีประสิทธิภาพ
3. มีความยืดหยุ่นสูง

ข้อเสีย

1. ในกรณีที่สินค้าประเภทเดียวกันมีหลายรุ่น/ยี่ห้อ อาจทำให้หยิบสินค้าผิดได้
2. จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องของสินค้าแต่ละชนิดหรือแต่ละยี่ห้อที่จะหยิบ
3. การใช้สอยพื้นที่จัดเก็บดีขึ้นแต่ยังไม่ดีที่สุด
4. สินค้าบางอย่างอาจยุ่งยากในการจัดประเภทสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ระบบการจัดเก็บที่ไม่ได้กำหนดตำแหน่งตายตัว (Random Location System) เป็นการจัดเก็บที่ไม่ได้กำหนดตำแหน่งตายตัว ทำให้สินค้าแต่ละชนิดสามารถถูกจัดเก็บไว้ในตำแหน่งใดก็ได้ในคลังสินค้า แต่รูปแบบการจัดเก็บแบบนี้จำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศในการจัดเก็บและติดตาม ข้อมูลของสินค้าว่าจัดเก็บอยู่ในตำแหน่งใด โดยต้องมีการปรับปรุงข้อมูลอยู่ตลอดเวลาด้วย ซึ่งในการจัดเก็บแบบนี้จะเป็นรูปแบบที่ใช้พื้นที่จัดเก็บอย่างคุ้มค่า เพิ่ม การใช้งานพื้นที่จัดเก็บและเป็นระบบที่ถือว่ามีความยืดหยุ่นสูง เหมาะกับคลังสินค้าทุกขนาด

ข้อดี

1. สามารถใช้งานพื้นที่จัดเก็บได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด
2. มีความยืดหยุ่นในการจัดเก็บสินค้าสูง
3. ง่ายต่อการขยายการจัดเก็บ
4. ง่ายในการปฏิบัติงาน
5. ระยะทางเดินหยิบสินค้าไม่ไกล

ข้อเสีย

1. ต้องมีการบันทึกข้อมูลการจัดเก็บสินค้าอย่างละเอียดและมีประสิทธิภาพ
2. ต้องเข้มงวดในติดตามการบันทึกข้อมูลการจัดเก็บ

6. ระบบการจัดเก็บแบบผสม (Combination System) เป็นรูปแบบการจัดเก็บที่ผสมผสานหลักการของรูปแบบการจัดเก็บในข้างต้น โดยตำแหน่งในการจัดเก็บนั้นจะมีการพิจารณาจากเงื่อนไขหรือข้อจำกัดของสินค้าชนิดนั้น ๆ เช่น หากคลังสินค้านั้นมีสินค้าที่เป็นวัตถุดิบหรือสารเคมีต่าง ๆ รวมอยู่กับสินค้าอาหาร จึงควรแยกการจัดเก็บสินค้าอันตรายและสินค้าเคมีดังกล่าวให้อยู่ห่างจากสินค้าประเภทอาหาร และเครื่องดื่ม เป็นต้น ซึ่งถือเป็นรูปแบบการจัดเก็บแบบกำหนดตำแหน่งตายตัว สำหรับพื้นที่ที่เหลือในคลังสินค้านั้น เนื่องจากมีการคำนึงถึงเรื่องการใช้งานพื้นที่จัดเก็บ ดังนั้นจึงจัดใกล้ที่เหลือมีการจัดเก็บแบบไม่ได้กำหนดตำแหน่งตายตัวก็ได้ โดยรูปแบบการจัดเก็บแบบนี้เหมาะสำหรับคลังสินค้าทุกๆแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคลังสินค้าที่มีขนาดใหญ่และสินค้าที่จัดเก็บนั้นมีความ หลากหลาย

ข้อดี

1. มีความยืดหยุ่นสูง
2. เป็นการประสานข้อดีจากทุกระบบการจัดเก็บ
3. สามารถปรับเปลี่ยนการจัดเก็บได้ตามสภาพของคลังสินค้า
4. สามารถควบคุมและขยายการจัดเก็บได้เป็นอย่างดี

ข้อเสีย

1. ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสับสนเนื่องจากมีระบบการจัดเก็บมากกว่า 1 วิธี
2. การใช้ประโยชน์จากพื้นที่จัดเก็บมีความไม่แน่นอน เปลี่ยนได้ตลอดเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 ระบบบริหารคลังสินค้า

ระบบบริหารคลังสินค้า เป็นระบบงานที่มีบทบาทหลักในการควบคุมการเคลื่อนไหวและการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าและยังมีบทบาทที่เพิ่มขึ้นในกระบวนการผลิต การบริหารการจัดส่งและการจัดซื้อและระบบบัญชีอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของระบบแต่วัตถุประสงค์หลักที่เป็นหัวใจของระบบบริหารคลังสินค้าก็คือ การควบคุมการเคลื่อนไหวและการจัดเก็บสินค้า ภายใต้การปฏิบัติงานและกระบวนการของรายการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการหยิบสินค้าออกจากคลัง การเติมเต็มสินค้าและการจัดเก็บเข้าคลัง วัตถุประสงค์ที่เป็นพื้นฐานของระบบบริหารคลังสินค้าคือ การใช้องค์ประกอบของรายการสินค้า สถานที่ในการจัดเก็บ ปริมาณหน่วยนับและข้อมูลอื่น ๆ ในกระบวนการการจัดเก็บและการจัดส่งสินค้า โดยพิจารณาลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานเป็นหลัก

2.6.1 ประเด็นสำคัญในการตัดสินใจใช้ระบบบริหารคลังสินค้า

ระบบบริหารคลังสินค้า เป็นระบบที่จำเป็นต้องมีการจัดการกับข้อมูลจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง อาจกล่าวได้ว่าผู้ใช้ระบบบริหารคลังสินค้าจำเป็นต้องมีการจัดการกับตัวระบบด้วย ซึ่งก็มีไม่น้อยที่องค์กรใหญ่ ๆ บางแห่งถึงกับมีหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่ในการจัดการระบบบริหารคลังสินค้า ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณาถึงความคุ้มค่าของประโยชน์ที่ได้เทียบกับค่าใช้จ่ายในการใช้งานระบบบริหารคลังสินค้าและความคุ้มค่าที่ได้จะเป็นไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่อย่างไรก็ตามประเด็นต่อไปนี้มีถูกนำมาพิจารณาในการตัดสินใจติดตั้งระบบบริหารคลังสินค้านอกเหนือจากประสิทธิภาพทางด้านแรงงานแล้ว ก็ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ควรนำมาพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจติดตั้งระบบบริหารคลังสินค้า ซึ่งควรเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่ลูกค้าที่ยังไม่เคยมีมาก่อนหรือมีอยู่แล้ว

2.6.2 การติดตั้งระบบบริหารคลังสินค้า

งานติดตั้งระบบบริหารคลังสินค้าถือเป็นงานที่ต้องมีการจัดเตรียมคุณลักษณะทางกายภาพและตำแหน่งในการจัดเก็บของสินค้า ซึ่งเป็นการกำหนดตรรกะเฉพาะเจาะจงให้แก่องค์ประกอบต่าง ๆ ของรายการสินค้าและเป็นเพียงส่วนเดียวของการจัดเตรียมทั้งหมด ในความเป็นจริงกิจการส่วนใหญ่มักมีความหลากหลายของสินค้า ซึ่งการจัดเตรียมต้องเป็นระบบมากขึ้น ซึ่งรวมถึงการที่จะต้องกำหนดให้ระบบบริหารคลังสินค้ารู้โดยอัตโนมัติว่าจะต้องนำสินค้าไปจัดเก็บในตำแหน่งที่เหมาะสมและควรจัดเก็บเป็นจำนวนเท่าใดจึงจะพอดีกับพื้นที่ของตำแหน่งนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.3 ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระบบบริหารคลังสินค้า

การติดตั้งระบบบริหารคลังสินค้าไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบอัตโนมัติ จะช่วยให้เกิดความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลมากขึ้น ช่วยลดต้นทุนค่าแรง ถ้าค่าแรงที่ใช้ในการดูแลระบบต่ำกว่าค่าแรงที่ลดลงได้ ในคลังพัสดุปฏิบัติงานคลังใช้ในการลดความสามารถในการบริการลูกค้าสูงขึ้นแต่ความคาดหวังที่จะลดปริมาณสินค้าคงคลังและเพิ่มความสามารถในการจัดเก็บดูเหมือนว่าจะเป็นไปได้น้อยกว่า ถึงแม้ว่าความถูกต้องแม่นยำและประสิทธิภาพในขั้นตอนการรับสินค้า อาจจะช่วยให้การสำรองปริมาณสินค้าคงคลังในระดับที่ปลอดภัย (Safety Stock) ลดลงได้ แต่ผลกระทบจากการลดคลังดังกล่าวดูเหมือนว่าจะมีความสำคัญน้อยกว่าถ้าเทียบกับการควบคุมสินค้าคงคลัง ทั้งนี้เพราะโดยรวมแล้วปัจจัยที่มีผลกระทบมากในการควบคุมสินค้าคงคลังคือการกำหนดปริมาณในการผลิต ระยะเวลาในการสั่งซื้อหรือผลิต และความแปรปรวนของความต้องการสินค้า ซึ่งระบบบริหารคลังสินค้าแทบจะไม่มีผลกระทบต่อปัจจัยที่กล่าวมาแล้วเลย และด้วยที่ระบบบริหารคลังสินค้าเป็นเครื่องมือสำหรับการจัดเก็บที่เป็นระบบมากขึ้น ซึ่งอาจมีผลต่อการเพิ่มสมรรถนะในการจัดเก็บให้สูงขึ้นก็ตาม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าสภาพของจัดการก่อนที่จะมีระบบบริหารคลังสินค้าเข้ามาจัดการว่าอยู่ในสภาพความเป็นระเบียบมากน้อยแค่ไหนด้วยและเช่นเดียวกันจะต้องจัดเตรียมข้อมูล เพื่อให้ระบบบริหารคลังสินค้ารู้ว่า ณ ตำแหน่งใดที่ควรจะนำเอาสินค้าออกมาจะต้องเติมสินค้าจากที่ใดให้แก่ตำแหน่งใด เมื่อมีสินค้าเข้ามาจะต้องนำไปเก็บ ณ ตำแหน่งใดและลำดับของเหตุการณ์ที่จะต้องปฏิบัติก่อน - หลัง ดังตรรกะในรายการที่จะกล่าวต่อไป นี้ ซึ่งเป็นเพียงตัวอย่างที่ใช้ในการหาพิจารณาดำเนินการในการจัดเก็บและลำดับของเหตุการณ์ที่ถูกต้องเหมาะสม

1. การจัดพื้นที่ตามลำดับ (Location Sequence) เป็นตรรกะที่ง่ายที่สุด เพียงแต่กำหนดทิศทางการไหลของกิจกรรมภายในคลัง โดยการให้หมายเลขแก่ตำแหน่งที่จัดเก็บแต่ละตำแหน่งในคำสั่งของการนำเอาสินค้าออกจากคลังโดยตรรกะนี้คือ ขั้นตอนของการหยิบสินค้าในคลัง ส่วนในการนำสินค้าจัดเก็บตรรกะนี้ใช้สำหรับหาตำแหน่งแรกตามลำดับที่ซึ่งสินค้าจะถูกนำไปจัดเก็บโดยยึดถือปริมาณพอดีที่สุดตามพื้นที่ที่จัดเก็บ

2. การแบ่งเขตพื้นที่ (Zone Logic) คือการแบ่งส่วนทั้งหมดของคลังออกเป็นเขตเพื่อใช้กำหนดให้การหยิบ การจัดวางและการเติมสินค้าเกิดขึ้นในบริเวณที่ต้องการ เนื่องจากเป็นการกำหนดบริเวณที่ต้องการเท่านั้น จึงจำเป็นที่นำพื้นที่ที่จัดเก็บไปใช้ร่วมกับตรรกะอื่น เพื่อให้ระบบนำมาพิจารณาหาตำแหน่งที่เหมาะสมในบริเวณที่ต้องการได้ ใช้สำหรับการหยิบ การวาง การเติมสินค้าเป็นรายชั้นหรือรายกล่อง ที่ใช้กันมากที่สุดคือ เป็นการกำหนดตำแหน่งหลักในการหยิบสินค้า แต่ก็จะจะใช้เป็นตำแหน่งของในการจัดเก็บโดยตรง

3. ระบบเข้า – ระบบออกแบบตามลำดับ (FIFO) เป็นการกำหนดให้หยิบสินค้าตามลำดับก่อนเก็บหลังของการเข้ามาในที่จัดเก็บ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ระบบเข้า – ระบบออกแบบไม่ตามลำดับ (LIFO) เป็นการกำหนดให้สินค้าที่เข้ามาทีหลังถูกหยิบออกไปก่อนสินค้าที่เข้ามาก่อนหน้า

5. ความสะอาดจากการหยิบสินค้า (Pick - to - clean) เป็นตรรกะที่กำหนดให้เกิดการหยิบสินค้าออกจากตำแหน่งที่จัดเก็บซึ่งจะทำให้เกิดปริมาณสินค้าคงเหลือน้อยที่สุด ตรรกะนี้ใช้เพื่อการบริหารการใช้พื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพ ใช้สำหรับการควบคุมการหยิบหรือเติมเต็มเศษสินค้า โดยอาศัยเลขชุดสินค้าหรือหรือชุดวันที่ผลิต เพื่อกำหนดพื้นที่ที่จะหยิบหรือจัดเก็บที่นั้นๆ

6. ความสามารถอื่น ๆ ที่ใช้ในการพิจารณาการบริหารคลังสินค้า (Wave Picking/ Batch Picking/Zone Picking) สนับสนุนวิธีการหยิบสินค้าที่มีหลากหลายระบบ ซึ่งแตกต่างกันไปในกิจการที่มีการตอบสนองต่อลูกค้าด้วยปริมาณสินค้าสูง ตรรกะในการนำสินค้าออกจากคลังเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกระบบบริหารคลังสินค้าความสามารถในการผสมผสานงานที่แตกต่างกัน เช่น งานหยิบสินค้ากับงานจัดเก็บสินค้าเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ประสิทธิผลสูงสุด ตัวอย่างคือ คำสั่งให้คนขับรถจะต้องนำสินค้าไปจัดเก็บก่อนที่จะไปหยิบสินค้าในลำดับถัดไป เป็นการบริหารการตัดสินใจที่เป็นพาเลทให้เต็มรถยกเป็นหลัก ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มประสิทธิผลแล้วยังช่วยลดเวลาการเดินทางของรถยกได้มาก โดยเฉพาะในคลังขนาดใหญ่และยังจะช่วยลดการชำรุดของรถยกและประหยัดพลังงาน จากการลดปริมาณการใช้เชื้อเพลิงของรถยก เป็นต้น

2.7 ระบบขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด

2.7.1 การจัดการวัสดุ

การจัดการวัสดุทำให้มีวัสดุและสินค้ารองรับงานผลิตและการตลาด ทั้งการบริการลูกค้าที่ดีและมีต้นทุนสินค้าคงคลังรวมที่อยู่ระดับต่ำสามารถทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กัลักษณะของความต้องการสินค้า ทรัพยากรองค์การความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องการจัดการซัพพลายเชน ตลอดจนลักษณะของกระบวนการผลิตสินค้าประกอบเข้าด้วยกัน นอกจากนั้นความก้าวหน้าของเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารและคอมพิวเตอร์ยังช่วยให้การสร้างระบบการจัดการสินค้าคงคลังมีความหลากหลายมากขึ้น ทำให้ผู้บริหารสามารถเลือกใช้ระบบที่เหมาะสมกับกิจการของตนได้มากขึ้นด้วยเช่นกัน ระบบการจัดการสินค้าคงคลังที่เป็นที่นิยมใช้กันแพร่หลายในธุรกิจอุตสาหกรรม มีดังต่อไปนี้

1. การจัดการระบบขนาดสั่งซื้อที่ประหยัด (EOQ)
2. ระบบการวางแผนความต้องการวัสดุ (MRP)
3. ระบบสินค้าคงคลังของการผลิตแบบทันเวลาพอดี (JIT)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7.2 ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด

ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด เป็นระบบสินค้าคงคลังที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมานาน โดยที่ระบบนี้ใช้กับสินค้าคงคลังที่มีลักษณะของความต้องการที่เป็นอิสระไม่เกี่ยวข้องต่อเนื่องกับความต้องการของสินค้าคงคลังตัวอื่น จึงต้องวางแผนพิจารณาความต้องการอย่างเป็นเอกเทศด้วยวิธีการพยากรณ์อุปสงค์ของลูกค้าโดยตรง เช่น การวางแผนผลิตรถยนต์นั่งส่วนบุคคล บริษัทรถยนต์จะพยากรณ์อุปสงค์จากจำนวนครอบครัวขนาดเล็กถึงปานกลางที่มีรายได้รวมเกินกว่า 50,000 บาทต่อเดือน

ระบบขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดจะพิจารณาดำเนินการรวมของสินค้าคงคลังที่ต่ำสุดเป็นหลักเพื่อกำหนดระดับปริมาณการสั่งซื้อต่อครั้งที่เรียกว่า “ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด” มี 4 สภาวะการณดังต่อไปนี้

1. ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดที่อุปสงค์คงที่และสินค้าคงคลังไม่ขาดมือ โดยมีสมมติฐานที่กำหนดเป็นขอบเขตไว้ว่า

- 1.1 ทราบปริมาณอุปสงค์อย่างชัดเจนและอุปสงค์คงที่
- 1.2 ได้รับสินค้าที่สั่งซื้อพร้อมกันทั้งหมด
- 1.3 รอบเวลาในการสั่งซื้อ ซึ่งเป็นช่วงเวลาตั้งแต่สั่งซื้อจนได้รับสินค้าคงที่
- 1.4 ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าและต้นทุนการสั่งซื้อคงที่
- 1.5 ราคาสินค้าที่สั่งซื้อคงที่
- 1.6 ไม่มีสภาวะของขาดมือเลย

การหาขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด และต้นทุนรวม จะทำได้จาก

$$EOQ = \sqrt{\frac{2DO}{C}}$$

$$TC = \left[\frac{D}{Q^*} \right] O + \left[\frac{Q^*}{2} \right] C$$

โดย $EOQ =$ ขนาดการสั่งซื้อต่อครั้งที่ประหยัด (Q^*)

$D =$ อุปสงค์หรือความต้องการสินค้าต่อปี (หน่วย)

$Co =$ ต้นทุนการสั่งซื้อหรือต้นทุนการตั้งเครื่องจักรต่อครั้ง (บาท)

$O =$ ต้นทุนการเก็บรักษาต่อหน่วยต่อปี (บาท)

$Q =$ ปริมาณการสั่งซื้อต่อครั้ง (หน่วย)

$TC =$ ต้นทุนสินค้าคงคลังโดยรวม (บาท)

$$\text{ต้นทุนการสั่งซื้อต่อปี} = \left[\frac{D}{Q^*} \right] O$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\text{ต้นทุนการเก็บรักษาต่อปี} = \left[\frac{Q^*}{2} \right] C$$

$$\text{จำนวนการสั่งซื้อต่อปี} = \frac{D}{Q^*}$$

$$\text{รอบเวลาการสั่งซื้อ} = \frac{Q^*}{D}$$

2. ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดมีอุปสงค์คงที่และมีสินค้าขาดมือบ้าง เนื่องจากการที่ของขาดมือก่อให้เกิดความประหยัดบางประการ อันจะทำให้ต้นทุนการสั่งซื้อหรือต้นทุนการตั้งเครื่องใหม่ลดต่ำลง เพราะผลิตหรือสั่งซื้อของล็อตใหญ่ขึ้น สินค้านั้นมีต้นทุนการเก็บรักษาสูงมาก จึงไม่มีการเก็บของไว้เลย เช่น ในร้านตัวแทนจำหน่ายรถยนต์มักจะเกิดสถานการณ์นี้ เพราะรถยนต์แต่ละคันมีราคาแพง จึงมีการจอดแสดงอยู่เพียงคันละรุ่น เมื่อลูกค้าตกลงใจเลือกซื้อรถยนต์แบบที่ต้องการแล้ว ก็จะเลือกซื้อรถยนต์จากตัวอย่างสีในใบรายการ ตัวแทนจำหน่ายจะรับคำสั่งซื้อนี้ไปส่งรถจากบริษัทผลิตและติดตั้งอุปกรณ์แต่งรถยนต์ตามความต้องการของลูกค้าซึ่งจะใช้เวลารอคอยสักระยะหนึ่ง โดยที่ต่อระวางมิให้นานเกินไป ข้อสมมติฐานของกรณีนี้มีดังต่อไปนี้

2.1 เมื่อของล็อตใหม่ซึ่งมีจำนวนเท่ากับ Q มาถึง จะต้องรีบส่งตามจำนวนที่ขาดมือ (S) ที่ค้างไว้ก่อนทันที ส่วนของที่เหลือซึ่งเท่ากับ $(Q - S)$ จะเก็บเข้าคลังสินค้า

2.2 ระดับสินค้าคงคลังต่ำสุดเท่ากับ S

2.3 ระดับสินค้าคงคลังสูงสุดเท่ากับ $Q - S$

2.4 ระยะเวลาของสินค้าคงคลัง (T) จะแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ

T_1 คือ ระยะเวลาช่วงที่มีสินค้าจะขายได้

T_2 คือ ระยะเวลาช่วงที่สินค้าขาดมือ

การสั่งซื้อที่ประหยัด ระดับสินค้าขาดมือที่ประหยัดและต้นทุนรวมจะหาได้จาก

$$Q^* = \sqrt{\frac{2DO}{C}} + \sqrt{\frac{B+C}{B}}$$

$$S^* = \left[\frac{C}{B+C} \right] Q^*$$

$$TC = \frac{DO}{Q^*} + \frac{(Q^* - S^*)^2 C}{2Q^*} + \frac{S^{*2} B}{2Q^*}$$

โดยที่ Q^* = ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด

S^* = ระดับสินค้าขาดมือที่ประหยัด

B = ต้นทุนสินค้าขาดมือต่อหน่วยต่อปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\text{ระดับสินค้าคงคลังเฉลี่ย} = \frac{Q^* - S^*}{Q^*}$$

$$\text{ระยะเวลาช่วงที่มีสินค้าขาย} (T_1) = \frac{Q^* - S^*}{D}$$

$$\text{ระยะเวลาช่วงที่สินค้าขาดมือ} (T_2) = \frac{S^*}{D}$$

$$\begin{aligned} \text{เวลารอคอยของสินค้าคงคลัง} (T) &= T_1 + T_2 \\ &= \frac{Q^* - S^*}{D} + \frac{S^*}{D} \\ &= \frac{Q^*}{D} \end{aligned}$$

3. ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดที่ทยอยรับทยอยใช้สินค้า สินค้าคงคลังไม่ได้ถูกส่งมาพร้อมกันในคราวเดียวแต่ทยอยส่งมาและในขณะนั้นมีการใช้สินค้าไปด้วย โดยที่อัตราการรับ (p) ต้องมากกว่าอัตราการใช้ (d) ทั้งสองอัตรามีค่าเฉลี่ยคงที่และไม่มีของขาดมือ สินค้าคงคลังจะสะสมส่วนที่เหลือจากการใช้มากขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงจุดสูงสุด

การหาขนาดสั่งซื้อที่ประหยัดและต้นทุนรวมทำได้จาก

$$Q^* = \sqrt{\left(\frac{2DE}{C}\right)\left(\frac{P}{P-U}\right)}$$

$$TC = \frac{D}{Q^*} + \frac{Q^*}{2} \left(1 - \frac{U}{P}\right) C$$

โดยที่ P = อัตราการรับสินค้า
 U = อัตราการใช้สินค้า
 E = อัตราการตั้งเครื่องจักรใหม่ต่อถือการผลิตตัวแปรอื่น

$$\text{ระดับสินค้าคงคลังสูงสุด} = Q^* \left(1 - \frac{U}{P}\right)$$

$$\text{ระดับสินค้าคงคลังเฉลี่ย} = \frac{Q^*}{2} \left(1 - \frac{U}{P}\right)$$

$$\text{ระยะเวลาที่ทยอยซื้อทยอยใช้} (T_p) = \frac{Q^*}{P}$$

$$\text{ระยะเวลาที่ใช้สินค้าเพียงอย่างเดียว} (T_d) = \frac{Q^*}{U} \left(1 - \frac{U}{P}\right)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{aligned} \text{ระยะเวลาของสินค้าคงคลัง (T)} &= T_p + T_d \\ &= \frac{Q^*}{P} + \frac{Q^*}{U} \left(1 - \frac{U}{P}\right) \end{aligned}$$

4. ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดที่มีส่วนลดปริมาณ (Quantity Discount) เมื่อซื้อของจำนวนมากฝ่ายจัดซื้อมักจะต่อรองให้ราคาสินค้าต่อหน่วยลดลงซึ่งได้มีสมมติฐานว่า ยิ่งจำนวนที่ซื้อเท่าไร ราคาต่อหน่วยของสินค้ายิ่งลดลงเท่านั้น นอกจากนั้นปริมาณสั่งซื้อที่เปลี่ยนแปลงไปจะมีผลทำให้ต้นทุนการเก็บรักษาเปลี่ยน ดังนั้น วิธีการที่จะคำนวณให้ได้ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดที่สุดจึงต้องพิจารณาด้านทุนของสินค้าที่ราคาต่างกันด้วย ขั้นตอนของการคิดมีดังต่อไปนี้

4.1 คำนวณหาขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดแล้วหาด้านทุนสินค้าคงคลังรวม

$$\text{ต้นทุนสินค้าคงคลังรวม} = \left[\frac{D}{Q^*} \right] O + \left[\frac{Q^*}{2} \right] C + DP_i$$

เมื่อ P_i เป็นราคาของสินค้าแต่ละระดับปริมาณการซื้อ

C เป็นต้นทุนการเก็บรักษาแต่ละระดับปริมาณการซื้อ

ถ้าขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดที่คำนวณได้อยู่ในช่วงปริมาณที่สั่งซื้อได้ในระดับราคาต่ำสุด ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดที่คำนวณได้คือ ปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัด

4.2 ถ้าขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดที่คำนวณได้ ไม่อยู่ในช่วงปริมาณที่สามารถสั่งซื้อได้ในระดับราคาต่ำสุด ให้คำนวณต้นทุนรวมของการเก็บสินค้าคงคลังที่ปริมาณการสั่งซื้อต่ำสุดของระดับราคาสินค้าที่ต่ำกว่าระดับราคาของขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัดที่คำนวณได้แล้ว เปรียบเทียบกับต้นทุนรวมที่ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด เพื่อหาด้านทุนต่ำสุดแล้วกำหนดปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัด

2.7.3 จุดสั่งซื้อใหม่

ในการจัดซื้อสินค้าคงคลัง เวลาที่เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งตัวหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าระบบการควบคุมสินค้าคงคลังของกิจการเป็นแบบต่อเนื่อง จะสามารถกำหนดที่จะสั่งซื้อใหม่ได้เมื่อพบว่าสินค้าคงคลังลดเหลือระดับหนึ่งก็จะสั่งซื้อของมาใหม่ในปริมาณคงที่เท่ากับปริมาณการสั่งซื้อที่กำหนดไว้ ซึ่งเรียกว่า Fixed order Quantity System จุดสั่งซื้อใหม่นั้นมีความสัมพันธ์แปรตามตัวแปร 2 ตัว คือ อัตราความต้องการใช้สินค้าคงคลังและรอบเวลาในการสั่งซื้อ ภายใต้สถานการณ์ 4 แบบ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. จุดสั่งซื้อใหม่ในอัตราความต้องการสินค้าคงคลังที่และรอบเวลาคงที่เป็นสถานะที่ไม่เสี่ยงที่จะเกิดสินค้าขาดมือเลย เพราะทุกสิ่งทุกอย่างแน่นอน

$$\text{จุดสั่งซื้อใหม่} = (\bar{d} \times \overline{LT}) + z d \delta_{Ld}$$

โดยที่ \bar{d} = อัตราความต้องการสินค้าคงคลังซึ่งคงที่
 \overline{LT} = รอบเวลาเฉลี่ย

2. จุดสั่งซื้อใหม่ในอัตราความต้องการสินค้าคงคลังที่แปรผันและรอบเวลาคงที่เป็นสถานะที่อาจเกิดของขาดมือได้เพราะว่าอัตราการใช้หรือความต้องการสินค้าคงคลังไม่สม่ำเสมอ จึงต้องมีการเก็บสินค้าคงคลังเพื่อขาดมือ (Cycle - Service Level) ซึ่งเป็น โอกาสที่ไม่มีของขาดมือ

$$\text{จุดสั่งซื้อใหม่} = (\bar{d} \times \overline{LT}) + z \sqrt{\overline{LT}} (\delta_d)$$

โดยที่ \bar{d} = อัตราความต้องการสินค้าคงคลังซึ่งคงที่
 \overline{LT} = รอบเวลาเฉลี่ย
 z = ค่าระดับความเชื่อมั่นว่ามีสินค้าเพียงพอต่อความต้องการ
 δ_d = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราความต้องการสินค้า
 ระดับวงจรของการบริการ = 100% - โอกาสที่จะเกิดของขาดมือ

3. จุดสั่งซื้อใหม่ในอัตราความต้องการสินค้าคงคลังที่และรอบเวลาแปรผัน เป็นสถานะที่รอบเวลามีลักษณะการกระจายของข้อมูลแบบปกติ

$$\text{จุดสั่งซื้อใหม่} = (\bar{d} \times \overline{LT}) + z d \delta_{Ld}$$

โดยที่ \bar{d} = อัตราความต้องการสินค้าคงคลังซึ่งคงที่
 \overline{LT} = รอบเวลาเฉลี่ย
 z = ค่าระดับความเชื่อมั่นว่ามีสินค้าเพียงพอต่อความต้องการ
 δ_{Ld} = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของเวลารอคอย

4. จุดสั่งซื้อใหม่ในอัตราความต้องการสินค้าแปรผันและรอบเวลาแปรผัน โดยที่ทั้งอัตราความต้องการสินค้าและรอบเวลามีลักษณะการกระจายของข้อมูลแบบปกติทั้งสองตัวแปร

$$\text{จุดสั่งซื้อใหม่} = (\bar{d} \times \overline{LT}) + z\sqrt{\overline{LT}\delta_d^2 + \bar{d}^2\delta_{LT}^2}$$

โดยที่ \bar{d} = อัตราความต้องการสินค้าคงคลังซึ่งคงที่

\overline{LT} = รอบเวลาเฉลี่ย

z = ค่าระดับความเชื่อมั่นว่ามีสินค้าเพียงพอต่อความต้องการ

δ_d = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอัตราความต้องการสินค้า

δ_{LT} = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของเวลารอคอย

ส่วนการพิจารณาจุดสั่งซื้อใหม่ในกรณีที่มีการตรวจสอบสินค้าคงคลังเป็นแบบสิ้นงวดเวลาที่กำหนดไว้ (Fixed Time Period System) จะแตกต่างกับการตรวจสอบสินค้าคงคลังแบบต่อเนื่องตรงที่ปริมาณการสั่งซื้อแต่ละครั้งจะไม่คงที่และขึ้นอยู่กับว่าสินค้าพร่องลงไปเท่าใดก็ซื้อเติมให้เต็มระดับเดิม

$$Q = \bar{d}(t_b + L) + z\delta_d\sqrt{t_b + L} - I$$

โดยที่ t_b = ช่วงเวลาที่ห่างกันในการสั่งซื้อแต่ละครั้ง

I = สินค้าคงคลังในสต็อก (รวมทั้งของที่กำลังสั่งซื้อด้วย)

\bar{d} = อัตราความต้องการเฉลี่ย

L = รอบเวลาการสั่งซื้อสินค้า

$z\delta_d\sqrt{t_b + L} - I$ = สต็อกเพื่อความปลอดภัย

ระบบการจัดการสินค้าคงคลังในปัจจุบันมีสองชนิดคือ แบบต่อเนื่องและแบบสินค้าปลายงวด ซึ่งระบบการสั่งซื้อมีหลายตัวแบบในการคำนวณ ขึ้นกับสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อกำหนดจำนวนที่สั่งซื้อ เวลาในการสั่งซื้อและจุดสั่งซื้อใหม่ ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ การสั่งแบบต่อเนื่องเมื่อสินค้าถูกใช้และการสั่งซื้อเมื่อจำนวนสินค้าเหลือตามจำนวนที่กำหนด ซึ่งนิยมการสั่งซื้อโดยใช้แบบจำลองปริมาณการสั่งซื้อแบบประหยัด (EOQ) เพื่อใช้เป็นทางเลือกระหว่างต้นทุนค่าจัดเก็บและต้นทุนการสั่งซื้อสินค้า นอกจากนี้ยังสามารถใช้ในการตัดสินใจในการพิจารณาเลือกในการลงทุนให้มีต้นทุนการสั่งซื้อต่ำสุดและสามารถลดต้นทุนสินค้าคงคลังทั้งระบบในซัพพลายเชน

เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จรรยา ลิ้มจิระจรัส (2544) ได้ทำการพัฒนาระบบการจัดการสินค้าคงคลังสำหรับร้านค้าปลีกพลพาณิชย์ ซึ่งมีการเก็บข้อมูลแบบพื้นฐาน โดยใช้คนในการจดบันทึกลงในสมุดมากกว่า 30 ปี โดยใช้การจำแนกและจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและวิเคราะห์กับโปรแกรมที่พัฒนาให้ใช้ได้กับระบบปฏิบัติการบนคอมพิวเตอร์ (Windows ME) กับโปรแกรมปฏิบัติการเสริม (Excel 97)

ระบบการจัดการสินค้าคงคลังของร้านค้าปลีกพลพาณิชย์ประกอบด้วย 3 ระบบหลัก คือ

1. ระบบการติดต่อและซื้อสินค้าจากซัพพลายเออร์
2. ระบบติดต่อและขายสินค้ากับลูกค้า
3. การสร้างรายงานที่ต้องการเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานต่าง ๆ

จากผลการศึกษาการพัฒนาระบบการจัดการสินค้าคงคลังของร้านค้าปลีกพลพาณิชย์ มีความถูกต้องและผลิตสารสนเทศได้ครบถ้วนตามต้องการ ผลการทำงานอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ หากแต่ยังต้องมีการปรับขั้นตอนการทำงานแบบเดิมให้เหมาะสมกับสารสนเทศ

ไพบุลย์ วุฒิศิริศาสตร์ (2547) ศึกษาและพัฒนาระบบการจัดการสินค้าคงคลังของกิจการค้าอะไหล่รถยนต์ ร้านยนต์ศิลป์ จังหวัดลำปาง ที่เปิดทำการมากกว่า 30 ปี การบริหารการสั่งซื้อสินค้าของผู้บริหารอาศัยการคาดคะเนปริมาณยอดขายในอนาคต โดยได้มีการพัฒนาโปรแกรมที่ทำงานบนระบบปฏิบัติการพื้นฐาน (Windows 2000) กับโปรแกรมปฏิบัติการ Visual Basic 6.0 ในการพัฒนาส่วนติดต่อกับระบบผู้ใช้และสร้างฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ ซึ่งแบ่งระบบการทำงานของระบบออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้จัดการ ซึ่งจะสามารถดูข้อมูลและรายงานได้
2. ผู้ดูแลระบบ ซึ่งจะสามารถดูแลการทำงานทั้งหมดของระบบ
3. พนักงาน ซึ่งจะสามารถจัดการปรับปรุงส่วนของงานขายได้

การประเมินการใช้งานโดยแบบสอบถามเป็นตัววัดผลจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้จัดการ 2 คน ผู้ดูแลระบบ 1 คน และกลุ่มพนักงาน 7 คน ทำให้ทราบว่าโปรแกรมสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงอยู่ในเกณฑ์ที่ดีและสามารถช่วยลดขั้นตอนการทำงานที่มีอยู่ในปัจจุบันได้

ปวีณรัตน์ เพียรโรตอง (2553) เป็นการศึกษาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและการวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบัน ในการบริหารและตรวจนับสินค้าคงคลัง ณ สิ้นเดือนของบริษัท ไฮควอลิตี้ การ์เม้นต์ จำกัด ที่ผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารสินค้าคงคลังและการตรวจนับสินค้าทุกสิ้นเดือนและยังไม่ได้มีการออกแบบแผนผังของสินค้า เจ้าหน้าที่ที่ยังขาดไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางแผนการจัดการและการดำเนินการในสินค้าคงคลัง จึงได้มีการปรับปรุงระบบสินค้าคงคลังใหม่ทั้งหมด โดยได้ออกแบบผังสินค้ารวมถึงการออกแบบภาพรวมของคลังสินค้า มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคลังสินค้า มีการวัดผลการดำเนินงาน (KPI) และมีการตรวจนับทุกสิ้นเดือน

ผลจากการปรับปรุงทำให้พื้นที่ในสินค้าคงคลังลดลง 20% ลดระยะเวลาในการหยิบจ่ายวัตถุดิบ 34% ลดการหยิบจ่ายผิดพลาด 92% ลดจำนวนการวางวัตถุดิบผิดพลาด 100% และลดจำนวนครั้งที่วัตถุดิบกับตัวเลขที่ผิดพลาดไม่ตรงกัน 96%

นิกรักษ์ หมั่นชนานันท์ (2551) ใช้ทฤษฎีระบบขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด (Economic Order Quantity) แบบ Basic Model ในการคำนวณหาปริมาณการสั่งซื้อที่เหมาะสม เปรียบเทียบกับการสั่งซื้อแบบเดิมของ บริษัท Dynamic Flow Line จำกัด ดำเนินธุรกิจนำเข้าอุปกรณ์ Case Steel Value จากต่างประเทศ มีสินค้าหลายชนิด แต่ละชนิดมีปริมาณความต้องการและช่วงเวลาที่ต้องการสินค้าแตกต่างกัน ทำให้ยากในการคำนวณหาปริมาณการสั่งซื้อที่เหมาะสม โดยก่อนการทำการศึกษาริษย์ยังไม่ได้มีการคำนวณหาปริมาณการสั่งซื้อที่เหมาะสม ทำให้เกิดปัญหาสินค้าสะสมในคลังสินค้าเป็นจำนวนมาก

ผลที่ได้จากการคำนวณพบว่าค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการสั่งซื้อแบบเก่าประมาณ 1,240,987.5 บาท หรือลดลง 2.61% ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และสามารถลดขนาดของสินค้าคงคลังได้มากกว่า 10% ของจำนวนสินค้าทั้งหมด

ภกวัต กิวัชรินทร์ (2553) ได้ใช้ทำการพัฒนาระบบการจัดการงานขายและสินค้าคงคลังของร้าน เพชรเกษตร ซึ่งเป็นผู้จำหน่ายสินค้าสำหรับการเกษตร โดยสินค้าหลักคือปุ๋ยเคมี เปิดดำเนินการมากกว่า 8 ปี มีลักษณะธุรกิจแบบมีเจ้าของคนเดียว ซึ่งประสบปัญหาการบันทึกข้อมูลและการตั้งราคาจำหน่ายสินค้า เนื่องมาจากมีการจดบรรทุกยอดขายลงในกระดาษด้วยลายมือจึงส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการสื่อสาร จึงได้ทำการออกแบบโครงสร้างของโปรแกรมที่เหมาะสมกับธุรกิจของร้านเพชรเกษตร และคู่มือการใช้งาน

ผลที่ได้คือความผิดพลาดด้านการสื่อสารและการสรุปยอดขายทำได้แม่นยำ ทำให้ง่ายต่อการบริหารและจัดการ โดยทางผู้จัดทำได้วางแผนที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของโปรแกรมให้สามารถครอบคลุมถึงส่วนงานอื่นในอนาคต

อมรศิริ ดิสสร (2548) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการสินค้าคงคลังของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยใช้ข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์ทำการสุ่มแบบบังเอิญ จำนวน 400 ราย ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง 2 กลุ่ม (T – test for Independent Sample)

ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ผู้ประกอบการมีความเห็นว่าธุรกิจควรมีการวางแผนและควบคุมสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพ เพื่อควบคุมให้สินค้าคงคลังอยู่ในระดับที่เหมาะสม สามารถพยากรณ์การสั่งซื้อที่ดีที่สุด ทำให้อัตราหมุนเวียนสินค้าเร็วขึ้น ช่วยลดต้นทุนที่จมอยู่กับสินค้าและทำให้ธุรกิจมีสภาพคล่องมากขึ้น ควรมีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ทราบความเคลื่อนไหวของสินค้าตลอดเวลา และสามารถเปรียบเทียบความคิดเห็นและแนวทางในการพัฒนาของผู้บริหารในธุรกิจประเภทซื้อมาขายไปและผลิตในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ามีความคิดเห็นที่ไม่ต่างกัน พร้อมทั้งเสนอแนะว่า ธุรกิจขนาดเล็กควรนำประสบการณ์ของผู้บริหารมาใช้ในการวางแผนเพื่อพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า หาปริมาณการสั่งซื้อด้วยการใช้สถิติที่ผ่านมาและขอคำชี้แนะจากลูกค้า การควบคุมระบบสินค้าคงคลังไม่แนะนำให้ระบบคอมพิวเตอร์รหัสแท่งเข้ามาควบคุมการเบิกจ่ายสินค้า เนื่องจากเป็นการลงทุนที่สูงไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย

2.9 วิธีดำเนินการศึกษา

2.9.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลด้านปฐมภูมิ ได้จากการศึกษาข้อมูลการดำเนินงานของร้าน โชคดี โดยการสอบถามเจ้าของกิจการ ได้แก่ ขั้นตอนการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นการผลิตจนถึงจำหน่าย และวิธีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. ข้อมูลด้านทุติยภูมิ เป็นการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานภายใน เช่น สมุดบันทึกการขายสินค้า สมุดบันทึกรายจ่ายประจำเดือน นอกจากนี้ยังทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ เช่น บทความ และปัญหาพิเศษที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2.9.2 วิธีการดำเนินการ

1. วิเคราะห์ข้อมูล โดยเน้นระบบการสั่งซื้อแบบประหยัด (EOQ) ที่ทยอยรับทยอยใช้สินค้า เพื่อกำหนดปริมาณสินค้าคงคลังที่แน่นอนและลดค่าใช้จ่ายในการเช่าพื้นที่จัดเก็บสินค้าได้แก่

1.1 ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด คือ ปริมาณของสินค้าที่สั่งซื้อที่ทำให้มีต้นทุนในการจัดเก็บและสั่งซื้อต่ำที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ต้นทุนสินค้าคงคลังรวมต่ำสุด คือ มูลค่าของต้นทุนในการจัดเก็บสินค้าคงคลังในหนึ่งปี

1.3 ต้นทุนการสั่งซื้อต่อปี คือ ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการสั่งซื้อสินค้าต่อปี

1.4 ต้นทุนการเก็บรักษาต่อปี คือ ต้นทุนที่ใช้ในการเก็บรักษาสินค้า ภายในหนึ่งปี

1.5 จำนวนการสั่งซื้อต่อปี คือ จำนวนครั้งที่ควรมีการสั่งซื้อสินค้าที่ก่อให้เกิดการสั่งซื้อที่ประหยัดภายในหนึ่งปี

1.6 รอบเวลาการสั่งซื้อ คือ ระยะเวลาที่ควรมีการสั่งซื้อสินค้าเข้ามาให้สอดคล้องกับปริมาณและรอบการสั่งซื้อที่ประหยัด

2. กำหนดพื้นที่การจัดวางให้เหมาะสมกับระบบการทำงานของร้าน โชคดีในปัจจุบัน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้

2.1 แบ่งพื้นที่ เป็นการกำหนดพื้นที่ในคลังสินค้า เพื่อใช้กำหนดพื้นที่ใช้สอยให้สอดคล้องกับกิจกรรมภายในร้าน โชคดี เช่น รับสินค้าเข้าทำแยกประเภทเพื่อจัดเก็บเข้าคลังสินค้าหรือรับคำสั่งซื้อ นำสินค้าออกจากคลังมาจัดเรียงเพื่อทำการส่งสินค้าต่อไป

2.2 กำหนดพื้นที่คลังสินค้า โดยกำหนดประเภทของสินค้าในพื้นที่จากรอบเวลาการสั่งซื้อและปริมาณการสั่งซื้อ

3. ทดลองนำเอาข้อมูลสินค้าและข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ลงในโปรแกรมสินค้าคงคลังสำเร็จรูป

บทที่ 3

ระบบคลังสินค้า ร้าน โชคดี

3.1 ลักษณะกิจการและสถานที่ตั้ง

ร้าน โชคดี ตั้งอยู่ในตลาดเฉลิมลาภ ประตูน้ำ ซึ่งเป็นตลาดเก่าแก่ในพื้นที่กรุงเทพฯ มีสำนักทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เป็นผู้ดูแล ก่อตั้งมานานกว่า 30 ปี ซึ่งประกอบด้วยตึกแถว 90 ห้อง และแผงค้าภายในตลาด 692 ห้อง

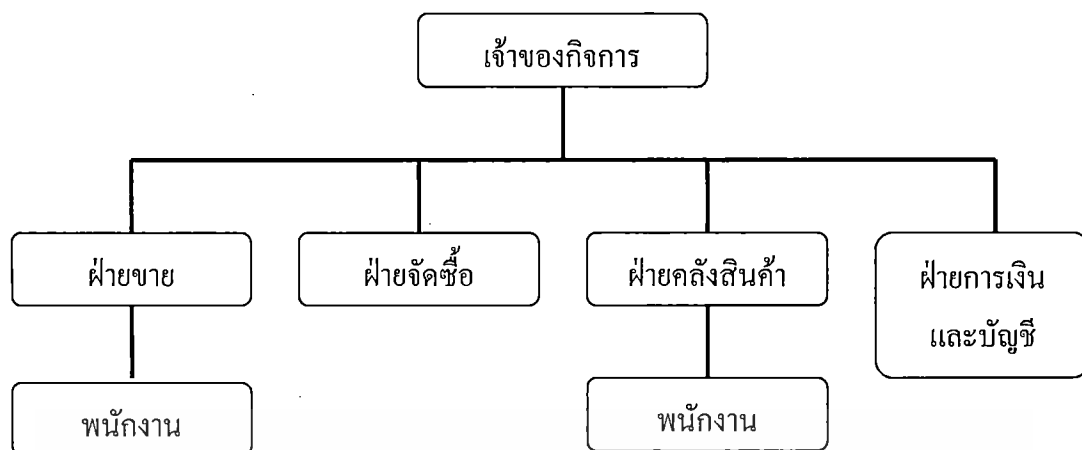
ร้าน โชคดี เปิดกิจการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 มีลักษณะเป็นห้องเช่า 2 ชั้น ชั้นล่างเป็นพื้นที่สำหรับขายสินค้า ส่วนชั้น 2 เป็นคลังเก็บสินค้า ห้องพัก ร้านรีดผ้าและร้านตัดเย็บ ร้าน โชคดีดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายเครื่องแบบนักเรียนระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาสำหรับผู้หญิง และต่อมาในปี พ.ศ. 2549 ได้มีการจำหน่ายเสื้อนักเรียนสำหรับผู้ชายเพิ่มเติม โดยมีเสื้อและกระโปรงสำหรับนักเรียน – นักศึกษาผู้หญิง เป็นสินค้าหลัก

3.2 โครงสร้างองค์กร

ร้าน โชคดี เป็นธุรกิจขนาดเล็กและรูปแบบของการบริหารแบบเจ้าของคนเดียว ซึ่งเจ้าของกิจการจะมีหน้าที่เป็นผู้บริหารและดำเนินการทั้งหมด ปัจจุบันมีพนักงาน 3 คน โดยทำงานในส่วนของ การขายและจัดส่งสินค้าให้กับลูกค้า ทางร้านมีการแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ส่วนดังนี้คือ (ภาพที่ 3.1)

1. ฝ่ายขาย มีหน้าที่ในการต้อนรับลูกค้าที่ซื้อสินค้าหน้าร้านและจัดส่งสินค้าตามใบสั่งงาน
2. ฝ่ายจัดซื้อ มีหน้าที่ในการสั่งวัตถุดิบจากผู้ผลิตไปส่งยังโรงงานตัดเย็บเพื่อทำการตัดเย็บผ้าดิบเป็นเสื้อและกระโปรงสำเร็จรูป ซึ่งปัจจุบันพบปัญหาว่า โรงงานผลิตไม่ต้องการเก็บผ้าดิบไว้ เพราะว่าการใช้พื้นที่ในการทำงานกับลูกค้ารายอื่นและปริมาณผ้าของทางร้านที่ส่งไปให้มีส่วนยังรอคำสั่งผลิตอยู่
3. ฝ่ายคลังสินค้า เจ้าของกิจการเป็นผู้วางแผนและกำหนดตำแหน่งการวางสินค้าและพนักงานมีหน้าที่ในการจัดวางสินค้าตามตำแหน่ง ปัจจุบันหากจำนวนสินค้ามากเกินไปจะนำไปเก็บไว้อีกที่หนึ่งซึ่งพนักงานที่ทำการจัดเก็บเท่านั้นที่ทราบว่าเก็บไว้ที่ใด ทำให้สินค้ากระจัดกระจายยากต่อการเข้าถึงและตรวจนับ
4. ฝ่ายการเงินและบัญชี เจ้าของกิจการเป็นผู้ดูแลเพียงผู้เดียว และเนื่องด้วยภาระหน้าที่ในการดูแลกิจการทำให้การเก็บข้อมูลทำไม่ได้อย่างที่ต้องการ ทำให้มียากต่อการเข้าถึงและประมวลผลข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.1 แสดงผังโครงสร้างองค์กรของ ร้าน โชคดี

3.3 การดำเนินงานในปัจจุบัน

ขั้นตอนการดำเนินงานของร้าน โชคดี จะเริ่มจากการคาดการณ์การขายของปีถัดไป โดยเจ้าของกิจการจะคาดการณ์จากประสบการณ์เดิม เนื่องจากมีการจดข้อมูลและยอดขายไว้ในกระดาษและหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบทุกฝ่ายของร้าน ทำให้เจ้าของกิจการไม่มีเวลาที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลการขายทำให้ต้องพยากรณ์การขายด้วยการคาดเดาจากประสบการณ์ของเจ้าของกิจการ จากนั้นจะทำการสั่งผ้าดิบจากโรงงานผู้ผลิต และจัดส่งไปยังโรงงานตัดเย็บเพื่อทำการตัดประกอบเป็นเสื้อและกระโปรงตามแบบที่สั่ง หลังจากนั้นสินค้าจะถูกจัดส่งมายังร้าน โชคดี โดยเสื้อจะถูกรีดใส่ถุงพลาสติกไว้เพื่อป้องกันสิ่งสกปรก ส่วนกระโปรงก่อนจะทำการจัดส่งหรือจัดเก็บจะต้องส่งไปรีดไอน้ำก่อน เมื่อสินค้าพร้อมตามความต้องการลูกค้า เจ้าของกิจการจะทำการบันทึกรายละเอียดของคำสั่งซื้อแต่ละครั้งลงใบเสร็จชั่วคราวแล้วส่งให้พนักงานทำการบรรจุสินค้าตามคำสั่งซื้อนั้น ๆ โดยส่วนลดต่าง ๆ จะไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของเจ้าของกิจการ

3.4 ปัญหาจากการดำเนินการ

เนื่องจากการปฏิบัติการภายในร้านยังใช้การจดบันทึกลงสมุดหรือกระดาษ ทั้งยังไม่มีระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดการด้านสินค้าคงคลังซึ่งเป็นส่วนสำคัญของธุรกิจค้าปลีก-ส่งขนาดเล็ก ซึ่งด้วยธุรกิจจำหน่ายเครื่องแบบนักศึกษาที่มียอดขายไม่คงที่ตลอดทั้งปี โดยจะมียอดขายสูงสุดในช่วงเปิดการศึกษาเท่านั้น ทำให้ร้าน โชคดี ประสบปัญหาจากการเก็บสำรองสินค้าคงคลังที่ต้องมีการทยอยเก็บทั้งปีเพื่อรองรับช่วงที่มียอดขายสูงสุด 1 ครั้งต่อปี แต่ก็ยังเกิดปัญหาสินค้าขาดเนื่องจากความผิดพลาดในการคาดการณ์รูปแบบของสินค้าที่จะได้ได้รับความนิยม เอกสารสนับสนุนเอกสารที่ส่งไว้ในใบสั่งหรือใบแจ้งหนี้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำใบแจ้งหนี้มาใช้ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และข่าวสารที่ได้รับไม่มีความน่าเชื่อถือ เช่น วัตถุดิบขึ้นราคา ทำให้ต้องเสียโอกาสในการขายไป และปัญหาอีกหนึ่งประการคือการจัดส่งสินค้าให้ลูกค้านั้นเกิดความสับสนและล่าช้าอันเนื่องมาจากความยากลำบากในการเข้าถึงสินค้าของพนักงานและต้องอาศัยประสบการณ์ของพนักงานในระดับหนึ่งในการจัดเตรียมสินค้า ทำให้ลูกค้าหลายรายได้หันไปซื้อสินค้ากับร้านค้าคู่แข่ง โดยในปัจจุบันมีผู้จำหน่ายเครื่องแบบนักศึกษามากมายทำให้เกิดการแข่งขันกันด้านราคาและบริการ จึงส่งผลให้การขึ้นราคาสินค้านั้นทำได้ยาก ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในปัจจุบันซึ่งมีผลโดยตรงต่อต้นทุนวัตถุดิบ ต้นทุนการดำเนินงาน ต้นทุนของสินค้าคงคลังและค่าแรง ทำให้กำไรที่ได้จากการประกอบการลดลง

3.5 รายละเอียดของสินค้าที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ปัจจุบัน ร้าน โชคดี มีสินค้าอยู่มากกว่า 800 ประเภท ซึ่งสามารถจัดออกเป็นกลุ่ม 2 ดังนี้

1. เสื้อนักศึกษาหญิง วัตถุดิบเป็นผ้าสีขาวและสีขาวพิเศษ มีชื่อเรียกในหมู่ผู้ค้าว่า สีขาวโอม่ โดยสีของผ้าจะมีสีอมสีน้ำเงินมากกว่าสีขาวปกติ (ภาพที่ 3.2)

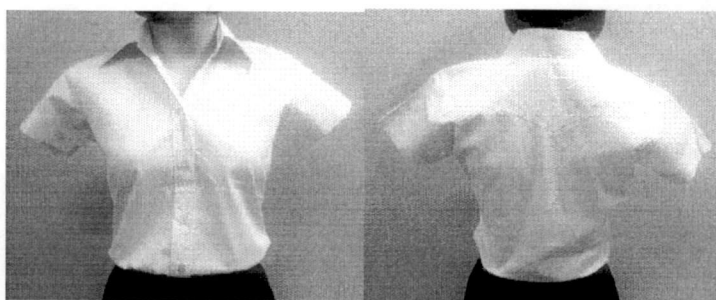

ภาพที่ 3.2 เปรียบเทียบสีเสื้อนักศึกษาที่มีจำหน่ายในท้องตลาด

เสื้อนักเรียนและนักศึกษา จะแบ่งรุ่นจากลักษณะตามข้อกำหนดของแต่ละสถาบันและขนาดของเสื้อ 10 ขนาด คือ SSS, SS, S, M, L, XL, XXL, ขนาดรอบอก 42 นิ้ว, ขนาดรอบอก 44 นิ้ว, ขนาดรอบอก 46 นิ้ว, โดยแบบนี้จะเป็นทรงที่เข้ากับรูปร่างของผู้สวมใส่ สามารถแบ่งได้จากลายบนเสื้อตามระเบียบของสถาบันและขนาดของเสื้อได้ดังนี้

- 1.1 เสื้อนักศึกษาผู้หญิงแบบทั่วไป นิยมเรียกกันว่า แบบมหิดล เสื้อด้านหน้าจะเรียบไม่มีลาย ส่วนด้านหลังจะมีรอยตะเข็บเย็บเป็นรูปตัววี ที่กลางเสื้อ (ภาพที่ 3.3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.3 เสื้อนักศึกษาผู้หญิง แบบทั่วไป

1.2 เสื้อนักศึกษาผู้หญิง ตามแบบข้อกำหนดของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านหน้าจะเรียบ ไม่มีลาย ส่วนด้านหลังจะมีรอยตะเข็บเย็บเป็นรูปตัววีและสาม หรือรอยพับในแนวตั้งที่กลางเสื้อ (ภาพที่ 3.4)

ภาพที่ 3.4 เสื้อนักศึกษาผู้หญิงแบบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

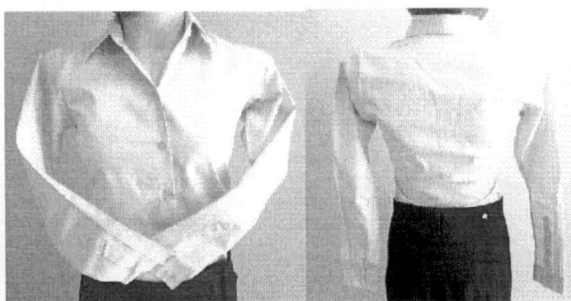
1.3 เสื้อนักศึกษาผู้หญิงแบบไม่มีเรียบด้านหน้าด้านหลัง นิยมเรียกกันว่า แบบอาชีพะ เพราะเป็นเครื่องแบบของสถาบันอาชีพะ (ภาพที่ 3.5)

ภาพที่ 3.5 เสื้อนักศึกษาผู้หญิงแบบอาชีพะ

1.4 เสื้อนักศึกษาผู้หญิงแบบแขนยาว จะมีรูปแบบของเสื้อจะเหมือนกับเสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป แต่มีแขนเสื้อที่ยาวกว่า นิยมใช้กับงานพิธีการสำคัญต่าง ๆ (ภาพที่ 3.6)

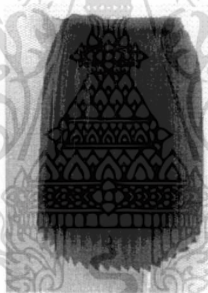
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.6 เสื้อนักศึกษาผู้หญิงแบบแขนยาว

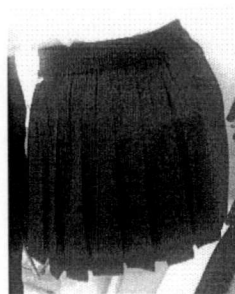
2. กระโปรงนักศึกษา ทำมาจากผ้าสีดำ มีหลายลักษณะผ้า แบ่งประเภทตามรูปแบบ ความยาวและขนาดของเอว ดังนี้

2.1 กระโปรงเอวยาง สายจีบตรง นิยมเรียกว่า กระโปรงจีบรอบ แบ่งรุ่นตามขนาดของ รอยพับหรือจีบผ้า ซึ่งแบ่งได้เป็นขนาดเล็ก ใหญ่ และ XL กับความยาวของกระโปรงเพราะว่าขอบ เอวใช้ยางยืดเป็นองค์ประกอบทำให้มียืดหยุ่นสามารถรับกับขนาดเอวของผู้สวมใส่ได้ ขนาดของ ความยาวมีดังนี้ 14, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40 นิ้ว (ภาพที่ 3.7)

ภาพที่ 3.7 กระโปรงจีบรอบ

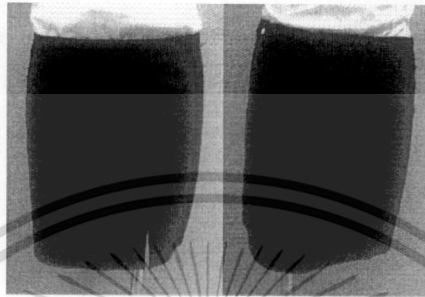
2.2 กระโปรงเอวยาง สายพับซ้อน นิยมเรียกว่า กระโปรงจีบทวีต คือ กระโปรงที่มี ลักษณะรอบพับซ้อนกัน 2 รอยพับมนรอยเดียว แบ่งรุ่นตามความยาวของกระโปรงเท่านั้น เพราะว่า ขอบเอวใช้ยางยืดเป็นองค์ประกอบทำให้มียืดหยุ่นสามารถรับกับขนาดเอวของผู้สวมใส่ได้ ขนาด ของความยาวมีดังนี้ 14, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40 นิ้ว (ภาพที่ 3.8)

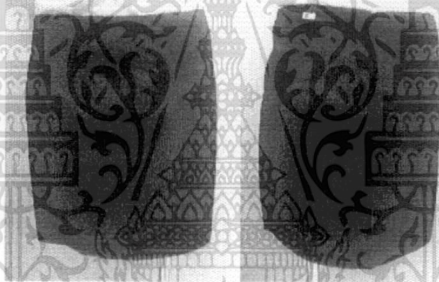
ภาพที่ 3.8 กระโปรงจีบทวีต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 กระโปรงทรงสอบ นิยมเรียกว่า กระโปรงสอบผ่าหน้าหรือกระโปรงสอบผ่าหลัง เพราะว่าจะมีรอยตัดกระโปรงด้านหน้าหรือหลังขา เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนไหว มีผ้าที่ใช้ในการผลิตอยู่ 2 ชนิดคือ ผ้าเสริท และผ้า 202 มีสี 2 สี คือ สีดำและสีกรมท่า โดยจะมีการแบ่งประเภทออกตามเอวและความยาวของกระโปรงดังนี้ ความยาว 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 36 นิ้ว และเอว 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40 นิ้ว (ภาพที่ 3.9 และ 3.10)

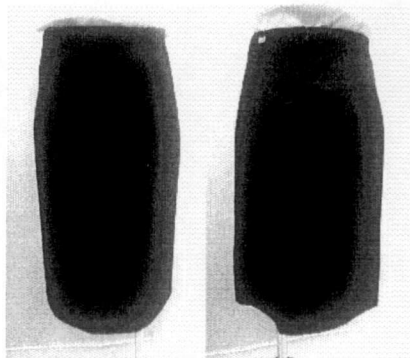

ภาพที่ 3.9 กระโปรงผ่าหน้าขา สีดำ

ภาพที่ 3.10 กระโปรงผ่าหลัง สีดำ

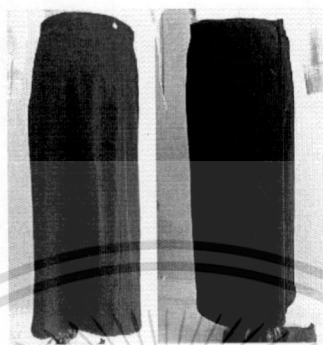
2.4 กระโปรงทรงเอ นิยมเรียกว่า กระโปรงทรงเอ ผ้าที่ใช้ในการผลิตคือ ผ้าเสริท มีสีดำและกรมท่า โดยจะมีการแบ่งรุ่นออกตามเอวและความยาวของกระโปรงดังนี้ ความยาว 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 36 นิ้ว และเอว 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40 นิ้ว (ภาพที่ 3.11)

ภาพที่ 3.11 กระโปรงทรงเอ สีดำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 กระโปรงทรงผ้าไขว้ นิยมเรียกว่า กระโปรงป้าย อาชีวะหรือกระโปรงป้าย ลีวาย โดยจะมีผ้าที่ใช้ในการผลิตอยู่ 2 ชนิดคือ ผ้าเสริทและผ้าลีวาย มีสีด้าและสีกรมท่า โดยจะมีการแบ่งรุ่นออกตามเอวและความยาวของกระโปรงดังนี้ ความยาว 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 36 นิ้ว และเอว 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40 นิ้ว (ภาพที่ 3.12)

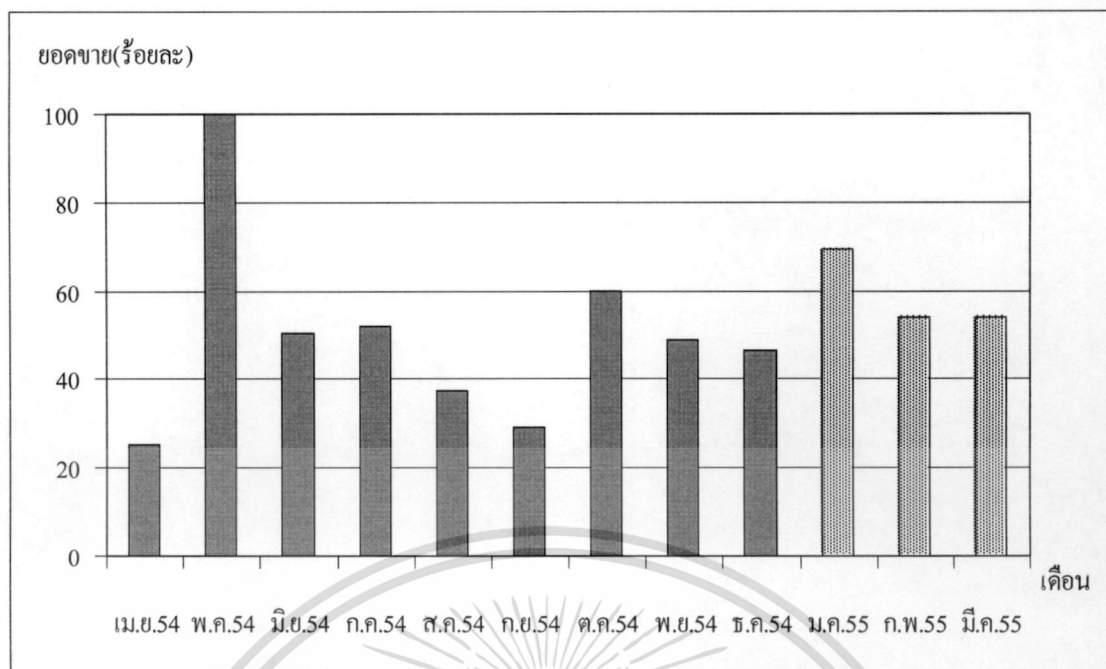

ภาพที่ 3.12 กระโปรงป้าย สีด้า

3.6 วงจรธุรกิจ ร้าน โชคดี

ในธุรกิจผลิตและจำหน่ายเครื่องแบบนักเรียนระดับอาชีวะศึกษาและอุดมศึกษาสำหรับผู้หญิงนั้นเป็นตลาดแบบฤดูกาล โดยยอดขายจะแปรผันตามปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอาชีวะคือจะมียอดขายสูงขึ้นในช่วงก่อนเปิดภาคการศึกษา โดยเฉพาะภาคการศึกษาแรกของปี เพราะเป็นช่วงที่มีการรับนักเรียนและนักศึกษาของภาคการศึกษาใหม่และนักเรียนและนักศึกษาเก่าก็มีการซื้อหาเสื้อผ้าใหม่ ทำให้ยอดขายสูงสุดในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึง กลางเดือนกรกฎาคม และในภาคการศึกษาที่ 2 ในเดือน ตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม แต่ความต้องการจะไม่สูงเท่าภาคการศึกษาแรก ดังนั้นจากวงจรดังกล่าวทำให้ ร้าน โชคดี ต้องมีการสำรองสินค้าไว้เพื่อให้เพียงพอกับปริมาณความต้องการสินค้าในช่วงสูงสุดและยังเป็นการเกื้อหนุน โรงงานผู้ผลิตให้มีงานตลอดทั้งปีอีกด้วย ผลของการทำเช่นนี้ทำให้ร้าน โชคดีต้องมีคลังสินค้าเพื่อกักตุนสินค้าและหากการคาดการณ์ในการผลิตผิดพลาดก็จะส่งผลให้เกิดสินค้าคงคลังสะสมจนเป็นปัญหาให้สภาพคล่องทางการเงิน เกิดปัญหาเนื่องจากช่วงก่อนจะถึงช่วงยอดขายสูงสุดนั้นจะต้องแบกรับภาวะขาดทุนเป็นเวลานาน หากเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตสินค้าเพื่อรอจำหน่ายไม่สามารถเปลี่ยนจากสินค้ามาเป็นเงินได้ ก็จะเกิดการขาดสภาพคล่องทางการเงิน (ภาพที่ 3.13)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

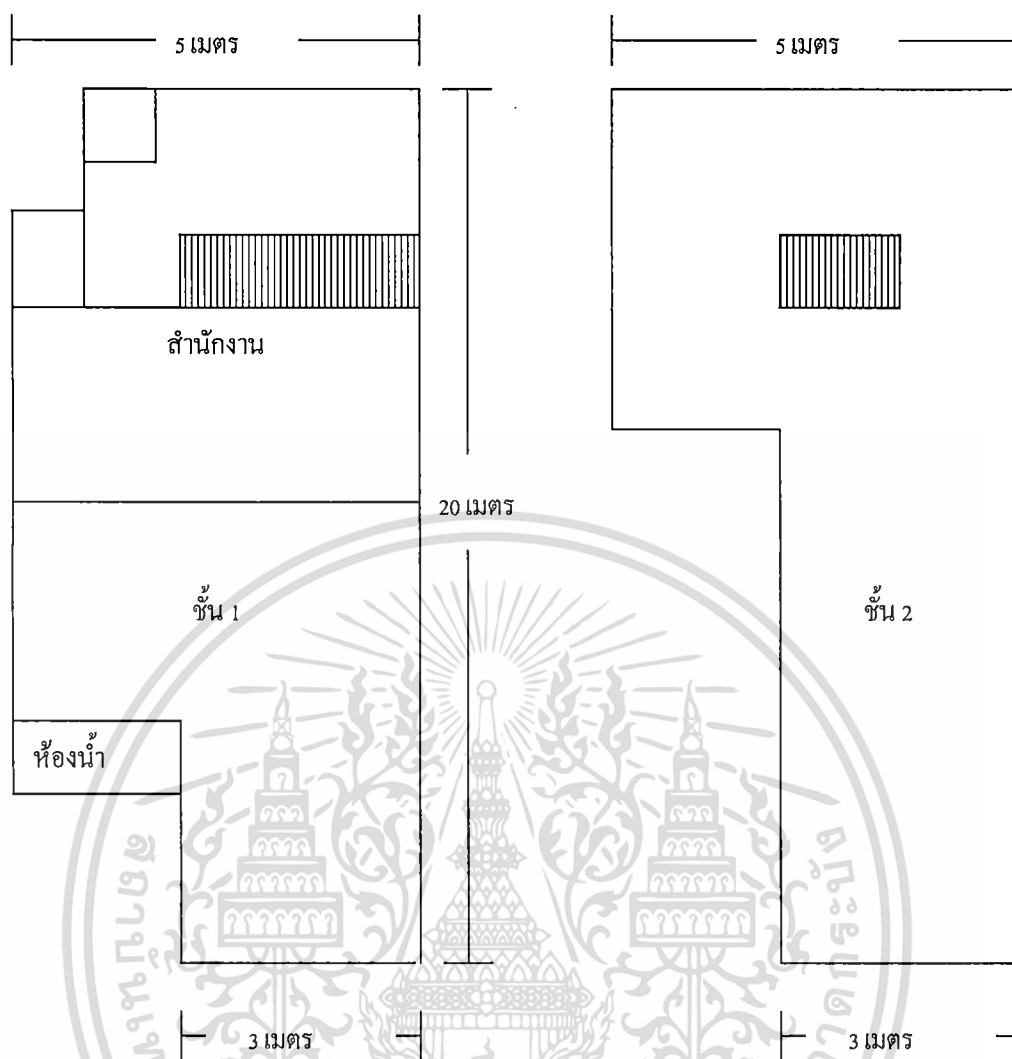

ภาพที่ 3.13 ยอดขาย ร้าน โขคดี เดือนเมษายน พ.ศ.2554 ถึง มีนาคม พ.ศ.2555

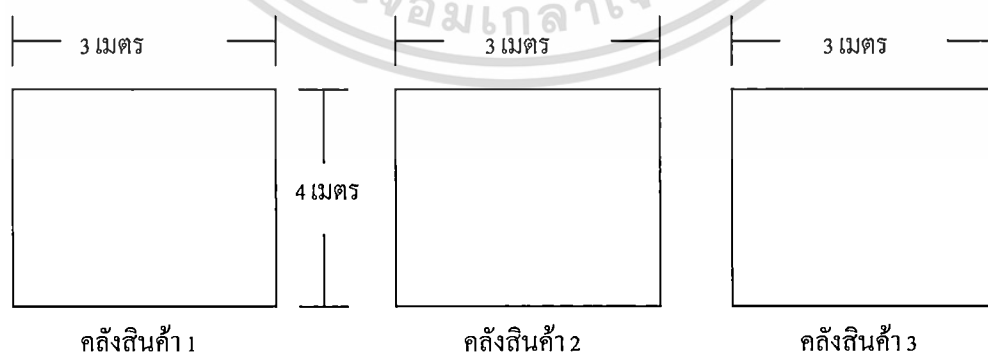
3.7 พื้นที่จัดเก็บสินค้าของร้านโขคดี

ปัจจุบันร้าน โขคดี มีปริมาณสินค้าในคลังสินค้ามากขึ้น จึงได้มีการเช่าโกดังสินค้าเพิ่มเติมในส่วนชั้น 2 ของตลาดเฉลิมตาก เพื่อเก็บสินค้า แต่ด้วยปริมาณการจัดเก็บที่มากและไม่ได้มีการจัดวางที่เป็นระเบียบ ทำให้ไม่สามารถระบุตำแหน่งของสินค้าในปัจจุบันได้ ซึ่งขนาดของคลังสินค้านี้รายละเอียดดังนี้

1. บริเวณ ร้าน โขคดี มี 2 ชั้น ชั้น 1 มีพื้นที่ทั้งหมดรวมในส่วนของสำนักงานประมาณ 80 ตารางเมตร และชั้น 2 มีพื้นที่ประมาณ 50 ตารางเมตร ในปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวได้ถูกใช้ในการเก็บสินค้าคงคลังมากกว่า 70% (ภาพที่ 3.14 และ ภาพที่ 3.15)

ภาพที่ 3.14 แผนผังพื้นที่ของร้าน โชคดี

ภาพที่ 3.15 แผนผังคั้งสินค้าของร้าน โชคดี

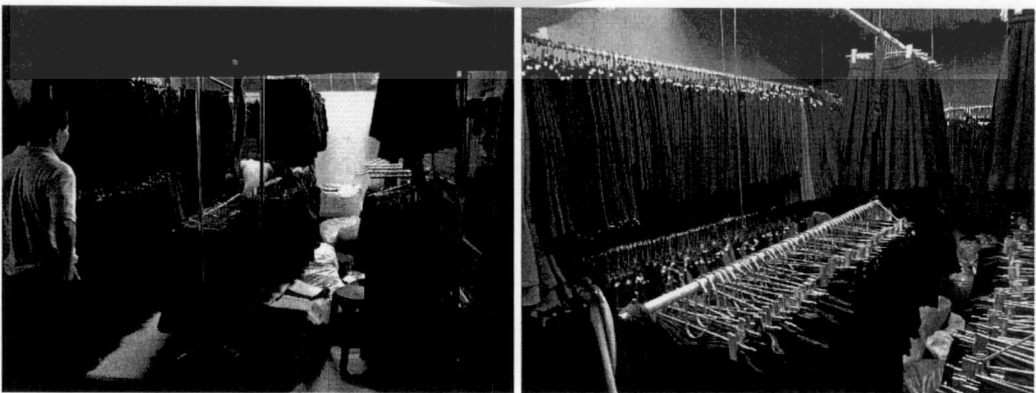
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริมาณสินค้าบริเวณร้าน โชคดี ในปัจจุบัน สินค้าที่มีอยู่ล้นพื้นที่จัดเก็บถูกวางไว้บริเวณทางเดินทำให้ขัดขวางการทำงาน (ภาพที่ 3.16)

ภาพที่ 3.16 ภาพปัจจุบันภายในพื้นที่ร้าน โชคดี

2. พื้นที่บริเวณร้าน โชคดี มีพื้นที่ไม่เพียงพอในการจัดเก็บสินค้า ดังนั้นเจ้าของกิจการจึงได้เช่าห้องเก็บของบริเวณชั้น 2 ของตลาดเฉลิมลาภ (ประตูน้ำ) จำนวน 3 ห้อง มีพื้นที่ประมาณ 12 ตารางเมตรต่อห้องและใช้พื้นที่ในการเก็บของไปแล้วกว่า 90% ของพื้นที่ (ภาพที่ 3.17)

ภาพที่ 3.17 คลังสินค้าของ ร้าน โชคดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.8 ข้อมูลทางธุรกิจของร้าน โขคดี

3.8.1 ยอดการขาย

ในการศึกษาคั้งนี้จะทำการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์สินค้าในหมวด กระโปรงจีบรอบ และ เสื้อนักเรียนแบบต่าง ๆ (ตารางที่ 3.1 และ ตารางที่ 3.2)

3.8.2 ค่าใช้จ่าย

1. ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการสั่งซื้อจะมีในส่วนของค่าโทรศัพท์ โทรสารและเอกสาร ประมาณ 10 บาท ต่อครั้ง

2. ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บสินค้า ได้จากค่าร้อยละเฉลี่ยจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับ ต้นทุนสินค้า ซึ่งแบ่งออกเป็น

2.1 ค่าใช้จ่ายก่อนการจัดเก็บ ก่อนการจัดเก็บสินค้าจะต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมต่อการจัดส่งเสียก่อน ซึ่งเสื้อและกระโปรงจีบรอบ มีกระบวนการที่ต่างกันคือ

เสื้อ จะมีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บคือถุงพลาสติกและค่าแรงงานในการนำเสื้อเข้าห่อพลาสติก โดยเฉลี่ยคือ 1 % ของมูลค่าต้นทุนสินค้า

กระโปรงจีบรอบ ก่อนการจัดเก็บกระโปรง ร้าน โขคดี จะต้องส่งกระโปรงไปให้ร้านรีดไอน้ำทำการรีดกระโปรงก่อนการจัดเก็บใส่ไม้แขวน ซึ่งค่าใช้จ่ายในการรีดจะตกอยู่ที่ตัวละ 3-5 บาท ขึ้นอยู่กับความถี่ของจีบกระโปรง ซึ่งเฉลี่ยค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 3 % ของราคาสินค้า

2.2 ค่าเสื่อมและความล้าสมัย คิดอายุการจำหน่ายของสินค้ากับมูลค่าต้นทุนสินค้าเสื้อ เนื่องจากเสื้อผ้าที่เป็นสีขาวทำให้มีระยะเวลาจัดเก็บที่สั้น อยู่ที่ประมาณ 4 – 5 ปี สีขาวของผ้าจะเปลี่ยนไปทำให้ไม่สามารถขายได้ แต่โดยส่วนมากเสื้อที่คงค้างในคลังสินค้าจะเป็นสินค้าที่เป็นแบบที่หมดความนิยมไปแล้วเพราะว่าความนิยมในเสื้อนั้นเปลี่ยนแปลงเร็วมาก บางแบบสามารถทำตลาดได้แค่ 1 – 2 ปี ก็หมดความนิยมทำให้สินค้าไม่สามารถจำหน่ายออกได้หมด จึงเฉลี่ยค่าความเสื่อมและล้าสมัยไว้ที่ 20 % ของราคาสินค้า

กระโปรงจีบรอบ จะมีอายุการจัดเก็บที่ยาวนานกว่าประมาณ 6 – 8 ปี และมีค่าเสื่อมจากความล้าสมัยน้อยกว่า แต่หากเก็บไว้เป็นเวลานานก่อนทำการขายจะต้องนำมาทำความสะอาดและรีดใหม่ จึงเฉลี่ยค่าความเสื่อมและล้าสมัยไว้ที่ 10 % ของราคาสินค้า(ตารางที่ 3.3)

3.8.3 ช่วงวันทำการ

ร้าน โขคดี มีวันทำการทั้งสิ้น 311 วัน ต่อปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 ปริมาณการขายเสื้อนักศึกษาหญิง เดือน เมษายน พ.ศ.2554 ถึง มีนาคม พ.ศ. 2555

หน่วย: ตัว

แบบ	ขนาด										
	SSS	SS	S	M	L	XL	XXL	42 นิ้ว	44 นิ้ว	46 นิ้ว	48 นิ้ว
เสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป สีขาว	554	2,435	4,602	5,011	3,445	1,540	523	193	145	29	22
เสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป สีขาวพิเศษ	852	2,348	4,281	4,375	2,199	1,156	186	57	0	1	0
เสื้อนักศึกษาแบบจุฬา สีขาว	386	312	833	605	676	226	139	51	1	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบจุฬา สีขาวพิเศษ	185	375	537	1,115	693	267	157	0	0	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบมหิดลทั่วไป สีขาว	30	221	707	1,043	841	316	152	10	0	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบมหิดล สีขาวพิเศษ	30	270	1,838	1,795	842	577	82	45	50	0	0

ตารางที่ 3.2 ปริมาณการขายกระโปรงจีบรอบ เดือน เมษายน พ.ศ.2554 ถึง มีนาคม พ.ศ. 2555

หน่วย: ตัว

แบบ	ความยาว (นิ้ว)												
	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
กระโปรงจีบรอบเล็ก	770	2,299	4,492	5,868	3,356	1,667	1,296	1,382	2,404	3,805	3,238	1,414	339
กระโปรงจีบรอบใหญ่	215	496	677	523	328	131	56	167	199	344	278	146	30
กระโปรงจีบรอบXL	0	186	375	423	281	127	82	36	108	109	50	15	5
กระโปรงจีบรอบXXL	0	0	0	17	151	51	59	8	0	0	0	0	0
กระโปรงจีบรอบทวิต	278	827	943	697	320	151	109	78	195	286	224	181	10

ตารางที่ 3.3 ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บสินค้า

หน่วย: เปอร์เซ็นต์ของราคาค่าต้นทุน

รายการ	ค่าใช้จ่าย (ร้อยละจากราคาค่าต้นทุนสินค้า)
เสือนักศึกษา	
ค่าจัดเก็บ	1
ค่าเสื่อมและล่าสมัย	20
รวม	21
กระโปรงจีบรอบ	
ค่าจัดเก็บ	3
ค่าเสื่อมและล่าสมัย	10
รวม	13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาระบบการจัดการสินค้าคงคลังของร้าน โชคดี เป็นการใช้องค์ความรู้ด้านการบริหารและจัดการ โดยเฉพาะในส่วนของจัดการสินค้าคงคลัง จากข้อมูลด้านปฐมภูมิและทุติยภูมิที่ได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาระบบและวิธีการที่เหมาะสมกับร้าน โชคดี โดยเรียงลำดับผลการศึกษาดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัด

ส่วนที่ 2 พื้นที่สินค้าคงคลังที่เหมาะสมและผลที่ได้จากการปรับปรุง

ส่วนที่ 3 การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการบริหาร

4.1 วิเคราะห์ปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัด

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณการสั่งซื้อสินค้าในปีพ.ศ. 2554 เพื่อทำการหาค่าปริมาณสินค้าคงคลังที่เหมาะสมตามระบบการสั่งซื้อแบบประหยัดแล้วทำการเปรียบเทียบกับวิธีการสั่งซื้อสินค้าเดิมที่มีอยู่ เพื่อเป็นการควบคุมปริมาณของสินค้าคงคลังไม่ให้เพิ่มจำนวนมากเกินไปและง่ายต่อการตรวจนับเพื่อหาปริมาณสินค้าที่มีอยู่ต่อไป

ในการวิเคราะห์ในครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ด้วยการการใช้ทฤษฎีการสั่งซื้อแบบประหยัด หรือ EOQ เพื่อควบคุมและลดปริมาณสินค้าคงคลังของร้าน โชคดี เพราะในปัจจุบันการผลิตสินค้าทำโดยการคาดคะเนจากเจ้าของกิจการ ซึ่งผลจากสภาพแวดล้อมรอบตัวทำให้การสั่งซื้อเปลี่ยนแปลงไป เช่น ขาวราคาผ้าดิบจะขึ้นราคาจากตัวแทนจำหน่ายทำให้ตัดสินใจสั่งผลิตเพิ่ม หรือยอดการสั่งสินค้าจากลูกค้าในปริมาณมาก ๆ ในคราวเดียวทำให้ตัดสินใจสั่งผลิตเพิ่มทั้ง ๆ ที่สินค้าในคลังยังเพียงพอต่อการจำหน่าย ส่งผลให้ในปัจจุบันมีสินค้าคงคลังในคลังสินค้าเป็นจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการธุรกิจเพื่อให้ได้กำไรจากการดำเนินธุรกิจมากขึ้นจึงจำเป็นต้องทำการ การบริหารจัดการวัสดุคงคลัง ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถทำได้เองโดยไม่ต้องพึ่งปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่นราคาผ้าดิบ ที่มีการปรับตัวขึ้นอยู่ตลอดเวลา หรือค่าแรงพนักงานที่ปรับขึ้นตามกฎหมาย โดยการคำนวณหาปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดในครั้งนี้จะใช้รูปแบบของ Basic Model เพราะจากข้อมูลที่ได้จากการบันทึกยอดขายของร้าน โชคดี ระหว่างเดือน เมษายน พ.ศ. 2554 – มีนาคม พ.ศ. 2555 พบว่าข้อมูลในส่วนของอัตราการรับสินค้าเข้ายังไม่มีกรจดบันทึกเอาไว้ จึงไม่สามารถใช้วิธีการคำนวณแบบสินค้ามีเข้าและออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลอดเวลา ทางผู้จัดทำจึงเลือกใช้ Basic Model เพื่อให้เห็นเค้าโครงและความสำคัญก่อน จะปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป ซึ่งจากการประมวลผลข้อมูลทำให้ได้ค่าต่าง ๆ ออกมาดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดจากการสั่งซื้อด้วยวิธีการสั่งซื้อแบบประหยัด เช่น ค่าใช้จ่ายต่อการสั่งซื้อต่อครั้ง, ค่าใช้จ่ายจากการเก็บสินค้าคงคลัง โดยค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ถ้าเปรียบเทียบกับวิธีการสั่งซื้อแบบเดิม จะสูงกว่าค่าใช้จ่าย คือ จากเดิมจะมีค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ จากค่าโทรศัพท์ และแฟกซ์ อยู่ที่ประมาณ 10 บาท ต่อครั้ง แต่ในการสั่งซื้อแบบใหม่จะมีค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าเดินทางโดยเฉลี่ยของพนักงานที่จะมีการเข้าไปตรวจสอบหรือทำข้อตกลงต่าง ๆ ในส่วนของค่าเสื่อมราคาสินค้า เสื้อนักเรียนจะมีค่าเสื่อมสูงกว่าเมื่อเทียบกับกระโปรง สาเหตุมาจากอายุการเก็บรักษาและกระแสของความนิยมในแบบของเสื้อนั้นมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่า เพราะเสื้อผ้าสีขาวเมื่อถูกเก็บไว้เป็นเวลานาน ประมาณ 3 ปี ด้วยสภาพความชื้นและอุณหภูมิ จะทำให้สีขาวของเสื้อเปลี่ยนไปไม่สามารถนำออกมาจำหน่ายในราคาปกติได้ แต่โดยส่วนใหญ่ยอดขายของเสื้อนักเรียนก็จะเปลี่ยนไปตามสมัยนิยม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วกว่ามาก จึงประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับเสื้อนักเรียนเป็น 21% ต่อปี ในส่วนของกระโปรงที่มีค่าเสื่อมราคาน้อยกว่าก็เพราะสามารถเก็บไว้ได้นานมากกว่า 8 ปี ด้วยสีของกระโปรงและรูปแบบไม่ได้มีผลต่อเวลามากนัก แต่จะมีในส่วนของค่าใช้จ่ายในการรีดและทำความสะอาดก่อนการจัดส่ง เนื่องจากถูกเก็บไว้เป็นเวลานาน จึงประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับกระโปรงนักเรียนประมาณ 13% ต่อปี (ตารางที่ 4.1 และ ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.1 ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อสินค้าต่อครั้ง หน่วย: บาท

รายการ	ค่าใช้จ่าย
ค่าโทรศัพท์, โทรสาร	10
ค่าแรงพนักงาน (2 ชั่วโมง)	60
ค่าเดินทาง (รถโดยสารสาธารณะ)	80
รวมค่าใช้จ่าย	150

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลค่าใช้จ่ายรวมของค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ หน่วย: บาท

	ค่าใช้จ่ายการสั่งซื้อ	ค่าใช้จ่ายการจัดเก็บ
เสื้อนักเรียน	150	21 %
กระโปรงนักเรียน	150	13 %

2. ปริมาณการสั่งซื้ออย่างประหยัด ใช้ EOQ Basical Model ในการคำนวณ เพื่อหาวิธีการสั่งซื้อที่ให้มีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บและค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อที่ต่ำที่สุด โดยในตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคำนวณจะยกตัวอย่างของเสื่อนักศึกษาที่มียอดขายสูงที่สุด คือ เสื่อนักศึกษา แบบทั่วไป สีขาว ขนาด M

2.1 ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด ของเสื่อนักศึกษาทั่วไป สีขาว ขนาด M

$$\text{จากสูตร} \quad \text{EOQ} = \sqrt{\frac{2DO}{C}}$$

อุปสงค์ความต้องการสินค้าต่อปี (D) ใช้ข้อมูลจากการขายในปี 2554 = 5,011 ตัว

ต้นทุนการสั่งซื้อสินค้าต่อครั้ง (O) = 150 บาท

ต้นทุนการเก็บสินค้าต่อหน่วย (C) = 21 %

ราคาสินค้าต่อหน่วย (C) = 65 บาท

$$\begin{aligned} \text{EOQ} &= \sqrt{\frac{2(5,011)(150)}{(65)(0.21)}} \\ &= 332 \text{ ตัว/ครั้ง} \end{aligned}$$

จากการวิเคราะห์หาปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัดทำให้ทราบถึงปริมาณของเสื่อและกระโปรงนักศึกษาที่ควรทำการผลิตขึ้นต่ำ จากตัวอย่างแสดงการคำนวณเสื่อนักศึกษา แบบทั่วไป ขนาด M ที่มียอดขายอยู่ที่ 5,011 ตัวต่อปี จะมีปริมาณการสั่งเพื่อผลิตขึ้นต่ำอยู่ที่ 332 ตัว ต่อ ครั้ง และได้ทำการคำนวณผลปริมาณการสั่งซื้อขึ้นต่ำกับเสื่อและกระโปรงแบบต่าง ๆ (ตารางที่ 4.3 และ ตารางที่ 4.4)

2.2 ต้นทุนสินค้าคงคลังรวมต่ำสุด

$$\begin{aligned} \text{จากสูตร} \quad \text{TC} &= \left[\frac{D}{Q^*} \right] O + \left[\frac{Q^*}{2} \right] C \\ &= \left[\frac{(150)(5,011)}{332} \right] + \left[\frac{(332)(65)(0.21)}{2} \right] \\ &= 4,530.00 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ต้นทุนรวมสินค้าคงคลังต่ำสุดคือมูลค่าของค่าต้นทุนในการจัดเก็บสินค้าคงคลังของสินค้าตัวนั้น ๆ ในหนึ่งปี โดยต้นทุนรวมสินค้าคงคลังต่ำสุดของเสื่อนักศึกษาแบบทั่วไป ขนาด M ที่มียอดขายอยู่ที่ 5,011 ตัวต่อปี คือ 4,530 บาท และได้ทำการคำนวณผลปริมาณการสั่งซื้อขึ้นต่ำกับเสื่อและกระโปรงจีบรอบแบบต่าง ๆ (ตารางที่ 4.5 และ ตารางที่ 4.6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

c 2.3 ต้นทุนการสั่งซื้อต่อปี

$$\begin{aligned} \text{จากสูตร ต้นทุนการสั่งซื้อต่อปี} &= \left[\frac{D}{Q^*} \right] O \\ &= \left[\frac{5,011}{322} \right] 150 \\ &= 2,265 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ต้นทุนการสั่งซื้อของเสื่อนักศึกษาทั่วไป สีขาว ขนาด M ที่มียอดขายต่อปีอยู่ที่ 5,011 ตัว คือ 2,265 บาท และได้ทำการคำนวณผลปริมาณการสั่งซื้อขั้นต่ำกับเสื่อและกระโปรงจีบรอบแบบต่าง ๆ (ตารางที่ 4.7 และ ตารางที่ 4.8)

2.4 ต้นทุนการเก็บรักษาต่อปี

$$\begin{aligned} \text{จากสูตร ต้นทุนการเก็บรักษาต่อปี} &= \left[\frac{Q^*}{2} \right] C \\ &= \left[\frac{332}{2} \right] (65)(0.21) \\ &= 2,265 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ต้นทุนการเก็บรักษาเสื่อนักศึกษาทั่วไป สีขาว ขนาด M ที่มียอดขายต่อปีที่ 5,011 ตัว คือ 2,265 บาท และได้ทำการคำนวณผลปริมาณการสั่งซื้อขั้นต่ำกับเสื่อและกระโปรงจีบรอบแบบต่าง ๆ (ตารางที่ 4.9 และ ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.3 ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด ของเสื้อนักศึกษาแบบต่าง ๆ

หน่วย: ตัว

แบบ	ขนาด										
	SSS	SS	S	M	L	XL	XXL	42 นิ้ว	44 นิ้ว	46 นิ้ว	48 นิ้ว
เสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป สีขาว	111	232	318	332	265	178	97	56	46	20	17
เสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป สีขาวพิเศษ	137	228	307	311	212	154	58	31	0	4	0
เสื้อนักศึกษาแบบจุฬา สีขาว	93	83	136	116	118	68	50	29	4	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบจุฬา สีขาวพิเศษ	64	91	109	160	119	74	53	0	0	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบมหิดลทั่วไป สีขาว	26	78	125	152	131	81	53	13	0	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบมหิดล สีขาวพิเศษ	26	78	201	199	131	109	109	27	27	0	0

ตารางที่ 4.4 ขนาดการสั่งซื้อที่ประหยัด ของกระโปรงจีบรอบแบบต่าง ๆ

หน่วย: ตัว

แบบ	ความยาว (นิ้ว)												
	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
กระโปรงจีบรอบเล็ก	154	258	360	400	294	196	173	171	225	271	250	159	75
กระโปรงจีบรอบใหญ่	82	120	140	120	92	55	36	60	65	82	74	51	23
กระโปรงจีบรอบXL	0	66	89	95	77	50	39	25	41	40	26	14	8
กระโปรงจีบรอบXXL	0	0	0	19	55	31	32	12	0	0	0	0	0
กระโปรงจีบรอบทวิต	90	150	160	134	89	58	49	40	63	73	65	56	13

ตารางที่ 4.5 ต้นทุนสินค้าคงคลังต่ำสุดของเสื้อนักศึกษาแบบต่าง ๆ

หน่วย: บาท

แบบ	ขนาด										
	SSS	SS	S	M	L	XL	XXL	42 นิ้ว	44 นิ้ว	46 นิ้ว	48 นิ้ว
เสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป สีขาว	1,506	3,158	4,341	4,530	3,898	2,606	1,624	1,046	956	438	390
เสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป สีขาวพิเศษ	1,868	3,101	4,187	4,233	3,114	2,258	968	568	0	81	0
เสื้อนักศึกษาแบบจุกา สีขาว	1,257	1,130	1,847	1,574	1,727	998	837	538	79	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบจุกา สีขาวพิเศษ	870	1,239	1,483	2,137	1,748	1,085	890	0	0	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบมหิดลทั่วไป สีขาว	350	951	1,702	2,067	1,926	1,180	875	238	0	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบมหิดล สีขาวพิเศษ	350	1,051	2,743	2,711	1,927	1,595	643	505	561	0	0

ตารางที่ 4.6 ต้นทุนสินค้าคงคลังต่ำสุดของกระโปรงจีบรอบแบบต่างๆ

หน่วย: บาท

แบบ	ความยาว (นิ้ว)												
	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
กระโปรงจีบรอบเล็ก	1,501	2,678	3,744	4,410	3,432	2,550	2,248	2,435	3,211	4,220	3,893	2,677	1,360
กระโปรงจีบรอบใหญ่	793	1,244	1,453	1,317	1,078	715	467	846	924	1,269	1,141	860	405
กระโปรงจีบรอบXL	0	852	1,268	1,347	1,098	771	645	443	795	825	576	324	192
กระโปรงจีบรอบXXL	0	0	0	276	823	499	557	213	0	0	0	0	0
กระโปรงจีบรอบทวิต	931	1,656	1,768	1,564	1,089	786	668	591	935	1,181	1,045	976	238

ตารางที่ 4.7 ต้นทุนการสั่งซื้อเสื้อนักเรียนแบบต่างๆ

หน่วย: บาท

แบบ	ขนาด										
	SSS	SS	S	M	L	XL	XXL	42 นิ้ว	44 นิ้ว	46 นิ้ว	48 นิ้ว
เสื้อนักเรียนแบบทั่วไป สีขาว	753	1,579	2,171	2,265	1,949	1,303	812	523	478	219	195
เสื้อนักเรียนแบบทั่วไป สีขาวพิเศษ	934	1,550	2,098	2,116	1,557	1,129	484	284	0	41	0
เสื้อนักเรียนแบบจูปา สีขาว	629	565	923	2,116	1,557	1,129	484	284	40	0	0
เสื้อนักเรียนแบบจูปา สีขาวพิเศษ	435	620	741	1,068	874	543	445	0	0	0	0
เสื้อนักเรียนแบบมหิดลทั่วไป สีขาว	175	476	851	1,033	963	590	438	119	0	0	0
เสื้อนักเรียนแบบมหิดล สีขาวพิเศษ	175	526	1,372	1,356	963	798	321	253	281	0	0

ตารางที่ 4.8 ต้นทุนการสั่งซื้อกระโปรงจีบรอบแบบต่างๆ

หน่วย: บาท

แบบ	ความยาว (นิ้ว)												
	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
กระโปรงจีบรอบเล็ก	750	1,339	1,872	2,205	1,716	1,275	1,124	1,217	1,606	2,110	1,946	1,339	680
กระโปรงจีบรอบใหญ่	397	622	727	658	536	357	234	234	462	634	570	430	202
กระโปรงจีบรอบXL	0	426	634	674	549	385	322	322	397	412	288	162	96
กระโปรงจีบรอบXXL	0	0	0	138	441	249	279	106	0	0	0	0	0
กระโปรงจีบรอบทวิต	466	828	884	782	544	393	334	296	468	590	522	488	119

ตารางที่ 4.9 ต้นทุนการเก็บรักษาเสื้อนักศึกษาแบบต่างๆ ต่อปี

หน่วย: บาท

แบบ	ขนาด										
	SSS	SS	S	M	L	XL	XXL	42 นิ้ว	44 นิ้ว	46 นิ้ว	48 นิ้ว
เสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป สีขาว	753	1,579	2,171	2,265	1,949	1,303	812	523	478	219	195
เสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป สีขาวพิเศษ	934	1,550	2,098	2,116	1,557	1,129	484	284	0	41	0
เสื้อนักศึกษาแบบจุฬา สีขาว	629	565	923	2,116	1,557	1,129	484	284	40	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบจุฬา สีขาวพิเศษ	435	620	741	1,068	874	543	445	0	0	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบมหิดลทั่วไป สีขาว	175	476	851	1,033	963	590	438	119	0	0	0
เสื้อนักศึกษาแบบมหิดล สีขาวพิเศษ	175	526	1,372	1,356	963	798	321	253	281	0	0

ตารางที่ 4.10 ต้นทุนการเก็บรักษากระโปรงจีบรอบแบบต่างๆ ต่อปี

หน่วย: บาท

แบบ	ความยาว (นิ้ว)												
	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
กระโปรงจีบรอบเล็ก	750	1,339	1,872	2,205	1,716	1,275	1,124	1,217	1,606	2,110	1,946	1,339	680
กระโปรงจีบรอบใหญ่	397	622	727	658	536	357	234	234	462	634	570	430	202
กระโปรงจีบรอบXL	0	426	634	674	549	385	322	322	397	412	288	162	96
กระโปรงจีบรอบXXL	0	0	0	138	441	249	279	106	0	0	0	0	0
กระโปรงจีบรอบทวิต	466	828	884	782	544	393	334	296	468	590	522	488	119

2.6 รอบเวลาการสั่งซื้อ โดยร้านโชคดีมีวันทำการทั้งสิ้น 311 วัน ต่อปี

$$\begin{aligned} \text{จากสูตร} \quad \text{รอบเวลาการสั่งซื้อ} &= \frac{Q^*}{D} \\ &= \frac{(332)(311)}{5,011} \\ &= 21 \text{ วัน} \end{aligned}$$

รอบเวลาสั่งซื้อต่อครั้งของเสือนักศึกษาทั่วไป สีขาว ขนาด M ที่มียอดขายต่อปีที่ 5,011 ตัว คือ 21 วัน และได้ทำการคำนวณผลปริมาณการสั่งซื้อขึ้นต่อกับเสื่อและกระโปรงแบบจีบรอบต่าง ๆ (ตารางที่ 4.13 และ ตารางที่ 4.14)

4.2 ผลที่ได้จากปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัด

จากการคำนวณปริมาณการสั่งซื้อแบบประหยัดและคำนวณค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อเปรียบเทียบกับวิธีการแบบเดิม โดยได้มีการประมาณค่าจำนวนครั้งในการสั่งจากข้อมูลที่ได้จากการสอบถามเพราะว่า ร้าน โชคดี ไม่ได้มีการจดบันทึกรับเข้าสินค้าและการสั่งสินค้าเอาไว้ แต่มีระยะเวลาในการรับสินค้าจากโรงงานผลิตในช่วงเวลาปกติ 1 ครั้งต่อสัปดาห์และทุก 2-3 วันในช่วงเวลาที่ต้องการสินค้าสูง โดยจะยกตัวอย่างจากสินค้าที่มียอดขายสูงที่สุด การเปรียบเทียบการสั่งซื้อแบบเดิมกับการสั่งซื้อแบบประหยัด

1. เสือนักศึกษาแบบทั่วไป สีขาว ขนาด M มียอดการขายต่อปีที่ 5,011 ตัว มีราคาต้นทุนต่อหน่วยที่ 65 บาท หลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการสั่งซื้อโดยการใช้ระบบการสั่งซื้ออย่างประหยัดพบว่าสามารถประหยัด ค่าใช้จ่ายได้ 11,470 บาท หรือคิดเป็น 3.36% (ตารางที่ 4.15)
2. เสือนักศึกษาแบบทั่วไป สีขาว ขนาด S มียอดการขายต่อปีที่ 4,602 ตัว มีราคาต้นทุนต่อหน่วยที่ 65 บาท หลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการสั่งซื้อโดยการใช้ระบบการสั่งซื้ออย่างประหยัดพบว่าสามารถประหยัด ค่าใช้จ่ายได้ 11,658 บาท หรือคิดเป็น 3.70% (ตารางที่ 4.16)
3. กระโปรงจีบรอบ เล็ก ความยาว 20 นิ้ว มียอดการขายต่อปีที่ 5,868 ตัว มีราคาต้นทุนต่อหน่วยที่ 120 บาท หลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการสั่งซื้อโดยการใช้ระบบการสั่งซื้ออย่างประหยัดพบว่าสามารถประหยัด ค่าใช้จ่ายได้ 11,780 บาท หรือคิดเป็น 2.50% (ตารางที่ 4.17)
4. กระโปรงจีบรอบ เล็ก ความยาว 32 นิ้ว มียอดการขายต่อปีที่ 3,805 ตัว มีราคาต้นทุนต่อหน่วยที่ 120 บาท หลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการสั่งซื้อโดยการใช้ระบบการสั่งซื้ออย่างประหยัดพบว่าสามารถประหยัด ค่าใช้จ่ายได้ 11,780 บาท หรือคิดเป็น 2.50% (ตารางที่ 4.18)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 จำนวนการสั่งซื้อเสื้อนักเรียนแบบต่างๆ ต่อปี

หน่วย: ครึ่ง

แบบ	ขนาด										
	SSS	SS	S	M	L	XL	XXL	42 นิ้ว	44 นิ้ว	46 นิ้ว	48 นิ้ว
เสื้อนักเรียนแบบทั่วไป สีขาว	5	11	14	15	13	9	5	3	3	1	1
เสื้อนักเรียนแบบทั่วไป สีขาวพิเศษ	6	10	14	14	10	8	3	2	0	1	0
เสื้อนักเรียนแบบจุฬา สีขาว	4	4	6	5	6	3	3	2	1	0	0
เสื้อนักเรียนแบบจุฬา สีขาวพิเศษ	3	4	5	7	6	4	3	0	0	0	0
เสื้อนักเรียนแบบมหิดลทั่วไป สีขาว	1	3	6	7	6	4	3	1	0	0	0
เสื้อนักเรียนแบบมหิดล สีขาวพิเศษ	1	4	9	9	6	5	2	2	2	0	

ตารางที่ 4.12 จำนวนการสั่งซื้อกระโปรงจีบรอบแบบต่างๆ ต่อปี

หน่วย: ครึ่ง

แบบ	ความยาว (นิ้ว)												
	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
กระโปรงจีบรอบเล็ก	5	9	12	15	11	8	7	8	11	14	13	9	5
กระโปรงจีบรอบใหญ่	3	4	5	4	4	2	2	3	3	4	4	3	1
กระโปรงจีบรอบXL	0	3	4	4	4	3	2	1	3	3	2	1	1
กระโปรงจีบรอบXXL	0	0	0	1	3	2	2	1	0	0	0	0	0
กระโปรงจีบรอบทวิต	3	6	6	5	4	3	2	2	3	4	3	3	1

ตารางที่ 4.13 รอบวันการสั่งซื้อเสื้อนักเรียนแบบต่างๆ ต่อปี

หน่วย: วัน

แบบ	ขนาด										
	SSS	SS	S	M	L	XL	XXL	42 นิ้ว	44 นิ้ว	46 นิ้ว	48 นิ้ว
เสื้อนักเรียนแบบทั่วไป สีขาว	62	30	21	21	24	36	57	89	98	213	239
เสื้อนักเรียนแบบทั่วไป สีขาวพิเศษ	50	30	22	22	30	41	96	164	0	1,147	0
เสื้อนักเรียนแบบจุฬา สีขาว	74	83	51	59	54	93	111	174	1,175	0	0
เสื้อนักเรียนแบบจุฬา สีขาวพิเศษ	107	75	63	44	53	86	105	0	0	0	0
เสื้อนักเรียนแบบมหิดลทั่วไป สีขาว	266	98	55	45	48	79	107	392	0	0	0
เสื้อนักเรียนแบบมหิดล สีขาวพิเศษ	266	89	34	34	48	58	145	185	166	0	0

ตารางที่ 4.14 รอบวันการสั่งซื้อกระโปรงจีบรอบแบบต่างๆ ต่อปี

หน่วย: วัน

แบบ	ความยาว (นิ้ว)												
	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
กระโปรงจีบรอบเล็ก	62	35	25	21	27	37	41	38	29	22	24	35	69
กระโปรงจีบรอบใหญ่	118	75	64	71	87	131	200	110	101	74	82	108	231
กระโปรงจีบรอบXL	0	110	74	69	85	121	145	210	117	113	162	288	485
กระโปรงจีบรอบXXL	0	0	0	338	113	187	167	439	0	0	0	0	0
กระโปรงจีบรอบทวิต	100	56	53	60	86	119	140	158	100	79	89	96	392

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบการสั่งซื้อแบบเดิมกับการสั่งซื้อแบบประหยัดของเสือนักศึกษาแบบทั่วไป ไซค์ M สีขาว

เสือนักศึกษาแบบทั่วไป ไซค์ M สีขาว	วิธีการสั่งซื้อ	
	แบบเดิม	EOQ
ราคาต่อหน่วย (บาท)	65	65
ปริมาณการสั่งซื้อต่อครั้ง (ตัว)	50	332
จำนวนการสั่งซื้อต่อปี (ครั้ง)	100	15
มูลค่าการสั่งซื้อ (บาท)	325,000	325,000
ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ (บาท)	15,000	2,265
ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ (บาท)	1,000	2,265
รวมค่าใช้จ่ายต่อปี	341,000	329,530
ส่วนต่าง (บาท)	-	11,470
ส่วนต่าง (ร้อยละ)	-	3.36

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบการสั่งซื้อแบบเดิมกับการสั่งซื้อแบบประหยัดของเสือนักศึกษาแบบทั่วไป ไซค์ S สีขาว

เสือนักศึกษาแบบทั่วไป ไซค์ S สีขาว	วิธีการสั่งซื้อ	
	แบบเดิม	EOQ
ราคาต่อหน่วย (บาท)	65	65
ปริมาณการสั่งซื้อต่อครั้ง (ตัว)	46	318
จำนวนการสั่งซื้อต่อปี (ครั้ง)	100	15
มูลค่าการสั่งซื้อ (บาท)	299,000	299,000
ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ (บาท)	15,000	2,171
ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ (บาท)	1,000	2,171
รวมค่าใช้จ่ายต่อปี	315,000	303,342
ส่วนต่าง (บาท)	-	11,658
ส่วนต่าง (ร้อยละ)	-	3.70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบการสั่งซื้อแบบเดิมกับการสั่งซื้อแบบประหยัดของกระโปรงจีบรอบเล็ก ความยาว 20 นิ้ว

กระโปรงจีบรอบเล็ก ความยาว 20 นิ้ว	วิธีการสั่งซื้อ	
	แบบเดิม	EOQ
ราคาต่อหน่วย (บาท)	85	85
ปริมาณการสั่งซื้อต่อครั้ง (ตัว)	38	299
จำนวนการสั่งซื้อต่อปี (ครั้ง)	100	15
มูลค่าการสั่งซื้อ (บาท)	498,780	498,780
ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ (บาท)	15,000	2,205
ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ (บาท)	1,000	2,205
รวมค่าใช้จ่ายต่อปี	514,780	503,190
ส่วนต่าง (บาท)	-	11,590
ส่วนต่าง (ร้อยละ)	-	2.25

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบการสั่งซื้อแบบเดิมกับการสั่งซื้อแบบประหยัดของกระโปรงจีบรอบเล็ก ความยาว 32 นิ้ว

กระโปรงจีบรอบเล็ก ความยาว 32 นิ้ว	วิธีการสั่งซื้อ	
	แบบเดิม	EOQ
ราคาต่อหน่วย (บาท)	120	120
ปริมาณการสั่งซื้อต่อครั้ง (ตัว)	38	270
จำนวนการสั่งซื้อต่อปี (ครั้ง)	100	14
มูลค่าการสั่งซื้อ (บาท)	456,600	456,600
ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ (บาท)	15,000	2,110
ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ (บาท)	1,000	2,110
รวมค่าใช้จ่ายต่อปี	472,000	460,220
ส่วนต่าง (บาท)	-	11,780
ส่วนต่าง (ร้อยละ)	-	2.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 พื้นที่สินค้าคงคลังที่เหมาะสม

จากการเก็บข้อมูลด้านปฐมภูมิ ทำให้ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินงานของร้าน โชคดี พบว่าสินค้าของร้านนั้นมีการเข้า-ออกตลอดเวลา เมื่อกระโปรงจากโรงงานตัดเย็บถูกส่งมาถึงก็จะถูกจัดเก็บชั่วคราวไว้ที่บริเวณร้าน โชคดี หลังจากนั้นร้านรับรีดผ้าก็จะมารับกระโปรงไปรีดแล้วนำมาส่งภายหลัง ทำให้เกิดการถ่ายโอนของสินค้าโดยตลอดและด้วยรูปแบบของสินค้าที่มีอยู่หลากหลายทำให้การค้นหาทำได้ยาก และจากข้อมูลทุติยภูมิที่ได้ทำให้ทราบถึงปริมาณการสั่งซื้อแบบประหยัดและประเภทสินค้าที่มีการเคลื่อนไหวสูงสุด ดังนั้นจากงานวิจัยและบทความที่ทำการศึกษาจึงได้กำหนดพื้นที่ภายในร้าน โชคดี และคลังเก็บสินค้าดังนี้

พื้นที่ A คือ พื้นที่ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นจุดพักสินค้า จะไม่มีการเก็บสินค้าไว้ในพื้นที่นี้ เพราะว่าพื้นที่นี้ถูกกำหนดให้เป็นจุดผ่านของสินค้าเข้าออกจากร้าน โชคดี เท่านั้น และด้วยตำแหน่งของพื้นที่อยู่ใกล้กับสำนักงานทำให้เจ้าของกิจการสามารถเห็นและสั่งการได้อย่างสะดวก สินค้าที่จะผ่านเข้าไปในพื้นที่ A จะเป็นสินค้าที่ยังไม่ได้รับการจัดเข้าพื้นที่ เช่น กระโปรงที่รอส่งไปรีดหรือรีดเสร็จแล้วรอจัดเก็บเข้าพื้นที่ เป็นต้น สินค้าที่รอจัดส่งให้ลูกค้า เพื่อจ่ายต่อการรับส่งเอกสารตรวจสอบสินค้าและจัดส่งสินค้า

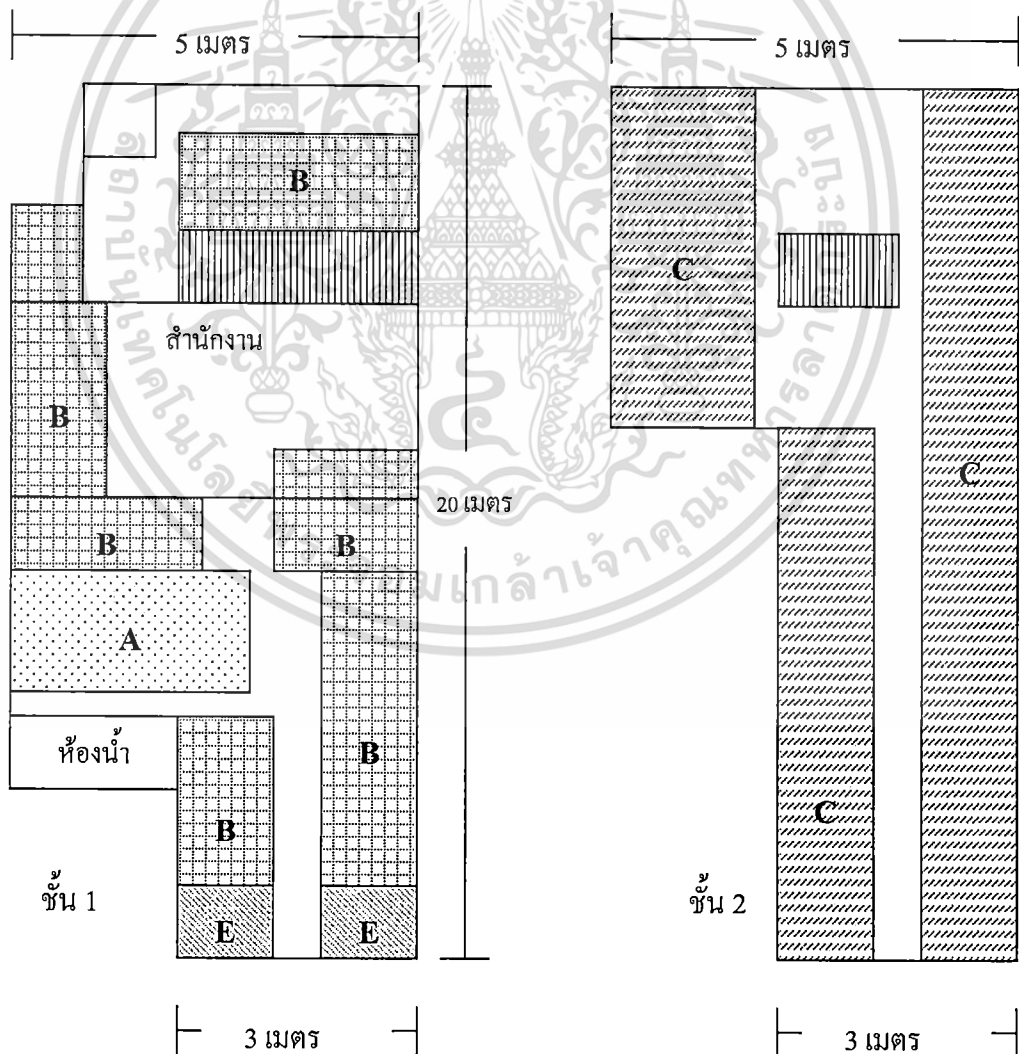
พื้นที่ B มีความสามารถในการจัดเก็บสินค้าประมาณ 6,000 ตัว กำหนดให้จัดเก็บสินค้าที่มีรอบเวลาการสั่งซื้ออยู่ที่ 1 – 30 วัน คือ พื้นที่บริเวณร้าน โชคดีทั้งหมด เพราะสินค้าเหล่านี้จะมีการนำเข้าออกในปริมาณที่มากและหยิบออกบ่อยครั้ง ดังนั้นการจัดวางใกล้กับ พื้นที่ A เพื่อเป็นการลดระยะทางในการเข้าถึง ลดเวลาในการจัดสินค้าและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน of พนักงาน ได้

พื้นที่ C มีความสามารถในการจัดเก็บสินค้าได้ประมาณ 6,000 ตัว กำหนดให้มีการจัดเก็บสินค้าที่มีรอบในการสั่งซื้ออยู่ที่ 31 – 90 วัน คือพื้นที่บริเวณชั้น 2 ของร้าน โชคดี เพราะสามารถเข้าถึงพื้นที่ได้ง่ายและใกล้กับสำนักงาน แต่ก็ถูกจำกัดด้วยบันไดที่ขึ้นไปยังชั้น 2 เป็นบันไดที่ไม่มีราวจับกว้าง 0.4 เมตร ทำให้เป็นอุปสรรคในการขนสินค้าครวละมาก ๆ

พื้นที่ D มีความสามารถในการจัดเก็บสินค้าได้ประมาณ 9,000 ตัว กำหนดให้มีการจัดเก็บสินค้าที่มีรอบในการสั่งซื้ออยู่ที่ 91 วันขึ้นไปและสินค้าที่หมดสมัยนิยม คือพื้นที่บริเวณชั้น 2 ของตลาดเฉลิมลาภ ประตูน้ำ เนื่องจากมีระยะทางที่อยู่ห่างจากร้าน โชคดี และต้องขึ้นบันไดไปยังชั้น 2 ทำให้การขนส่งต้องอาศัยแรงพนักงาน ซึ่งเป็นผู้หญิง ทำให้การขนส่งไม่สามารถทำได้ครวละมาก ๆ จึงกำหนดให้สินค้าที่มีการเคลื่อนไหวช้าถูกเก็บไว้ ณ พื้นที่นี้

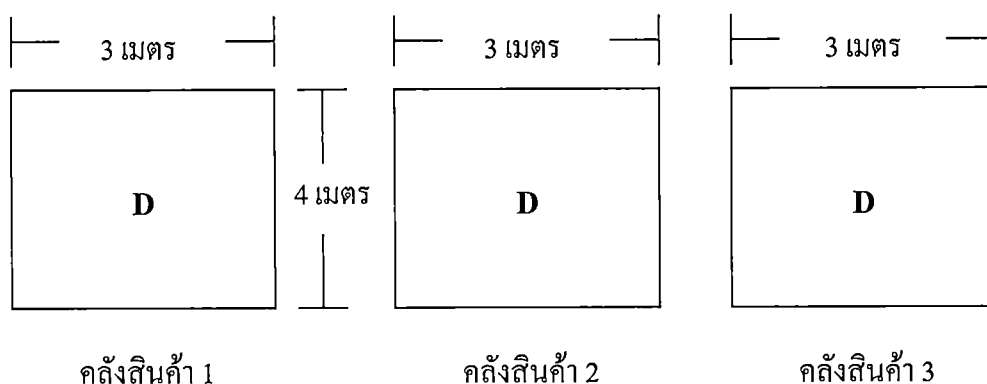
พื้นที่ E คือพื้นที่ที่ถูกกำหนดสำหรับลูกค้าที่ต้องการเลือกซื้อสินค้าหรือดูตัวอย่างสินค้า โดยในพื้นที่นี้จะมีเสื้อ-กระโปรงทุกแบบของร้าน โชคดี เพื่อให้ลูกค้าที่ได้เลือกดูเป็นตัวอย่างและยังไม่เป็นการรบกวนการทำงานของพนักงาน จึงกำหนดไว้บริเวณหน้าร้านของร้าน โชคดี

การแบ่งพื้นที่เป็นกรอบเขตดังกล่าวได้ทำการแบ่งโดยใช้ Location Sequence , Zone Logic ซึ่งทำการแบ่งพื้นที่ตามความถี่ของความต้องการสินค้าเป็นรูปแบบของการแบ่งพื้นที่อย่างง่าย เพราะว่าในสภาพความเป็นจริงผู้ที่ทำการตัดสินใจและบริหารงานทั้งหมดคือเจ้าของกิจการ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบมากมาย การนำระบบการจัดแบ่งอย่างง่ายเข้ามาใช้ จึงเป็นกระบวนการเริ่มต้นจัดการสินค้าคงคลังที่เหมาะสมกับร้าน โชคดี เพราะนอกจากจะเข้าใจง่ายแล้วยังให้อิสระในการที่พนักงาน ซึ่งไม่มีความรู้ในเรื่องการบริหารและจัดการเลย จะสามารถทำตามคำสั่งได้ทันทีโดยที่ไม่เป็นการไม่เพิ่มภาระเจ้าของกิจการที่ไม่จำเป็นต้องคอยดูแลตลอดเวลากิจการสินค้าเข้าพื้นที่ โดยการจัดเรียงจากการที่ได้มีการอธิบายถึงรูปแบบและเหตุผลของการจัดพื้นที่ดังกล่าวกับเจ้าของกิจการแล้วนั้น เจ้าของกิจการได้ยินดีที่จะทำการจัดเรียงสินค้าตามแบบพื้นที่ดังกล่าว โดยเริ่มจากพื้นที่ B ก่อน เพราะว่าสามารถที่จะเห็นผลของการปรับปรุงได้ทันทีเนื่องจากเข้าสู่ช่วงเปิดภาคการศึกษาของสถาบันต่าง ๆ (ภาพที่ 4.1 และ ภาพที่ 4.2)

ภาพที่ 4.1 พื้นที่บริเวณร้าน โชคดี หลังจากได้รับการจัดแบ่งพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.2 พื้นที่คลังสินค้าของร้าน โชคดี หลังจากได้รับการจัดแบ่งพื้นที่

4.4 ผลจากการจัดวางสินค้า

ในการปรับเปลี่ยนพื้นที่การจัดวางสินค้าของร้าน โชคดี ทั้งหมดให้เป็นไปตามรูปแบบพื้นที่ที่ได้กำหนดใหม่นั้น จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการโยกย้ายและจัดเรียงพอดสมควร เนื่องจากลักษณะการทำงานที่ควบคุมด้วยเจ้าของกิจการเพียงคนเดียวกับปริมาณของสินค้าที่มากมายยากที่จะโยกย้ายและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ กำลังจะเปิดภาคการศึกษา จึงได้ทำการจำลองการจัดวางสินค้าแบบใหม่กับสินค้า 3 ตัวอย่างที่ถูกจัดเก็บตามพื้นที่ต่าง ๆ โดยมีข้อมูลประกอบดังนี้

1. ระยะทาง ทำการวัดจากระยะทางจริงจาก พื้นที่ A ในร้าน โชคดี ซึ่งกำหนดให้เป็นศูนย์ การในการรวบรวมและกระจายสินค้าไปยังชั้นตอมต่าง ๆ เป็นพื้นที่ที่มีการรับสินค้าเข้า สินค้าส่งออก การจัดเรียง การตรวจนับ ไปยังพื้นที่ต่าง ๆ พบว่ามีระยะทางรวมไปและกลับไม่เท่ากันตามตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่คลังสินค้า (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 ระยะทางของแต่ละพื้นที่กับ ร้าน โชคดี

พื้นที่	ระยะทาง ไป-กลับ (เมตร)
พื้นที่หลังร้าน โชคดี	10
ชั้น 2 ร้าน โชคดี	20
คลังสินค้า 1	140
คลังสินค้า 2	160
คลังสินค้า 3	160

2. ตำแหน่งของพื้นที่เก็บสินค้าตัวอย่างที่นำมาทดลองก่อนทำการกำหนดพื้นที่และหลังย้ายไปยังตำแหน่งใหม่ตามพื้นที่ที่กำหนดไว้จากยอดขายสินค้า พบว่าเสือนักศึกษา แบบทั่วไป เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สีขาว ขนาด M มียอดจำหน่าย ต่อปี 5,011 ตัว มีรอบเวลาการสั่งซื้ออยู่ที่ 21 วัน กระโปรงจีบรอบ เล็ก ความยาว 20 นิ้ว มียอดจำหน่าย ต่อปี 5,868 ตัว มีรอบเวลาการสั่งซื้ออยู่ที่ 21 วัน กระโปรงจีบรอบ เล็ก ความยาว 36 นิ้ว มียอดจำหน่าย ต่อปี 1,414 ตัว มีรอบเวลาการสั่งซื้ออยู่ที่ 35 วัน (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 พื้นที่จัดเก็บสินค้า

สินค้า	พื้นที่จัดเก็บสินค้า	
	ก่อน	หลัง
เสื้อแบบทั่วไป สีขาว ขนาด M	พื้นที่หลังร้าน โชคดี	พื้นที่ B
กระโปรงจีบรอบ เล็ก ความยาว 20 นิ้ว	ชั้น 2 ร้าน โชคดี	พื้นที่ B
กระโปรงจีบรอบ เล็ก ความยาว 36 นิ้ว	คลังสินค้า 1	พื้นที่ C

3. เปรียบเทียบผลหลังจากทำการย้ายสินค้ามายังตำแหน่งพื้นที่จัดวางสินค้าใหม่ แล้วทำการเปรียบเทียบระยะทางจากพื้นที่ A ไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งจากผลการทดสอบทำให้ทราบว่า สามารถลดระยะทางในการเข้าถึงพื้นที่เก็บสินค้าได้มากกว่า 50% ต่อรอบการเดินทาง (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบที่ได้จากการจัดวางพื้นที่สินค้าใหม่ หน่วย: เมตร

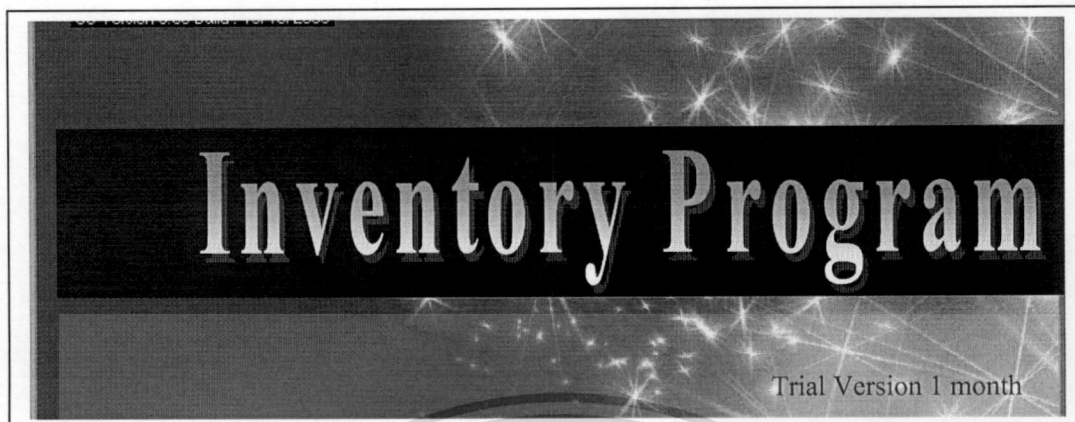
สินค้า	ระยะทางถึงพื้นที่เก็บสินค้า (เมตร)	
	ก่อนปรับปรุง	หลังปรับปรุง
เสื้อแบบทั่วไป สีขาว ขนาด M	10	5
กระโปรงจีบรอบ เล็ก ความยาว 20 นิ้ว	20	5
กระโปรงจีบรอบ เล็ก ความยาว 36 นิ้ว	140	20

4.5 การทดลองใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการบริหาร

โปรแกรมสำเร็จรูปที่นำมาใช้กับร้าน โชคดี คือ โปรแกรมผู้ช่วยจัดการสินค้าคงคลัง ซึ่งสามารถทดลองใช้งานได้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นเวลา 1 เดือน โปรแกรมสามารถจัดการระบบสินค้าคงคลังและรายงานครอบคลุมถึงส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอีกด้วย เช่น ระบบเจ้าหน้าที่ระบบลูกหนี้ เป็นต้น แต่ด้วยข้อจำกัดในการเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับการทำงานด้วยระบบการบริหารและจัดการ โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ของเจ้าของกิจการและพนักงาน จึงได้ทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเริ่มใช้งานในบางฟังก์ชันการทำงานก่อนที่จำทำการตัดสินใจสั่งซื้อโปรแกรมเพื่อใช้ในร้าน โซคคี (ภาพที่ 4.3)

ภาพที่ 4.3 โปรแกรมจัดการสินค้าคงคลัง แบบทดลองใช้ 1 เดือน

เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการศึกษาในครั้งนี้ ในการจัดการระบบสินค้าคงคลังที่เหมาะสมกับกิจกรรมของร้าน โซคคี จึงได้ทำการบันทึกข้อมูลและใช้งานสินค้าคงคลังในหมวดหมู่ของระบบสินค้าคงคลัง และระบบการขาย โดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในการกำหนดค่าหรือระดับที่สำคัญต่างๆ และเป็นการเก็บข้อมูล เพื่อนำมาทำการวิเคราะห์ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไป

4.5.1 บันทึกรหัสสินค้า

ข้อมูลที่ทำการบันทึกจะมี ดังนี้

1. รหัสสินค้า ได้ทำการกำหนดรหัส เพื่อใช้งานร่วมกับรหัสแท่ง หรือ Barcode โดยแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ดังนี้ (ภาพที่ 4.4)

CD X XX X X XX XX

1 2 3 4 5 6 7

1.1 อักษร 2 หลัก คือ ชื่อย่อภาษาอังกฤษของร้าน โซคคี จะใช้คำว่า CD นำหน้าทุกรหัสเสมอ

1.2 ตัวเลข 1 หลัก คือ ประเภทของสินค้าที่มีในร้าน โซคคี คือ เสื้อและกระโปรง

1.3 ตัวเลข 2 หลัก คือ แบบของสินค้า เช่น เสื้อนักศึกษาแบบทั่วไป กระโปรงเอวยางจีบรอบ ขนาดเล็ก เป็นต้น

1.4 ตัวเลข 1 หลัก คือ ชนิดของผ้าที่ทำการตัดเย็บ เช่น ผ้าเสริท ผ้าสวาย เป็นต้น

1.5 ตัวเลข 1 หลัก คือ สีของสินค้า เช่น สีดำ สีกรมท่า เป็นต้น

1.6 ตัวเลข 2 หลัก คือ ความยาวของกระโปรง หรือ ขนาดของเสื้อ

1.7 ตัวเลข 2 หลัก คือ ขนาดของรอบเอวกระโปรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กลุ่มสินค้า เพื่อแบ่งแยกประเภทของสินค้าออกจากกันให้ชัดเจน จึงทำการออกแบบรหัส แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้
 - 2.1 อักษร 1 หลัก ระบุประเภทของสินค้าว่าเป็นกระป๋องหรือเสื้อ
 - 2.2 ตัวเลข 2 หลัก ระบุรุ่นของสินค้า
3. จำนวนสูงสุด คือฟังก์ชันที่จัดการเตือนเอาไว้ในกรณีที่สินค้ามีมากเกินไปเกินกว่าที่กำหนดไว้ ก็ควรจะหยุดทำการส่งสินค้า ซึ่งในอนาคตสามารถเก็บข้อมูลในส่วนของอัตราสินค้ารับเข้าและออกได้แล้วก็จะสามารถคำนวณปริมาณสินค้าคงคลังสูงสุดได้
4. จำนวนต่ำสุด คือฟังก์ชันที่จัดการเตือนเอาไว้ในกรณีที่สินค้ามีจำนวนน้อยเกินกว่าค่าที่กำหนดไว้ เพื่อให้เจ้าของกิจการทำการส่งสินค้าเพิ่ม ซึ่งในอนาคตสามารถเก็บข้อมูลในส่วนของอัตราสินค้ารับเข้าและออกได้แล้วก็จะสามารถคำนวณปริมาณสินค้าคงคลังสูงสุดได้
5. ราคาทุนมาตรฐาน เป็นราคาต้นทุนสินค้าในแต่ละรุ่น เพื่อให้โปรแกรมคำนวณปริมาณกำไร ขาดทุน
6. ราคา A คือราคาขายส่งของสินค้านั้น ๆ
7. รูปภาพ ของสินค้า

หน้าจอการบันทึกรหัสสินค้า

รหัสสินค้า: CD101112010 Barcode: CD101112010

รายละเอียด: กระป๋องซีเมนต์(เล็ก) ความยาว 20

ชื่อเรียก: กระป๋องซีเมนต์(เล็ก) ความยาว 20

กลุ่มสินค้า: D01 จำนวนสูงสุด: 10.00

จำนวนสูงสุด: 100.00

ชนิดต้นทุน: 1 = ต้นทุนมาตรฐาน ราคาทุนมาตรฐาน: 85.00

จ.น. คงเหลือ: 11.00

รหัสสต็อก: CD10

รหัสชุดสินค้า: CD10

ส่วนลด: 0.00

รหัสสี: 01

รหัสรุ่น:

จำนวนรับซื้อ: 10.00

ราคาทุนมาตรฐาน: 85.00

หน่วยเป็นชุด: ตัว

ชื่อย่อส่วน: 0 = ไม่มีส่วนลด

จำนวนวันคงคลัง: 0.00

รหัสสี: 01

สินค้ามี Series: N

หมายเลข:

รหัสสินค้า:

ขนาดสินค้า:

เพิ่มรูปภาพ: C:\House\MBANSVS House\Photo\ซีเมนต์2.jpg

หน่วยนับ	รหัสสินค้า	Series Number	No.	หน่วยนับ/กล่อง	อัตราส่วนสต็อก	ราคา A	ราคา B	ราคา C	ราคา D	ราคา E
1	ตัว		1	1.00		95.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ภาพที่ 4.4 หน้าจอการ บันทึกรหัสสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5.2 บันทึกรหัสลูกค้า

เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อใช้วิเคราะห์พฤติกรรมการซื้อขายของลูกค้า ในบริเวณที่ลูกค้าร้านค้าเปิดกิจการอยู่หรือความนิยมของนักเรียน นักศึกษา เป็นต้น เป็นส่วนประกอบในการวางแผนการบริหารและจัดการได้เป็นอย่างดี (ภาพที่ 4.5)

ภาพที่ 4.5 หน้าจอการ บันทึกรหัสลูกค้า

4.5.3 บันทึกการขายสินค้า

เป็นส่วนที่สำคัญในการที่จะทราบปริมาณยอดขายและสามารถวิเคราะห์แนวทางการบริหารและจัดการในอนาคตได้ มีข้อมูลจำเป็นที่ต้องทำการบันทึกดังนี้ (ภาพที่ 4.6)

1. เลขที่เอกสาร เพื่อเป็นการอ้างอิงและง่ายต่อการทวนสอบ ซึ่งตัวเลขเอกสารโปรแกรมจะกำหนดมาให้อัตโนมัติ
2. รหัสลูกค้า เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ความต้องการของลูกค้าในแต่ละพื้นที่ได้ โดยเมื่อทำการเรียกรหัสลูกค้า ซึ่งโปรแกรมจะกำหนดมาให้จากฐานข้อมูล ข้อมูลทุกอย่างของลูกค้าจะปรากฏขึ้นโดยอัตโนมัติ
3. ประเภทการขาย เนื่องจากร้าน โชคดี มีการให้เครดิตกับลูกค้าที่มีการซื้อขายกับทางร้านอยู่ ทำให้การกำหนดประเภทการขายสามารถช่วยให้ทราบถึงปริมาณเงินสดหมุนเวียนที่มีอยู่ในระบบและปริมาณลูกหนี้ที่รอการชำระ
4. ราคาที่ใช้ เป็นตัวเลือกที่ใช้ในการเลือกราคาขายของสินค้า ซึ่งมีประโยชน์ในการกำหนดกลุ่มของราคาที่มีการขายให้กับลูกค้าที่ซื้อจำนวนน้อยและมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. กำหนดชำระเงิน ในกรณีของลูกค้ำที่มีการให้เครดิตการซื้อ
6. กำหนดส่งสินค้า ช่วยให้สามารถกำหนดความสำคัญของงานได้ว่างงานไหนควรจัดส่งให้ลูกค้ำก่อน
7. รหัสสินค้า โปรแกรมสามารถทำการค้นหาด้วยการพิมพ์รายละเอียดของสินค้า หรือจากรหัสสินค้าผ่านทางเป็นพิมพ์หรือ Bar code
8. จำนวน คือจำนวนสินค้าที่ลูกค้ำต้องการซื้อ

บันทึกการขายสินค้า

เพิ่ม (F2) แก้ไข (F3) ลบ (F4) พิมพ์ (F5) ค้าง (F6) ออก (F9)

บันทึกการขายสินค้า รายละเอียดการชำระเงิน

เลขที่เอกสาร SA00007 R วันที่ 9/17/2011 เวลา 14:00 ฝั่งถึงใบเสนอราคา

รหัสลูกค้า AR00002 ฝั่งถึงใบปลิว

คำจำหน้าชื่อ รื่น ชื่อ ปอญ

ที่อยู่ รามคำแหง ซอย 18 กรุงเทพฯ

เบอร์โทรศัพท์ แฟกซ์ ภาษี A

ประเภทการขาย 1 ๑๑๑ กำหนดชำระเงิน 9/17/2011 กำหนดส่งสินค้า 9/17/2011

ชนิดภาษี 3 ๓ สินค้าไม่คิดภาษี เลขที่ใบเสร็จรับเงิน TX00002 R คิดจากภาษี(%) 7.00

รหัสพนักงานขาย ชนิดการพิมพ์ ใบเสร็จรับเงินชั่วคราว

หมายเหตุ

รหัสสินค้า	รายละเอียด	หน่วยนับ	จำนวน	ราคาขาย/๑	ส่วนลดเป็นเงิน	รวมเงิน
CD10111810	กะป๋องรับรอน(เล็ก) ความยาว 18 นิ้ว	ตัว	50.00	90.00	0.00	4,500.00
CD101112010	กะป๋องรับรอน(เล็ก) ความยาว 20 นิ้ว	ตัว	50.00	95.00	0.00	4,750.00
CD101113210	กะป๋องรับรอน(เล็ก) ความยาว 32 นิ้ว	ตัว	50.00	130.00	0.00	6,500.00
CD101113410	กะป๋องรับรอน(เล็ก) ความยาว 34 นิ้ว	ตัว	50.00	130.00	0.00	6,500.00

รวมเงิน 22,250.00 ส่วนลด (%) 0.00 รวมส่วนลด 0.00 เงินมัดจำ 0.00

มูลค่าสินค้า 22,250.00 รวมภาษี 0.00 รวมทั้งสิ้น 22,250.00

ภาพที่ 4.6 หน้าจอการ บันทึกการขายสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

จากศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบสินค้าคงคลัง ร้าน โชคดี เพื่อหาระบบการจัดการสินค้าคงคลังที่เหมาะสมกับโครงสร้างและการดำเนินธุรกิจของร้าน โชคดี ที่มีเจ้าของกิจการเป็นผู้บริหารกิจกรรมภายในธุรกิจ พบว่าสิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะทำให้ธุรกิจขนาดเล็กสามารถเติบโตหรือขาดทุนนั้นก็คือสินค้าคงคลัง เพราะด้วยเงินทุนที่มีจำกัดจึงไม่เป็นผลดีหากต้นทุน ส่วนใหญ่ไปอยู่ในส่วนของสินค้าคงคลัง ดังนั้นการใช้ระบบบริหารและจัดการสินค้าคงคลังที่เหมาะสมจะสามารถช่วยให้การดำเนินธุรกิจของร้าน โชคดีมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดผลกำไรและสามารถขยายธุรกิจได้ในอนาคต แต่ด้วยพื้นฐานความรู้และความเข้าใจของเจ้าของกิจการและพนักงานในระหว่างการปรับปรุงช่วงเริ่มต้น จึงควรนำระบบการจัดการที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อนมาใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปรับปรุงสูงสุด

การกำหนดปริมาณการสั่งซื้อด้วยวิธีการสั่งซื้อที่ประหยัด ด้วยวิธี Basic Model ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลที่ได้จากการใช้ระบบการสั่งซื้อแบบประหยัด Basic Model ทำให้มีค่าใช้จ่ายลดลงกว่าวิธีการสั่งแบบเดิม 2.4 – 3.7 เปอร์เซ็นต์
2. ผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลยอดขายทำให้สามารถวางแผนการผลิตเพื่อลดสินค้าที่มีการหมุนเวียนลง เป็นการลดจำนวนสินค้าคงคลังได้อีกทางหนึ่ง

แต่ด้วยยอดขายของร้าน โชคดี ที่ไม่สม่ำเสมอตามสมมุติฐานที่ระบุว่ารูปแบบของการสั่งซื้อแบบประหยัดมีสมมุติฐานที่กำหนดขอบเขตไว้ว่าจะต้องมีอุปสงค์คงที่ ได้รับสินค้าพร้อมกัน ราคาสินค้าคงที่ หรือไม่มีภาวะสินค้าขาดมือเลย จึงเป็นการวิเคราะห์ที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง

การกำหนดพื้นที่กิจกรรมภายในด้วยการกำหนดแผนผังภายในร้าน โชคดี ให้สอดคล้องกับกิจกรรม โดยอาศัยรอบเวลาในการจัดซื้อ ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยระบบวิธีการสั่งซื้อที่ประหยัด จัดการให้สินค้าที่มีอัตราการหมุนเวียนสินค้าสั้นอยู่ใกล้พื้นที่ทำงานของพนักงาน เพื่อลดเวลาในการเข้าถึงสินค้าและง่ายต่อการขนย้าย ซึ่งผลของการศึกษาในเบื้องต้นสามารถช่วยลดเวลาในการทำงานของพนักงานได้

การทดลองใช้โปรแกรมสินค้าคงคลังสำเร็จรูป แบบทดลองใช้ 1 เดือน ในฟังก์ชันการใช้งานในส่วนจากระบบสินค้าคงคลัง ส่วนของข้อมูลลูกค้าและส่วนของการขาย พบว่าช่วยให้ง่ายต่อการบริหารจัดการและลดความผิดพลาดในการทำงานลงได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาค้นคว้า การจัดเก็บข้อมูลของร้าน โชคดี ยังมีข้อบกพร่องอยู่มาก ไม่่าจะเป็นการจัดเก็บข้อมูลการสั่งสินค้าจากโรงงานผู้ผลิต หรือแม้กระทั่งข้อมูลในการจำหน่ายสินค้าให้กับผู้ซื้อแต่ละราย โดยมีการบันทึกเพียงแค่ว่าในบิลเงินสดซึ่งเป็นการบันทึกในลักษณะของการเขียนเฉพาะสินค้าที่ทำการสั่งซื้อเท่านั้น ไม่มีการบันทึกขนาดของสินค้าแต่ละประเภทลงในรายละเอียดด้วย ซึ่งส่งผลให้ร้าน โชคดี ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอนในรายละเอียดของสินค้าแต่ละประเภททั้งสินค้าที่ได้ทำการสั่งซื้อไป สินค้าที่มีคำสั่งซื้อจากลูกค้า หรือสินค้าคงคลัง ความบกพร่องจากการบันทึกข้อมูลนี้เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการคำนวณปริมาณการสั่งซื้อที่ประหยัด รวมทั้งอัตราการสั่งซื้อ และจำหน่ายสินค้าแต่ละประเภท ดังนั้นจึงเสนอให้ ร้าน โชคดี ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบันทึกรายละเอียดสินค้าใหม่ให้มีความละเอียดมากยิ่งขึ้น โดยจะต้องมีการบันทึกรายละเอียดอย่างชัดเจนแยกตามผู้ค้าแต่ละราย และจะต้องมีการบันทึกข้อมูลรายละเอียดในส่วนของคุณภาพสินค้าที่จัดส่งไปด้วย เพื่อให้ร้าน โชคดี สามารถจัดทำประวัติการสั่งซื้อของผู้ค้าแต่ละรายและจัดทำรายการพยากรณ์การสั่งซื้อสินค้าแต่ละประเภทได้อย่างเที่ยงตรง หรือใกล้เคียงปริมาณสินค้าที่สามารถทำการขายได้จริง หากสามารถทำการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกข้อมูลได้จะส่งผลให้ ร้าน โชคดี ไม่มีสินค้าคงคลังจำนวนมากอย่างเช่นปัจจุบัน ทางร้านสามารถนำพื้นที่ในการจัดเก็บสินค้าคงคลังไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อก่อให้เกิดรายได้เพิ่มเติมได้ เป็นการลดค่าเสื่อมของสินค้าที่ทางร้าน ได้นำมาเก็บไว้เพื่อรอการขายจนสินค้าได้มีการเสื่อมสภาพลงจนต้องนำมาจำหน่ายในราคาต้นทุน และยังเป็น การส่งเสริมให้ร้าน โชคดี ทำบัญชีได้ตรงตามยอดจำหน่ายอีกด้วย

2. ปัญหาในด้านการจัดวางสินค้าเนื่องจากพื้นที่ของร้านมีค่อนข้างจำกัด จึงเสนอให้ทางร้านทำการจัดเก็บสินค้าในพื้นที่ B โดยแยกเป็นประเภทแต่ละสินค้า เพื่อให้สามารถจัดเก็บเคลื่อนย้ายและค้นหาสินค้าประเภทต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

การจัดสินค้าให้เข้าไปอยู่ในพื้นที่ที่กำหนด พบว่าเกิดปัญหาจากสินค้าที่อยู่ในพื้นที่เดิมไม่สามารถขนย้ายออกได้อันเนื่องมาจากไม่มีพื้นที่ที่จะจัดวาง จึงควรมุ่งเน้นที่สินค้าที่จะจัดให้อยู่ในพื้นที่ B ก่อน เพราะว่าจะในช่วงที่จะสามารถทำยอดขายได้สูงสุดกำลังจะมาถึง โดยทำการคัดแยกสินค้าที่ไม่ใช่สินค้าที่อยู่ในพื้นที่ออกก่อน จากนั้นนำเอาสินค้าที่มียอดขายสูงมาจัดเรียงเข้าพื้นที่

3. ควรมีการตรวจนับสินค้าคงคลังเพื่อให้ทราบถึงจำนวนที่มีอยู่และป้องกันไม่ให้เกิดการสั่งซื้อเกินจำนวน เพราะในปัจจุบันพบว่ามีสินค้าเป็นจำนวนมากที่ถูกเก็บไว้นานหลายปีโดยไม่ได้จำหน่ายออกทำให้เกิดปัญหาสินค้าล้นคลังสินค้าขึ้นและทำให้การเข้าถึงสินค้านั้นทำได้ยากอีกด้วย เพื่อเป็นการสะดวกในการบริหารและจัดการสินค้าคงคลังควรมีการตรวจนับสินค้าให้เร็วที่สุด

4. จากการทดลองใช้โปรแกรมสินค้าคงคลังแบบทดลองใช้ 1 เดือน เจ้าของกิจการและพนักงานควรทำการศึกษาและใช้งานโปรแกรม และควรมีการจัดหามาใช้งานจริงในระบบ

5.3 ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

1. ปัญหาการเก็บข้อมูลของร้าน โชคดี ส่งผลต่อการคำนวณตามการสั่งซื้อแบบประหยัดให้ค่าที่ได้อาจไม่สอดคล้องกับธุรกิจ ในการศึกษาครั้งต่อไปควรเลือกรูปแบบของการสั่งซื้อที่ประหยัดให้สอดคล้องกับระบบการทำงานคือมีสินค้าเข้าและออกตลอดเวลา เพื่อเป็นการกำหนดปริมาณสินค้าคงคลังสูงสุดและต่ำสุด อันจะส่งผลความสามารถในการควบคุมและดูแลสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. เนื่องจากการดำเนินงานศึกษาในครั้งนี้มีเวลาจำกัด จึงได้ทำการวิเคราะห์ในส่วนของผู้เรียนและผู้สอนและกระบวนกรอย่างยี่ดเท่านั้น ในครั้งต่อไปควรทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเพื่อที่จะสามารถลดค่าใช้จ่ายและปริมาณสินค้าคงคลังได้มากขึ้น

3. นำโปรแกรมสำเร็จรูปมาช่วยในการจัดการระบบการขายและสินค้าคงคลัง เพื่อลดขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล

บรรณานุกรม

- ดร. สุธรรม รัตนโชติ. 2548. **จริยธรรมทางธุรกิจ และจรรยาภิบาล. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี**
- รศ. กตัญญู หิรัญญูสมบุญ. 2548. **การบริหารอุตสาหกรรม.พิมพ์ครั้งที่ 8. วิทยาลัยการบริหาร และจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**
- รศ. กตัญญู หิรัญญูสมบุญ. 2548. **การจัดการธุรกิจขนาดย่อม.พิมพ์ครั้งที่ 8. วิทยาลัยการบริหาร และจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**
- จรรยา ลิมจิระจรัส. 2544. **การพัฒนาระบบการจัดการสินค้าคงคลังสำหรับร้านค้าปลีก: กรณีศึกษาร้านพลพาณิชย์. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**
- ไพบุลย์ วุฒิศิริศาสตร์. 2547. **การพัฒนาระบบการจัดการสินค้าคงคลังอะไหล่รถยนต์ ร้านยนต์ศิลป์ จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**
- ปวีณรัตน์ เพ็ชรไธสง. 2553. **การศึกษาการบริหารคลังสินค้าและการตรวจนับสินค้าคงคลัง กรณีศึกษา: บริษัท ไฮย์ ควอลิตี้ การ์เมนท์ จำกัด. ปัญหาพิเศษอุตสาหกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ**
- นิกรักษ์ หมั่นชนานันท์. 2551. **การวิเคราะห์ปริมาณการสั่งซื้อที่เหมาะสมเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการจัดการสินค้าคงคลัง. สารนิพนธ์วิศวกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต วิศวกรรมการจัดการ อุตสาหกรรม ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ**
- ภกวัต กิวัชรินทร์. 2553. **ระบบจัดการงานขายและสินค้าคงคลังของร้านจำหน่ายปุ๋ย. ปัญหาพิเศษ เทคโนโลยีการจัดการ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาลัยการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**
- อมรศิริ ดิษฐ. 2548. **ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการสินค้าคงคลังของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร. การวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพณิชยการพระนคร**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Frederick D. Sturdivant and Heidi Vernon – Wortzel. 1990. **Business and Society : A Managerial Approach**, 4th ed. Homewood, IL : Irwin. 3-24
- Samuel C. Certo. 2003. **Modern Management** (New Jersey : Prentice Hall). 63
- James and Jerry. 1998. **The Warehouse Management Handbook; the second edition** . Stock Location Methodology

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	นายชาคร โชคดีพาณิชย์
วันเดือนปีเกิด	16 ตุลาคม พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	5347 ถนน ประชาสงเคราะห์ แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2549 วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
ประสบการณ์ทำงาน	พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2552 ดำรงตำแหน่ง วิศวกรคุณภาพ บริษัท ไทยสแตนเลย์ การไฟฟ้า จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2552 - ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่ง วิศวกร ระดับ 2 บริษัท เอสซีทีออร์ แมนูเฟ็คเจอร์ริง ประเทศไทย จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้